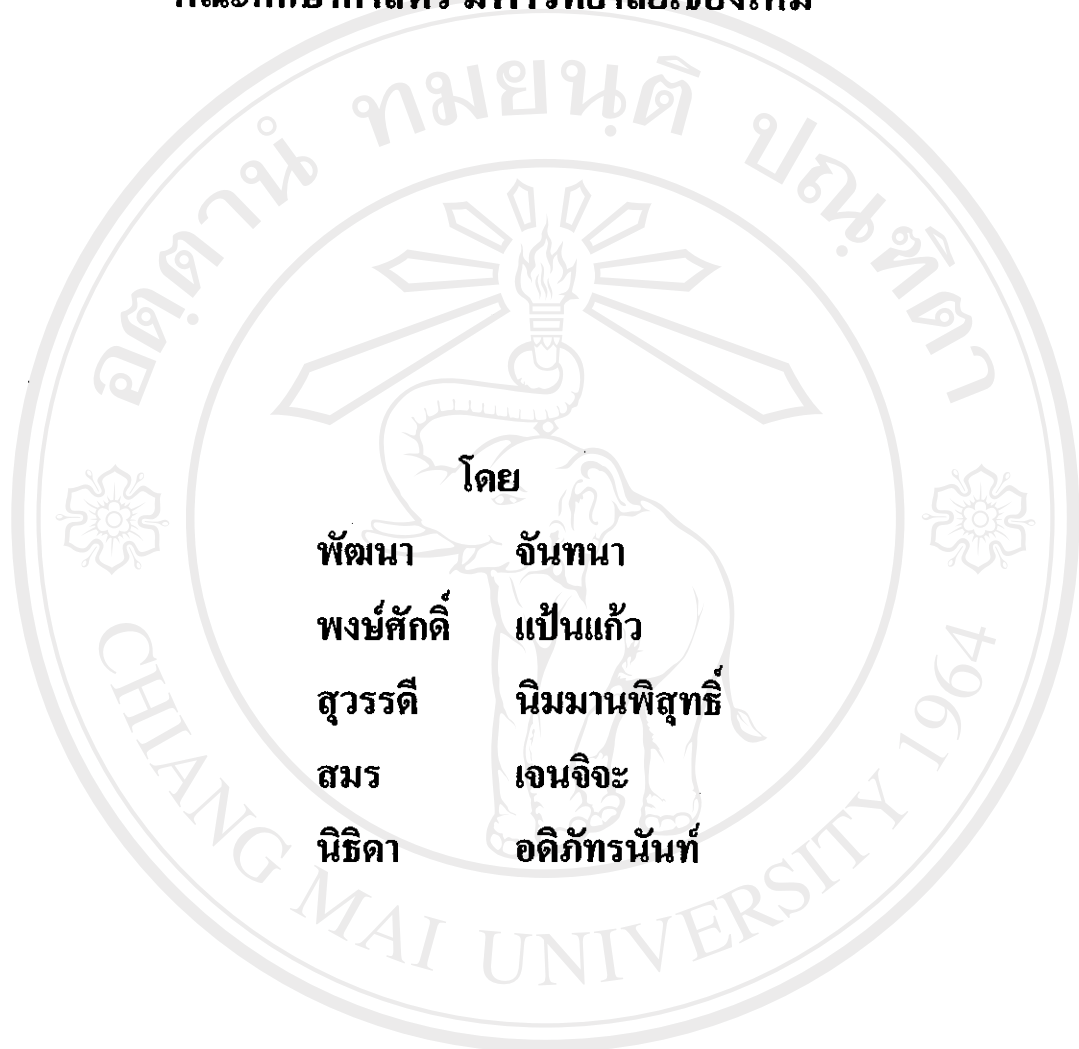

รายงานการวิจัย

การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โดย

พัฒนา	จันทนา
พงษ์ศักดิ์	แป้นแก้ว
สุวรรณดี	นิมมานพิสุทธิ
สมร	เจนจิระ
นิตดา	อดิภัทรนันท์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2551

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้ดำเนินการได้ด้วยความช่วยเหลือ และสนับสนุนเงินทุนจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย อันได้แก่ อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้บริหาร วิชาการ นักพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 รหัส 47 สาขาวิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ที่ให้ความร่วมมืออย่างดี

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญผู้ตรวจสอบเครื่องมือและนักศึกษาชั้นปีที่ 3 รหัส 48... ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ

ท้ายที่สุดนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ ในภาควิชามัธยมศึกษาที่คอยให้กำลังใจ เป็นอย่างดี จนทำให้การวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี

คณะผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พัฒนา	จันทนา
พงษ์ศักดิ์	เป็นแก้ว
สุวรรณดี	นิมมานพิสุทธิ์
สมร	เจนจิระ
นิธิตา	อศิภัทรนันท์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหากระบวนวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และเพื่อพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 รหัส 47... สาขาวิชาสังคมศึกษา จำนวน 19 คน วิทยาศาสตร์ จำนวน 15 คน คณิตศาสตร์ จำนวน 22 คน ภาษาไทย จำนวน 16 คน และภาษาอังกฤษ จำนวน 26 คน อาจารย์ผู้สอนวิชาแกน จำนวน 7 คน อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์หลักสูตร และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างหลักสูตร นักศึกษา อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร จำนวน 174-176 หน่วยกิตว่ามีความเพียงพอ ในส่วนของความเหมาะสม อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่าหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสม แต่นักศึกษาวิเคราะห์ว่าหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกไม่เหมาะสม

2. ด้านเนื้อหากระบวนวิชา

2.1 เนื้อหากระบวนวิชาแกน นักศึกษาวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนนำไปใช้ประโยชน์ได้มากในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การศึกษาต่อ และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ปานกลาง ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า นำไปใช้ประโยชน์ได้มากทุกด้าน นอกจากนี้ นักศึกษาวิเคราะห์ว่า เนื้อหา

กระบวนการวิชาแกนทุกกระบวนการวิชาที่มีความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความเหมาะสมกับการวัดและประเมินผลปานกลาง แต่อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่ามาก

2.2 เนื้อหากระบวนการวิชาเอก อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร วิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนการวิชาเอกบังคับและเลือกบังคับของทั้ง 5 สาขาวิชา นักศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การศึกษาต่อ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้มากเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังมีความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลมากด้วย

3. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

3.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอนกระบวนการวิชาแกน นักศึกษาทั้ง 5 สาขาวิชา วิเคราะห์ว่า ผู้สอนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ทั้งมากและปานกลาง ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่ปฏิบัติมีทั้งมากและปานกลาง

3.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนกระบวนการวิชาเอก นักศึกษาทั้ง 5 สาขาวิชา วิเคราะห์ว่า กระบวนการวิชาเอกทางการศึกษาทั้งวิชาบังคับและบังคับเลือก ผู้สอนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ มาก ส่วนกระบวนการวิชาเอกทางด้านเนื้อหาทั้งวิชาบังคับและบังคับเลือก ผู้สอนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ มากและปานกลาง

4. ด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาทั้ง 5 สาขาวิชาวิเคราะห์ว่า ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า มีความเหมาะสมมากทุก ๆ ด้าน

ส่วนการพัฒนาหลักสูตรนั้น โครงสร้างหลักสูตรในหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาเอกทางการศึกษาควรเพิ่มกระบวนการวิชาให้มากขึ้น และปรับลดกลุ่มวิชาเอกทางด้านเนื้อหา ในส่วนของเนื้อหากระบวนการวิชา โดยเฉพาะหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาแกน กระบวนการวิชา 100200 ควรปรับเนื้อหาให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู ได้มากยิ่งขึ้น และควรปรับเนื้อหากระบวนการวิชา 100201 ให้ทันสมัย ตลอดจนปรับจำนวนหน่วยกิตให้เหมาะสมกับเนื้อหากระบวนการวิชา 100204 และ 100400

สำหรับกระบวนการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการทดสอบก่อนเรียน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมและการกำหนดเกณฑ์การวัดประเมินผล

ABSTRACT

**Analysis of Curriculum for Training Teachers to Teach Basic Education,
Faculty of Education, Chiang Mai University**

Pattana	Chantana
Pongsak	Pankaew
Suwandee	Nimmanpisut
Samorn	Jenjija
Nitida	Adipattaranan

This research aimed to analyze curriculum for training teachers to teach basic education, Faculty of Education Chiang Mai University concerning structure, content, teaching and learning processes, measurement and evaluation and to develop curriculum for training teachers to teach basic education. Population were the fourth year students of the academic year 2007, 19 students majoring in social studies, 15 students majoring in science, 22 students majoring in mathematics, 16 students majoring in Thai, 26 students majoring in English, 7 core course lecturers and 15 other subject lecturers and persons related to curriculum. Research tools consisted of questionnaires and interviews. Data were analyzed by percentage, mean and standard deviation. The research findings were as follows:

1. Curriculum structure

The researchers concluded that curriculum structure which contains 174-176 credits was adequate. General education, field of specialization and free electives were suitable, but academic content courses as indicated by students were not suitable.

2. Content

2.1 Core courses

The students indicated that the core courses were very useful in terms of learning management, self-development, continuing studies, while for daily life usage and for professional purposes were at an adequate level. The lecturers and persons related to curriculum indicated that courses were very useful. In addition, the students indicated that the core courses

were interesting and up-to-date, and the number of credits, the objectives, learning provision, and measurement and evaluation were at a medium level.

2.2 Major courses

Lecturers and persons related to curriculum indicated that the students of the 5 majors were able to mostly apply all the required courses and recommended courses.

3. Learning and teaching processes

3.1 Learning and teaching core courses processes

The students of the 5 majors, the lecturers and persons related to curriculum indicated that the lecturers implemented the learning and teaching activities both at good and medium levels.

3.2 Learning and teaching major courses

The students of the 5 majors indicated that the lecturers of major courses in required and recommended content courses implemented the learning and teaching activities both at good and medium levels.

4. Measurement and evaluation

The students of the 5 majors and lecturers and persons related to curriculum indicated that the guidelines of measurement and evaluation were very suitable.

For the curriculum development, there should be an increase in required educational courses, and a decrease in major content courses. The core course, 100200 should be adjusted to be used more in the teaching profession, the 100201 courses should be made more up-to-date, the credits of 100204 and 100400 courses should be adjusted to suit the content.

In the process of learning and teaching, the lecturers should pretest the students and focus on student-centred learning and teaching; provide students opportunities to take part in class activities and allow students to provide measurement and evaluation criteria.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	28
ประชากรในการวิจัย	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผล	31
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	93
สรุปผลการวิจัย	93
อภิปรายผล	99
ข้อเสนอแนะ	118
บรรณานุกรม	120
ประวัติผู้วิจัย	123

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการศึกษาไว้ในมาตรา 43 ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ซึ่งรัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย...” และมาตรา 81 ระบุว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาให้ความรู้ คู่คุณธรรม ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมของชาติ...”

จากสาระสำคัญตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว นำไปสู่การจัดทำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 แล้วนั้น มีผลทำให้การศึกษาของประเทศต้องมีการปฏิรูปปรับเปลี่ยนไปสู่การจัดการศึกษาให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม และจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงสุดเพื่อทำให้เกิดการพัฒนาลักษณะของคนไทยที่พึงปรารถนา คือ เก่ง ดี และมีความสุข (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543)

รัฐได้ทุ่มงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชนต่างแสดงความมุ่งมั่นในการปรับปรุงกระบวนการศึกษาทุก ๆ ด้าน ให้สามารถสนองตอบความต้องการของชีวิตและสังคมเพื่อให้ทันต่อความก้าวไกลของสังคมโลก แต่สภาพการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนก็ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ ปัญหาต่าง ๆ ยังมีอยู่ทุกหนทุกแห่ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาไม่มีคุณภาพเป็นที่น่าพอใจ ดังที่คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543) ได้สรุปสิ่งที่บ่งบอกถึงความล้มเหลวที่ต้องมีการปฏิรูปหลักสูตรและการเรียนการสอนไว้ดังนี้ การพัฒนาคนไม่เอื้อให้มีคุณสมบัติมองกว้าง คิดไกล ใฝ่สูง มุ่งทำงาน ชาญชีวิต วิธีการเรียนการสอนไม่เน้นกระบวนการให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิด วิเคราะห์

และแสดงความคิดเห็น การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนขาดคุณลักษณะช่างสงสัยและใฝ่หาคำตอบ ยังเน้นการสอนหนังสือมากกว่าการสอนคน นอกจากนี้ยังขาดการเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย ครูยังเป็นผู้มีอำนาจในชั้นเรียน ยึดมั่นว่าตนเองเป็นผู้รู้มากที่สุด ถูกที่สุด และมีอำนาจมากที่สุดในกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนมีหน้าที่รับและปรับตัวให้สอดคล้องกับเนื้อหา ความรู้ และวิธีการสอนของครู สถานศึกษาจึงไม่เป็นโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่เป็นโรงสอนกระบวนการเรียนรู้เป็นความทุกข์ ความน่าเบื่อหน่าย ทั้งพ่อแม่ ครู นักเรียน ยึดหลักสูตรเป็นเกณฑ์เนื้อหาสาระทั้งหมด การสอนและคะแนนสอบเป็นสิ่งพิพากษาความสำเร็จ ทุกคนจึงเครียด ขาดความสุขในการศึกษา โรงเรียนไม่สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ขาดความสัมพันธ์กับชีวิตชุมชน ห่างไกลธรรมชาติและแหล่งการเรียนรู้ที่ปลูกเร้าบรรยากาศทางปัญญา ครอบครัวและชุมชนไม่มีโอกาสคิดสร้างกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอนยังเป็นพฤติกรรมจำเจ และพฤติกรรมถ่ายทอด การฝึกปฏิบัติ การฝึกคิด และการอบรมบ่มนิสัยยังมีน้อย ผู้เรียนเคยชินต่อการทำตาม เชื่อฟัง นิ่งนัง จึงขาดความคล่องในการคิดแบบวิทยาศาสตร์ ไม่ได้รับการปลูกฝังความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของชาติ ตลอดเวลาที่ผ่านมาในระบบโรงเรียน เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่มีโอกาสน้อยที่จะได้รับการอบรมบ่มนิสัย ให้พากเพียร สู้งาน ยึดมั่นความสุจริตทั้งกาย วาจา ใจ การบ่มเพาะคุณธรรมและสุนทรียภาพยังไม่เข้มแข็งพอที่จะเกิดผลแก่ผู้เรียน

ด้วยเหตุที่กล่าวข้างต้น ประชาคมการศึกษา นักคิด นักการศึกษา สถาบันทางสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต่างเห็นพ้องที่จะปฏิรูปการเรียนรู้ของคนไทยทั้งชาติ เช่นเดียวกับสถาบันการผลิตครูต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว โดยดำเนินการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของคณะศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์ ได้มีมติร่วมกันให้มีการปรับหลักสูตรอย่างรีบด่วน เนื่องจากเห็นความจำเป็นที่สถาบันการผลิตครูจะต้องเร่งรัดพัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง และเพื่อให้สอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 7 มาตรา 52 ที่ระบุไว้ว่า "...ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และพัฒนาบุคลากรประจำอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ทั้งนี้การปรับหลักสูตรได้มีการดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูปการศึกษา

ที่เสนอให้สร้าง โปรแกรมฝึกหัดครูใหม่ ซึ่งเรียกว่าหลักสูตรฝึกหัดครู 5 ปี โดยเน้นการฝึกภาคสนาม ในปีที่ 5 เป็นเวลา 1 ปีเต็ม ด้วยเชื่อว่าจะช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะทางวิชาชีพครูอย่างพอเพียง และมีโอกาสที่จะได้รับการเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการมากขึ้น

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้ดำเนินการพัฒนา หลักสูตรเพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าว โดยมีการวางแผนจัดทำหลักสูตรระดับบัณฑิตในปี การศึกษา 2545 และได้มอบหมายให้สาขาวิชาต่าง ๆ ของแต่ละภาควิชาจัดทำหลักสูตร 5 ปีขึ้น ภาควิชามัธยมศึกษาได้มีการจัดทำหลักสูตรโดยใช้ชื่อหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้เปิดดำเนินการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 ใน 6 สาขาวิชา คือ สาขาวิชา สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศส ตลอดระยะเวลา 3 ปี ที่มีการนำหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทางภาควิชายังมีได้มีการติดตามเพื่อศึกษาวิเคราะห์ว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่เป็นอย่างไร มีจุดเด่น จุดด้อย ในด้านใดบ้าง ด้วยเหตุนี้ คณะผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและเห็นควรให้มีการวิเคราะห์หลักสูตร การผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ ของภาควิชามัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหา กระบวนวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร
ประชากรในการวิจัย คือ อาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานสาขาวิชา นักพัฒนาหลักสูตร และผู้บริหารจัดการหลักสูตร จำนวน 15 คน และนักศึกษารหัส 47 ซึ่งศึกษาในชั้นปีที่ 4 จำนวน 98 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในการวิจัย คือ การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานสาขาวิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ของภาคศึกษามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในด้านโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหากระบวนวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิเคราะห์หลักสูตร หมายถึง การพิจารณาแยกแยะเพื่อตรวจสอบคุณค่าของหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) สาขาวิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ในด้านโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหา กระบวนวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี ซึ่งเปิดดำเนินการตามข้อตกลงของคณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูปการศึกษา

โครงสร้างหลักสูตร หมายถึง ส่วนประกอบของหลักสูตร ซึ่งได้แก่ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือก

เนื้อหากระบวนวิชา หมายถึง รายละเอียดของเนื้อหาสาระที่กำหนดให้นักศึกษาได้เรียนรู้

กระบวนการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)

การวัดและประเมินผล หมายถึง วิธีการตรวจสอบและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงจุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) ในด้านโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหากระบวนวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล
2. ทำให้ได้แนวทางสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)
3. ทำให้สาขาวิชาอื่นของภาควิชาอื่นได้แนวทางสำหรับการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร
 - ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร
 - องค์ประกอบของหลักสูตร
 - การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 - การจัดเนื้อหาวิชาของหลักสูตร
 - การจัดการเรียนการสอน
 - การวัดและประเมินผล
2. เอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

Taba (1962) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง แนวทางในการเตรียมพลเมืองเพื่อที่จะให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และเป็นสมาชิกที่สามารถสร้างสรรค์ผลผลิตให้แก่สังคมของเรา

Beauchamp (1968) ให้ความหมายว่า หมายถึง เนื้อหาวิชาที่ต้องเรียน ต้องสอน โดยมีโครงสร้างหลักสูตร รูปแบบของหลักสูตร ทฤษฎีหลักสูตร และแหล่งอ้างอิงพื้นฐาน

Carter V. Good (1973) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษาเป็นวิชา ๆ ไป เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรศิลปศึกษา

2. หลักสูตร หมายถึง คำโครงทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่จะให้ผู้เรียนได้เรียน เพื่อมีความรู้จบชั้นและศึกษาต่อไปในทางอาชีพต่อไป

3. หลักสูตร หมายถึง กลุ่มวิชาและมวลประสบการณ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียน ซึ่งเป็นเนื้อหาวิชาและประสบการณ์อีกส่วนหนึ่ง

Parkay and Standford (1998) ได้สรุปคำจำกัดความของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. กระบวนการที่เรียนรู้
2. ข้อมูลหรือความรู้ที่ผู้เรียนเรียนรู้
3. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากการสอน
5. มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่ผู้เรียนได้รับจากการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน (Non-School)

ระบบโรงเรียน (Non-School)

6. ประสบการณ์ทั้งที่ได้วางแผนไว้และไม่ได้วางแผน ที่ส่งเสริม (บางครั้งก็ไม่ส่งเสริม) ความก้าวหน้าของผู้เรียน

Stephens (2004) กล่าวว่า หลักสูตรคือกรอบในการเรียนรู้ การใช้แหล่งการเรียนรู้และวิธีการสอนที่สนับสนุนผู้เรียนให้บรรลุถึงมาตรฐานของรัฐหรือชาติ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและจุดประสงค์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่ผู้สอนวางไว้ ในขณะที่เดียวกันยังให้ความสำคัญต่อความสามารถของแต่ละบุคคล

Schreiber (2004) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นแผนที่เขียนขึ้นเพื่อขับเคลื่อนการสอนและการประเมินผลในด้านทักษะและความคิดรวบยอด เพื่อส่งเสริมความสำเร็จของผู้เรียน

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 40) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ

1. หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการ และการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามที่มุ่งหมายไว้

2. หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษา โดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) เช่น ครู นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ เป็นต้น มีกระบวนการ (Process) ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีผลผลิต (Output) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น

3. หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งประสงค์จะอบรมฝึกฝนผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

อำภา บุญช่วย (2537, หน้า 117-18) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. เป็นเอกสารของทางราชการ หรือเป็นบัญญัติของรัฐบาลเพื่อให้บุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาปฏิบัติไม่ว่าเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐบาลหรือเอกชน ดังนั้นหลักสูตรจึงเปรียบเสมือน “คำสั่ง” หรือข้อบังคับของทางราชการชนิดหนึ่งนั่นเอง
2. เป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา เพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบัน การศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการที่จะจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาของรัฐบาลให้แก่โรงเรียน
3. เป็นแผนการดำเนินงานของนักบริหารการศึกษาที่จะต้องอำนวยความสะดวก และติดตามประเมินผลให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษารัฐบาล
4. เป็นแผนการปฏิบัติงาน หรือเครื่องชี้แนวทางในการปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตร จะเสนอแนะจุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งครูควรปฏิบัติอย่างจริงจัง
5. เป็นเครื่องมือของรัฐในอันที่จะพัฒนาคนและพัฒนากำลังคน ซึ่งจะเป็นตัวจักร สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามแผนของรัฐบาล

ธำรง บัวศรี (2542) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึง จุดหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรมและมวลประสบการณ์ ในแต่ละ โปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ประมวลวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในการศึกษาเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ความสำคัญของหลักสูตร

สันต์ ธรรมบำรุง (2527) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ 9 ประการ คือ

1. หลักสูตรเป็นแผนปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้แนวทางปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตร จะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลไว้เป็น แนวทาง
2. หลักสูตรเป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน เป็นบัญญัติของทางรัฐบาลเพื่อให้ บุคคลที่ทำการสอนนำไปสู่ความมุ่งหมายของแผนการศึกษาชาติ
3. หลักสูตรเป็นเอกสารของทางราชการ เป็นบัญญัติของรัฐบาลเพื่อให้บุคคลที่ทำการ เกี่ยวกับการศึกษาปฏิบัติตาม

4. หลักสูตรเป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบัน การศึกษาระดับต่าง ๆ และยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ ของการศึกษาของรัฐให้แก่สถานศึกษาด้วย

5. หลักสูตรเป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษาที่จะอำนวยความสะดวก และควบคุมดูแลติดตามผลให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลด้วย

6. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของ เด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

7. หลักสูตรกำหนดลักษณะรูปร่างของสังคมในอนาคตไว้ว่าจะเป็นรูปแบบใด

8. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางให้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความประพฤติที่จะเป็น ประโยชน์ต่อสังคม อันเป็นการพัฒนากำลัง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ได้ผล

9. หลักสูตรจะเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความเจริญของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาคน ประเทศใดจัดการศึกษาโดยมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลง ย่อมได้กำลังคนที่มีประสิทธิภาพสูง

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้ คือ

1. หลักสูตรทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้
2. หลักสูตรทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมาย
3. หลักสูตรเปรียบเหมือนแบบแปลนการจัดการเรียนการสอน
4. หลักสูตรเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการ

ธีรยุทธ เสรีวงศ์ ณ อยุธยา (2535, หน้า 204-205) ได้ให้ความสำคัญของหลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา เพราะหลักสูตรจะบอกให้ ทราบว่าการจัดการศึกษานั้นมุ่งหวังจะให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แล้ว

2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการศึกษา มาตรฐานในประการแรกนั้นหมายความว่า โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาจะต้องสอนให้ถึงมาตรฐานที่หลักสูตรกำหนดไว้ คือสอนให้ครบ หรือจบหลักสูตรนั่นเอง ในประการที่สอง หลักสูตรจะเป็นกฎเกณฑ์มาตรฐานให้ทุกสถาบัน จัดขึ้น ด้วยวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน ให้เป็นระเบียบแบบแผนที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในการดำเนิน การเรียนการสอน

คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาวิทยาการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช (2547) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองดีและมีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็น โครงการและแนวทาง ในการให้การศึกษา
3. หลักสูตรเป็นเอกสารที่ให้แนวปฏิบัติแก่ครู
4. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการศึกษา

จากความสำคัญของหลักสูตรข้างต้นสรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นแผนปฏิบัติงานของครู
เป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน และเป็นแผนดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษา เพื่อให้
การศึกษามรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

องค์ประกอบของหลักสูตร

Taba (1962) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักสูตรว่ามี 4 ประการ คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชาซึ่งเป็นแนวทางในการจัดการเรียน
การสอนว่า ความมุ่งหมายนั้นต้องการให้ผู้เรียนเป็นอย่างไร
2. เนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมงแต่ละวิชา ซึ่งเป็นสาระความรู้และประสบการณ์ในการ
แสวงหาความรู้ของผู้เรียน
3. กระบวนการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นการแปลงวัตถุประสงค์หลักสูตร ไปสู่
การเรียนการสอนเนื้อหาวิชาตามที่หลักสูตรกำหนดด้วยวิธีสอนแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผล
ตามเป้าหมาย
4. การประเมินผลการสอนตามหลักสูตร เป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบความรู้
ความสามารถ ทักษะ เจตคติและประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

Beauchamp (1968) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักสูตรในแง่ของระบบไว้ดังนี้ คือ

1. ระบบของเนื้อหาวิชา
2. ระบบการเรียนการสอน
3. ระบบของการประเมินผล

Curry and Temple (1992) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้

1. ปรัชญา เป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งกำหนดขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
และท้องถิ่น

2. คุณลักษณะของโรงเรียนและผู้เรียนที่คาดหวัง
3. มาตรฐานด้านเนื้อหาหรือสิ่งที่คาดว่าผู้เรียนจะต้องเรียนรู้
4. มาตรฐานการประเมินการปฏิบัติ
5. ประเด็น (Themes) และมโนทัศน์ (Concepts) ของกลุ่มสาระวิชา
6. การพัฒนาวิชาชีพ/กลวิธีการสอน
7. กลวิธีการสอนโดยใช้เทคโนโลยี
8. ตัวอย่างโปรแกรม หน่วยการเรียนรู้
9. เกณฑ์วัสดุการสอนที่ใช้ในการเรียนการสอน
10. กลวิธีการบูรณาการเนื้อหาสาระต่าง ๆ

Blank and Pechman (1995) กล่าวถึงกรอบของหลักสูตร ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ที่เป็นผลมาจากกรอบของรัฐและสัมพันธ์กับความต้องการของรัฐ
 2. เนื้อหาวิชาที่คาดหวัง/มาตรฐาน เป็นการผสมผสานระหว่างหัวข้อวิชาและทักษะที่สะท้อนถึงมโนทัศน์ที่ระบุในเอกสารระดับชาติ
 3. วิชาครูและการปฏิบัติของครูในการผสมผสานกับการนำเสนอเนื้อหาวิชา
 4. การเชื่อมโยงกับกฎหมาย เช่น จุดประสงค์ตามนโยบายส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ (Opportunity-to-Learn Objectives) หรือมาตรฐานการศึกษา
 5. การเชื่อมโยงกับนโยบาย โดยเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาและการประเมินผลผู้เรียน การพัฒนาวิชาชีพ การเตรียมผู้สอนและใบรับรอง การบริการสนับสนุน การปกครอง โรงเรียน เครื่องอำนวยความสะดวก การมีส่วนร่วมของชุมชน และส่วนอื่น ๆ ของนโยบาย
 6. การปฏิบัติที่คาดหวัง (Performance Expectations) มาตรฐานและการแนะนำการใช้รูปแบบการประเมินผลทางเลือก (Alternative Forms of Assessment)
 7. การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในชั้นเรียน
- Schreiber (2004) กล่าวว่า หลักสูตรประกอบด้วยปรัชญาของเนื้อหาวิชา สาระเป้าหมายของโปรแกรม ขอบเขตและการลำดับเนื้อหาวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและเครื่องมือการประเมินผล

คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาวิทยาการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช (2535) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตรว่ามี 4 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมาย หมายถึง ความตั้งใจหรือความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้ที่จะ
ผ่านหลักสูตร จุดมุ่งหมายมีหลายระดับนับตั้งแต่จุดมุ่งหมายรวมของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของ
กลุ่มวิชา และจุดมุ่งหมายรายวิชา

2. เนื้อหา หมายถึง สิ่งที่เป็นสาระที่จัดเป็นความรู้ และประสบการณ์ของการเรียนรู้
ที่หลักสูตรจัดให้แก่ผู้เรียน เนื้อหาของแต่ละวิชาจะประกอบไปด้วยสิ่งที่เป็นข้อมูลหรือข้อเท็จจริง
สิ่งที่เป็นข้อมูลทั่ว ๆ ไป สิ่งที่เป็นประเด็นสำคัญ และระบบความคิดของวิชานั้น ๆ

3. กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมและประสบการณ์
การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จะต้องจัดเป็นกิจกรรมและ
ประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้

4. การประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบดูว่า ผู้เรียน ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้
เจตคติและทักษะไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด ภายหลังจากที่ได้ผ่าน
ประสบการณ์ที่หลักสูตรจัดไว้แล้ว

ธำรง บัวศรี (2542) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้

1. เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึง สิ่งที่รัฐ
ต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา

2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่
ผู้เรียน หลังจากเรียนหลักสูตรไปแล้ว

3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึง ลักษณะและ
แผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์

4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objective) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน
หลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว

5. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความสามารถ
ที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ

6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objective) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียน
ได้เรียนรู้ ได้มีทักษะและความสามารถ หลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่ได้กำหนดไว้

7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียน
การสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร

9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวิดีโอ คasset และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษาและอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า หลักสูตรทุกระดับมีองค์ประกอบหลักที่สำคัญอยู่ 4 ประการ คือ จุดมุ่งหมาย (Objectives) เนื้อหาสาระ (Subject Matter) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) และการประเมินหลักสูตร (Evaluation)

จากแนวคิดข้างต้นพอสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรโดยทั่ว ๆ ไป จะประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล

การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จุดมุ่งหมายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร และการกำหนดจุดมุ่งหมายก็เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับการศึกษา การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ไม่ถนัดนัก เพราะการกำหนดจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมจะต้องพิจารณาและตรวจสอบอย่างรอบคอบว่า จุดมุ่งหมายที่กำหนดขึ้นมีความถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสมพอที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้

รวิชัย ชัยจิรฉายกุล (2529, หน้า 142) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายการศึกษาไม่ว่าจะเป็นระดับหลักสูตรหรือระดับอื่น ๆ จะพบว่า จุดมุ่งหมายประกอบด้วยองค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ

1. ส่วนที่ตอบคำถามว่า “อะไร” คือ เนื้อหาสาระ หรือเรื่องราวที่จะนำมาสอนหรือได้เกิดการเรียนรู้ในตัวผู้เรียนนั้น
2. ส่วนที่ตอบคำถามว่า “ได้เกิดอะไร” หมายถึง ที่ผู้สอนหรือผู้พัฒนาหลักสูตรตั้งใจจะปลูกฝังซึ่งมีอยู่ด้วยกันสามด้านใหญ่ ๆ คือ ให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ

ให้สรุปสั้น ๆ ก็คือ แต่ละข้อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือจุดหมายระดับใด ๆ ของการศึกษาจะประกอบด้วยสองมิติใหญ่ ๆ คือ มิติทางด้านจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระ และมิติทางด้านพฤติกรรมที่จะปลูกฝัง ถ้าขาดส่วนหนึ่งส่วนใดไปข้อความนั้นจะไม่มีคุณสมบัติเป็นจุดมุ่งหมายได้

การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทั้งในส่วนที่เป็นเนื้อหาและส่วนที่เป็นพฤติกรรมต่างก็จะต้องอาศัยพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตรประกอบหรือช่วยในการพิจารณา กล่าวคือ

การกำหนดจุดมุ่งหมายในส่วนที่เป็นพฤติกรรมนั้น จะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ทางด้านจิตวิทยา การศึกษามาเป็นแนวทางในการพิจารณา และส่วนที่เป็นเนื้อหาจะบรรจุเป็นเรื่องของพื้นฐานความรู้ทางด้านปรัชญาการศึกษา สังคมและวัฒนธรรมและตัวผู้เรียน

การกำหนดจุดมุ่งหมายในส่วนที่เป็นพฤติกรรมการเรียนรู้

การจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษา (Taxonomy of Educational Objectives) ออกเป็นสามด้าน คือ พุทธิลักษณะ (Cognitive Domain) จิตลักษณะ (Affective Domain) และปฏิบัติลักษณะ (Psychomotor Domain) โดย บลูมและคณะ นั้นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียน รวมทั้งการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการเรียนการสอนด้วย

ในแต่ละด้านของจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของ บลูมและคณะ จะเป็นการเน้นพฤติกรรมหรือลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน มีสาระโดยย่อดังนี้

1. ด้านพุทธิลักษณะ ประกอบด้วยความสามารถทางสมองและสติปัญญาที่จัดเรียงลำดับขั้นก่อนหลังดังนี้

- 1.1 ความรู้ (การจำ)
- 1.2 ความเข้าใจ
- 1.3 การนำไปใช้ (การประยุกต์)
- 1.4 การวิเคราะห์
- 1.5 การสังเคราะห์
- 1.6 การประเมินผล

2. ด้านจิตลักษณะ ประกอบด้วยลักษณะทางอารมณ์ ความรู้สึกรู้สีกคิด และเจตคติเรียงตามลำดับขั้นก่อนหลัง ดังนี้

- 2.1 การรับ
- 2.2 การตอบสนอง
- 2.3 การสร้างค่านิยม
- 2.4 การจัดระบบ
- 2.5 การสร้างบุคลิกลักษณะโดยค่านิยม หรือปรับค่านิยม

3. ด้านปฏิบัติลักษณะ ประกอบด้วยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อและร่างกาย ปฏิบัติภารกิจจากการกระทำง่าย ๆ ไปสู่การปฏิบัติที่ลำบากและยุ่งยากซับซ้อนดังนี้

- 3.1 ความเคลื่อนไหวที่เกิดจากปฏิกิริยาสะท้อน

3.2 ความเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานเบื้องต้น

3.3 ความสามารถทางการรับรู้

3.4 ความสามารถทางกายภาพ

3.5 ความเคลื่อนไหวขั้นทักษะ

3.6 การสื่อความหมายที่ไม่ใช้คำพูด

การกำหนดจุดมุ่งหมายในส่วนที่เป็นเนื้อหา

การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นการมุ่งที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้ในสิ่งที่คิดกันว่า ถูกต้องและเหมาะสม อีกนัยหนึ่งก็คือต้องการจะผลิตให้ผู้เรียนเป็นบุคคลประเภทใด มีลักษณะอย่างไร และการที่จะให้ผู้เรียนมีบุคลิกลักษณะตามที่ต้องการนั้น ควรได้เรียนรู้อะไร ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่จะทำได้ง่าย ๆ ดังนั้น การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในส่วนที่เป็นเนื้อหาจึงมีความยากลำบาก ด้วยเหตุดังกล่าว นอกจากนั้นตัวเนื้อหาเองยังเป็นสิ่งที่มีอยู่มากมายไม่มีที่สิ้นสุด ไม่มีขอบเขต

การกำหนดจุดมุ่งหมายในส่วนที่เป็นเนื้อหา จำเป็นจะต้องใช้ความรู้ที่เกี่ยวกับลักษณะของสังคม วัฒนธรรม ตัวผู้เรียน ความเชื่อในเชิงปรัชญา และธรรมชาติของความรู้หรือเนื้อหาสาระเองมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจ (ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล, 2529, หน้า 141-148)

จากแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ผลงานทั้งหมดที่มุ่งหวังและปรารถนาจะให้เกิดกับผู้เรียนทุกคนเมื่อ ได้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนครบถ้วนแล้ว ซึ่งจุดมุ่งหมายนั้นควรจะต้องมีความชัดเจน สอดคล้องกับหลักปรัชญาของหลักสูตรสามารถปฏิบัติได้จริงและครอบคลุมจุดมุ่งหมายทางการศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

การจัดเนื้อหาวิชาของหลักสูตร

หลักสูตรที่มีเนื้อหาวิชาสมบูรณ์จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ หรือพัฒนาทางด้านสติปัญญาและสามารถที่จะนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต “ความรู้” หรือ “เนื้อหาวิชา” ที่เกี่ยวพันกับมนุษย์นั้นมี 3 ประเภท คือ

1. ธรรมชาติวิทยา (Natural Sciences) หมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระและความคิดรวบยอดของมนุษย์กับธรรมชาติ (Man and Nature)
2. มานุษยวิทยา (Anthropology) หมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระและความคิดรวบยอดของมนุษย์กับตนเอง (Man and Self)

3. สังคมวิทยา (Social Sciences) หมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระและความคิดรวบยอดของมนุษย์กับสังคม (Man and Society)

ในการศึกษานั้น เนื้อหาวิชาของหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. เนื้อหาสาระสำคัญ หมายถึง เนื้อหาสาระที่รวบรวมมาจากความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์ เป็นต้น เนื้อหาสาระสำคัญเหล่านี้ได้มาจากการเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ และการเสนอแนะเนื้อหาวิชาดังกล่าว ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชา ต้องพิจารณาร่วมกัน เพื่อกำหนดขอบข่ายและขั้นตอนเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน

2. ทักษะและกระบวนการ เนื้อหาสาระสำคัญที่ปรากฏในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับทักษะและกระบวนการนั้นมีดังนี้

2.1 ทักษะพื้นฐาน หรือทักษะที่จำเป็นขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ การอ่าน เขียน และคิดเลข ทักษะพื้นฐานเหล่านี้เป็นหัวใจของหลักสูตรซึ่งจะขาดเสียมิได้

2.2 กระบวนการ กระบวนการดังกล่าวจะไม่ปรากฏอย่างชัดเจนว่าเป็นกระบวนการของเนื้อหาวิชาใด แต่จะเป็นกระบวนการที่มีส่วนสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระที่สำคัญต่าง ๆ เช่น กระบวนการ “การแก้ปัญหา” “ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์” “มนุษยสัมพันธ์” “หน้าที่พลเมืองดี” เป็นต้น

3. เจตคติ ค่านิยม และความซาบซึ้ง ความรู้ทางด้านเจตคติ ค่านิยม และความซาบซึ้ง เป็นเนื้อหาสาระที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งของหลักสูตร เราขอรับว่า กระบวนการเรียนรู้นั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการดำรงชีวิตของคนเราอยู่ตลอดเวลา ถึงแม้หลักสูตรจะไม่ระบุหรือบรรจุเนื้อหาสาระในด้านเจตคติ ค่านิยมและความซาบซึ้งก็ตาม แต่การเรียนการสอนในเนื้อหาสาระเหล่านี้ก็จะมีขึ้นในลักษณะของ “หลักสูตรที่มองไม่เห็น” หรือ “Silent Curriculum”

เนื้อหาสาระที่สำคัญ ทักษะ เจตคติ และกระบวนการมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งไม่สามารถแยกสอนทีละประเด็นได้ ต้องเรียนรู้ควบคู่ไปพร้อม ๆ กัน เช่น การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ทั้ง ๆ ที่วิชานี้มองเห็นความสำคัญของทักษะการปฏิสัมพันธ์ในสังคม แต่การสอนทักษะดังกล่าวก็ไม่สามารถกำหนดขอบข่ายเฉพาะเนื้อหาสาระของทักษะการปฏิสัมพันธ์ในสังคมเพียงเท่านั้น กระบวนการเรียนการสอนจำเป็นต้องให้ความรู้หรือเนื้อหาเกี่ยวกับเจตคติ ค่านิยม และความซาบซึ้งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสังคมอีกด้วย

การจัดการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอน โดยทั่วไปจะหมายถึง การจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ อย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยการสังเกตจากการอ่าน ฟัง คิด ชักถาม ตอบคำถาม อภิปราย ทดลอง เขียน และลงมือปฏิบัติจริง ผลที่เกิดขึ้นก็คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิดคุณสมบัติทางความรู้ความคิด ทักษะความสามารถทางการปฏิบัติ และลักษณะทางจิตพิสัยต่าง ๆ เช่น เจตคติ กำนินม ความสนใจ ความพอใจ เป็นต้น

มณฑป ไชยจิต (2545, หน้า 1) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันจะมุ่งเน้น การเรียนการสอนแบบสองทาง (Two-way Communication) เป็นสำคัญ ผู้สอนไม่ว่าจะสอนใน ระดับใดก็ตาม จะต้องรู้บทบาทของตนและเทคนิคการสอน การเรียนการสอนจะดำเนินได้ดีและมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อผู้สอนรู้จักและเข้าใจลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี สิ่งนี้เอง เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของบทบาทผู้สอนในปัจจุบัน โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา

งานในหน้าที่ของผู้สอน

บทบาทของผู้สอนที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการที่จะต้องรู้จักและพัฒนาผู้เรียนแล้ว ก็คือ จะต้องรู้จักบทบาทของตน โดยเฉพาะงานในหน้าที่ ซึ่งจะต้องยึดถือปฏิบัติดังนี้

1. การวางแผนการสอน จะต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนซึ่งอาจพิจารณา ความรู้และประสบการณ์ของผู้สอนเอง ลักษณะและความต้องการของผู้เรียน รูปแบบและ โครงสร้างของหลักสูตร ปรัชญาและจุดมุ่งหมายของสถาบัน ตลอดจนความต้องการขององค์กร สมาคม หรือสังคมภายนอกการคัดเลือกและจัดลำดับเนื้อหาที่เรียน อาจพิจารณาว่าเนื้อหาที่จะนำมา สอนควรตรงและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความถูกต้อง ทันสมัย เนื้อหาอาจแบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ

ลักษณะแรกต้องรู้ (Must Know) เพราะสำคัญและจำเป็น

ลักษณะที่สองควรรู้ (Should Know) เพราะสำคัญแต่อาจไม่จำเป็น

ลักษณะที่สามคือ น่ารู้ (Could Know) เพราะน่าสนใจ

การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนจะประกอบด้วย การเลือกวิธีสอนและการ กำหนดงานของผู้เรียน จะใช้วิธีสอนแบบไหนนั้นต้องพิจารณาจากตัวผู้สอน เหมาะสมกับเนื้อหา ที่จะสอน จำนวนและลักษณะของผู้เรียน ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ส่วนการกำหนดงานอาจมอบหมายออกไปในรูปการวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ ฝึกปฏิบัติหรือส่ง ชิ้นงานและการประเมินผลการเรียนของผู้เรียน มีวิธีดำเนินการอยู่ 2 ลักษณะ คือ

1. การประเมินผลความก้าวหน้า (Formative Evaluation)
2. การประเมินผลรวม (Summative Evaluation)

2. การดำเนินการสอน กล่าวนำเข้าสู่บทเรียน หรือเรื่องที่ทำการสอนโดยกระตุ้นเร้าความสนใจ ชี้แจงจุดประสงค์และอธิบายถึงความสำคัญ ดำเนินการตามการวางแผนการสอน การใช้อุปกรณ์ช่วยในการสอนต่าง ๆ เช่น เครื่องฉายวัตถุ โปร่งแสง (Overhead Projector) ภาพนิ่ง (Slides) วีดีโอ ฯลฯ การใช้เทคนิคการใช้คำถาม การเสริมแรง การสรุปการสอน

3. การวัดและประเมินผลการสอน การพิจารณาดำรง เอกสาร สื่ออุปกรณ์ประกอบการสอน เหมาะสมกับจุดประสงค์ของวิชาที่สอนเพียงใด หามาตรการที่จะใช้เป็นเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ของบทเรียน เตรียมข้อสอบวัดความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะ การวัดผลและประเมินผลการเรียนของนักเรียน และประเมินการสอนของตนเองด้วย

4. การให้คำปรึกษาแนะแนว ร่วมมือกับฝ่ายแนะแนว ช่วยเหลือผู้เรียนในเรื่องปัญหาการเรียน ปัญหาส่วนตัว ให้รายละเอียดเกี่ยวกับโอกาสในการประกอบอาชีพ ช่วยเหลือในการหางานทำ สรรวจผู้ที่จบการศึกษาไปแล้ว

5. การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาชีพ เป็นสมาชิกหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของสมาคมหรือองค์การด้านการศึกษา มีส่วนร่วมในการทำวิจัยและเขียนบทความทางวิชาการ เข้ารับการฝึกอบรมสัมมนาทางวิชาการ เพื่อปรับตัวให้ทันต่อความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

เทคนิคการสอนระดับอุดมศึกษา

การสอน คือ กระบวนการที่ผู้สอนพยายามสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียนในอันที่จะแนะนำให้ผู้เรียนได้มีกิจกรรมในการแก้ปัญหา ทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล โดยการใช้เทคนิค (Technique) ที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของผู้เรียนและสถานการณ์โดยทั่วไป การสอนที่ดีจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะต่าง ๆ เหล่านี้คือ

1. รู้จักกำกับและการและอำนาจตนเองได้ (Self-Direction)
2. รู้จักบังคับควบคุมการกระทำของตนเอง (Self-Control)
3. รู้จักแนะนำพาตนเองให้เรียนรู้ได้ (Self-Initiation)

ส่วนการแบ่งวิธีการสอน สามารถแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. แบ่งตามจำนวนผู้เรียน แบ่งออกเป็น
 - 1.1 วิธีการสอนกลุ่มใหญ่ (Large-Group Methods) ระดับความสามารถของผู้เรียน

ใกล้เคียงกัน

1.2 วิธีการสอนกลุ่มย่อย (Small-Group Methods) ระดับความสามารถของผู้เรียนแตกต่างกัน

1.3 วิธีการสอนเป็นรายบุคคล (Individual Learning Methods) เพื่อจุดมุ่งหมายอย่างหนึ่งเฉพาะเจาะจง

2. แบ่งตามจำนวนผู้สอน สอนเดี่ยวหรือสอนเป็นคณะ (Team Teaching)
3. แบ่งตามลักษณะเนื้อหาที่จะสอน การสอนข้อเท็จจริง สอนให้คิด สอนทักษะทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรม ความคิดริเริ่ม ฯลฯ
4. แบ่งตามลักษณะการเรียนการสอนหรือวิธีการเรียนรู้ การสอนแบบให้ความรู้ผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ (Expository Teaching) กับการสอนแบบให้ผู้เรียนคิดสืบค้นด้วยตนเอง (Inquiry Teaching)

สำหรับวิธีสอนในระดับอุดมศึกษานั้นมีอยู่ 4 แบบ คือ วิธีสอนแบบบรรยาย วิธีสอนแบบอภิปราย วิธีสอนแบบฝึกปฏิบัติ และวิธีสอนให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

1. วิธีสอนแบบบรรยาย เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนพูดบอกเล่า อธิบายเนื้อหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน โดยที่ผู้สอนเป็นฝ่ายเตรียมการศึกษาค้นคว้าเนื้อเรื่องมาแล้วเป็นอย่างดี ผู้เรียนเป็นฝ่ายมารับผลการศึกษาค้นคว้านั้น โดยทั่วไปมักจะเป็นการสื่อความหมายทางเดียวจากผู้สอนไปผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย เพียงแค่ฟัง จดบันทึกหรือซักถามบางครั้ง

2. วิธีสอนแบบอภิปราย เป็นวิธีสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือพิจารณาหัวข้อที่กลุ่มมีความสนใจร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาคำตอบแนวทางหรือเพื่อแก้ปัญหาหนึ่งร่วมกัน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ได้คิดได้แก้ปัญหาและได้ฝึกการทำงานร่วมกันแบบประชาธิปไตย มีลักษณะการเรียนรู้แบบกระตือรือร้น (Active Learning)

3. วิธีสอนแบบฝึกปฏิบัติ เป็นวิธีสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้จากประสบการณ์ตรง โดยการสังเกตและฝึกฝนปฏิบัติการ พัฒนาทักษะในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการฝึกปฏิบัติ สามารถประยุกต์หลักการทั่วไปเข้ากับสถานการณ์จริง ตลอดจนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทัศนคติที่ดีและก่อให้เกิดความภูมิใจในงานอาชีพต่างๆ

4. วิธีสอนให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นวิธีสอนให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเรียนรู้ (Independent of Student Learning) จะมีอิสระได้แค่ไหนและกำหนดเองได้แค่ไหนแล้วแต่ว่าสถาบันหรือผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดให้ หรือตกลงกับผู้เรียนเป็นกรณีไป

การวัดและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนที่ได้จากการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้แก่พฤติกรรมการเรียนรู้

ประเภทของการประเมิน

1. การประเมินเบื้องต้น (Preliminary Evaluation) คือ การประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนก่อนที่จะสอนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เป็นการตัดสินว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมตามที่กำหนดอยู่แล้วหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด เพื่อประโยชน์ต่อการวางแผนการสอนให้เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการประเมินเพื่อค้นหาจุดเริ่มต้นในการสอน
2. การประเมินย่อย (Formative Evaluation) คือ การประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้แต่ละวัตถุประสงค์ เป็นการตัดสินว่าผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์นั้น ๆ ตามที่เกณฑ์กำหนดไว้หรือไม่ หากพบว่าผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ก็จะมีการสอนซ่อมเสริม (Remedial Teaching) จนผู้เรียนสามารถมีพฤติกรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ (ตามเกณฑ์)
3. การประเมินสรุปรวม (Summative Evaluation) คือ การประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนเมื่อได้เรียนครบทุกวัตถุประสงค์ที่กำหนดในวิชานั้น ๆ แล้ว เป็นการตัดสินว่าผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดโดยภาพรวมแล้วมากน้อยเพียงใด และเป็นที่น่าพอใจในระดับใด การประเมินสรุปรวมนี้เป็นการประเมินเพื่อจัดประเภทผู้เรียนตามความมากน้อยของพฤติกรรมที่แสดงออก
4. การประเมินติดตามผล (Follow-Up Evaluation) คือ การประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนเมื่อได้ผ่านการประเมินสรุปรวมไปแล้วระยะหนึ่ง (สัปดาห์หรือเดือน) เป็นการตัดสินว่าผู้เรียนยังคงมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ อยู่ในระดับเดิมหรือไม่

การวางแผนการวัดและประเมินผล

ในการวัดผลการเรียนของผู้เรียนนั้น ผู้สอนต้องมีการวางแผนก่อน โดยการพยายามตอบคำถามต่อไปนี้

1. จะทำการประเมินเพื่ออะไร (ตรวจสอบเบื้องต้น ปรับปรุงแก้ไข ติดตามผลสรุปสุดท้าย) การตั้งคำถามเช่นนี้จะทำให้ทราบว่า จะใช้การประเมินแบบใด ทั้งนี้เพื่อจะได้เลือกเนื้อหาในการวัดได้เหมาะสม

2. จะประเมินพฤติกรรมใดบ้าง คำตอบข้อนี้เป็นการบอกให้ผู้สอนทราบว่าต้องไปพิจารณาวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และวิเคราะห์ว่าแต่ละวัตถุประสงค์มุ่งให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมใดในพฤติกรรมกรเรียนรู้ทั้งสามดังได้กล่าวแล้ว

3. จะวัดแต่ละพฤติกรรมอย่างไร เมื่อผู้สอนได้วิเคราะห์วัตถุประสงค์การเรียนรู้แล้วว่าเป็นพฤติกรรมใด ก็พิจารณาต่อไปว่าพฤติกรรมดังกล่าวควรทำการวัดด้วยวิธีการใด เพราะวิธีวัดแต่ละวิธีความเหมาะสมกับพฤติกรรมที่จะวัด ผู้สอนไม่ควรยึดและคิดว่าวิธีวัดมีวิธีเดียว คือ การทดสอบโดยใช้ข้อสอบแบบเขียนตอบเท่านั้น วิธีการวัดทั้ง 3 วิธีดังได้กล่าวแล้ว มีความเหมาะสมกับพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ผู้สอนจะพึงระลึกว่าจะเลือกวิธีวัดที่ทำให้ได้พฤติกรรมที่ตรงที่สุด (Valid) และได้ผลการวัดที่น่าเชื่อถือได้มากที่สุด (Reliable) มิฉะนั้นจะทำให้การประเมินเกิดความคลาดเคลื่อนมากที่สุด (บุญส่ง นิลแก้ว, 2539)

เอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร

ความหมายของการวิเคราะห์หลักสูตร

การวิเคราะห์หลักสูตรมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของผู้สอนและผู้บริหาร ในการจัดทำหลักสูตรและปรับหลักสูตรเพื่อใช้ในการสอนของแต่ละสถานศึกษาจะต้องพิจารณาความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์และการวิเคราะห์หลักสูตรจัดเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่ง Tyler (1986) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์หลักสูตรเป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่รวบรวมรายละเอียดของกลุ่มวิชาแล้วนำเสนอข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจหรือเป็นกระบวนการที่ได้มาซึ่งสารสนเทศที่มีคุณภาพเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ผลจากการวิเคราะห์หลักสูตรจะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร สิ่งที่จะวิเคราะห์ได้แก่ ตัวหลักสูตร กระบวนการใช้หลักสูตร ผลการใช้หลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตรทั้งระบบเป็นการตรวจสอบจุดอ่อน จุดเด่น ข้อดี ข้อเสียขององค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร

การวิเคราะห์หลักสูตรแบ่งออกเป็น 2 ระยะ

ระยะที่ 1 คือ เมื่อสร้างหลักสูตรเสร็จแล้ว ผู้สร้างหลักสูตรควรวิเคราะห์หลักสูตรดูว่าหลักสูตรที่สร้างเสร็จลงไปนั้นดีไม่ดีเพียงใด และเป็นไปตามเจตจำนงที่ได้ตั้งไว้แต่เดิมหรือไม่

ระยะที่ 2 คือ หลังจากที่นำหลักสูตรที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้ระยะหนึ่ง ผู้สร้างหลักสูตรควรวิเคราะห์หลักสูตรดูว่าหลักสูตรที่ได้ทดลองใช้ไปนั้นให้ผลเพียงไร เพื่อที่จะตัดสินใจว่าควรใช้หลักสูตรนั้นต่อไปหรือไม่ หรือจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างไร

เทคนิคการวิเคราะห์หลักสูตร

Brady (1983) ได้เสนอเทคนิคการวิเคราะห์หลักสูตรไว้หลายประการ แต่เทคนิคที่สำคัญ มี 2 ประการ คือ

1. การวิเคราะห์โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires)

แบบสอบถามเป็นรายการคำถามที่ใช้สืบหาข้อเท็จจริง เทคนิคนี้เป็นทางหนึ่งที่จะทำให้ทราบว่าบุคคลนั้น ๆ มีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร ทำไมบุคคลนั้น ๆ จึงมีความรู้สึกนึกคิดอย่างนั้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่เข้าใกล้ความจริงมากที่สุด นักพัฒนา (Developer) จะต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับข้อคำถามที่ต้องการค้นหา ข้อคำถามเหล่านี้อาจเก็บข้อมูลได้จากผู้สอน ผู้เรียน ผู้บริหาร เป็นต้น

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ได้แก่

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบสอบถาม
 2. สร้างแบบสอบถามหลังจากที่ได้กำหนดรูปแบบอย่างเหมาะสม
 3. ตรวจสอบรายการคำถามแต่ละหมวด
 4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
 5. พิจารณาข้อคำถามในแต่ละข้อว่ามีความเหมาะสมหรือไม่
 6. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
- #### 2. การวิเคราะห์โดยใช้การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์เป็นการสนทนาแบบเจาะจง ผู้สัมภาษณ์ต้องสร้างกรอบของการสัมภาษณ์อย่างชัดเจน ไม่ควรให้ผู้ตอบไปเรื่อย ๆ บางครั้งการสัมภาษณ์จะได้ข้อมูลเป็นประโยชน์มากกว่าการใช้แบบสอบถาม ด้วยเหตุผลนี้ผู้สัมภาษณ์ควรมีความระมัดระวังในการสร้างแบบสอบถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ และการจัดบันทึกการโต้ตอบ การสัมภาษณ์เพื่อการวิเคราะห์หลักสูตรจะเป็นการพูดคุยกันอย่างเป็นทางการ ดังนั้นวิธีนี้เป็นวิธีที่ยืดหยุ่น ข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลที่ใช้แบบสอบถามไม่สามารถจะเก็บข้อมูลดังกล่าวได้ ผู้สร้างแบบสัมภาษณ์ควรมีขั้นตอนเช่นเดียวกับการพัฒนาแบบสอบถาม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์หลักสูตรในระดับปริญญาตรี 5 ปี ยังมีการวิจัยอยู่น้อยมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาผลงานวิจัยการประเมินหลักสูตรซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางได้ ดังนี้คือ

วนิดา เพ็ญกิ่งกาญจน์ (2542) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการใช้หลักสูตร เป็นที่ต้องการมากในด้านการสอน รองลงมา ก็เป็นการใช้ในชีวิตประจำวัน

2. องค์ประกอบเบื้องต้นของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยจุดมุ่งหมายและโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก ในด้านรูปแบบการจัดเนื้อหาวิชาหลักสูตร ควรจัดเป็นวิชาเอกเดี่ยว

3. สภาพการใช้หลักสูตร โดยดูจากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาเอกทางด้านการศึกษาและด้านเนื้อหาจัดอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก กิจกรรมที่อาจารย์ควรปฏิบัติให้มากขึ้น ได้แก่ แนะนำแหล่งค้นคว้าข้อมูล ให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน บอกผลการสอบทุกครั้ง และให้นักศึกษาประเมินผลการสอนของอาจารย์

4. ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร โดยดูจากผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตอยู่ในระดับเป็นที่น่าพอใจอย่างมาก

เสริมศรี ไชยศรี และคณะ (2542) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์รายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาและปัญหาการเรียนการสอน สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า

1. จากการวิเคราะห์รายวิชา ผู้สอนทุกท่านเห็นว่า เนื้อหาวิชาเดิมที่อยู่ในกระบวนวิชาต่าง ๆ มีความเหมาะสมทั้งในหมวดวิชาบังคับและวิชาเลือกในสาขาวิชา จะมีวิชาเลือกในบางสาขาวิชาเท่านั้นที่ผู้สอนเห็นว่าควรเพิ่มเนื้อหาบางประเด็นเข้าไป สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนทุกท่านเห็นว่าวิธีการที่ใช้อยู่ คือ การเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมนั้นเหมาะสมคืออยู่แล้ว ส่วนการประเมินผลในชั้นเรียน ผู้สอนทุกคนได้ใช้วิธีการสอบปลายภาค การเสนอผลงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ซึ่งผู้สอนทุกคนก็เห็นว่าเหมาะสมเช่นกัน อย่างไรก็ตามหลักสูตรควรได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสภาวะการศึกษาและเศรษฐกิจ สังคมปัจจุบันอยู่ ส่วนผลการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาของมหาบัณฑิตและนักศึกษาทั้งในหมวดวิชาบังคับและวิชาเลือกในสาขาวิชานั้น พบว่า ทุกวิชามีเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์กับผู้เรียนและกับเวลาในการเรียน ส่วนกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอนซึ่งได้แก่ การปฐมนิเทศรายวิชา การบอกแหล่งค้นคว้า การให้คำปรึกษา การปรับเนื้อหาให้เป็นปัจจุบัน และการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม นั้น ผู้เรียนเห็นว่าได้มีการปฏิบัติในการเรียนทุกวิชา

2. ปัญหาในการเรียนของนักศึกษา พบว่า ปัญหาที่มีมากที่สุด คือ ปัญหาภาระงานประจำ และรองลงมา คือ ปัญหาเงินทุนสำหรับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตลอดการเรียน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าจะใช้จ่ายมากที่สุดกับการถ่ายเอกสาร การทำรายงาน และการซื้อตำราเรียน

จุฑารัตน์ บวรสิน (2542) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี วิชาเอกสุศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษา บัณฑิต และอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าหลักสูตรวิชาเอกสุศึกษา มีความเหมาะสมมากในด้านจุดมุ่งหมาย องค์ประกอบของหลักสูตร การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชา

2. นักศึกษา บัณฑิต และอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่ากระบวนการของการนำหลักสูตรไปใช้ในด้านคุณลักษณะผู้สอน การจัดการเรียนการสอน และคุณลักษณะของผู้เรียนมีความเหมาะสมมาก รวมทั้งมีความเห็นว่า นักศึกษา บัณฑิต มีสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาในระดับมาก

พัฒนา จันทนา และคณะ (2538) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาเอกสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดได้ชัดเจน เหมาะสม และครอบคลุมมากในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย

2. เนื้อหาวิชาของหลักสูตร ซึ่งได้แก่ โครงสร้างของเนื้อหาวิชา มีความเพียงพอ เนื้อหาวิชาในหมวดต่าง ๆ มีความเหมาะสม การจัดรูปแบบเนื้อหาวิชาควรจัดเป็นวิชาเอกและโทอยู่ในสาขาวิชาเดียวกัน ส่วนการจัดเนื้อหาวิชาที่ที่เป็นวิชาเอกนั้นจัดได้เหมาะสมมาก สามารถนำไปใช้ได้ทั้งในด้านการสอน เป็นพื้นฐานการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพอื่น สำหรับความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา มีเพียง 2 กระบวนวิชาที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกัน นอกจากนั้นเนื้อหากระบวนวิชาต่าง ๆ ยังมีลักษณะที่น่าสนใจ ทันสมัย เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล

3. กระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ เป็นอย่างมากในทุกกระบวนวิชา โดยเฉพาะการแนะนำกระบวนวิชา การบอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม การบอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล วิธีที่สอนที่ใช้มาก คือ การบรรยาย

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากหลักสูตร ประโยชน์ที่ได้รับมาก คือ การนำไปใช้ในการสอน และใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ

5. ผลผลิตของหลักสูตร นักศึกษา และบัณฑิตซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรพึงมีสมรรถภาพและคุณลักษณะเป็นอย่างมากในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและเทคนิควิธีการต่าง ๆ

อาบทิพย์ กาญจนวงศ์ (2536) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ ผลการวิจัยพบว่า

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจนในภาษา และสามารถเข้าใจได้ ระบุถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นนักส่งเสริมการเกษตร และผู้สอนสามารถปฏิบัติได้จริง วัตถุประสงค์ทุกรายวิชาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรข้อที่ 1 และมี 7 รายวิชา ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้ง 4 ข้อ วัตถุประสงค์รายวิชาสอดคล้องกับสภาพและปัญหาของสังคมไทยเป็นอย่างดี
2. โครงสร้างของหลักสูตรปัจจุบันและการจัดลำดับการเรียนกระบวนวิชาในหลักสูตร มีความเหมาะสม
3. การบริหารหลักสูตร วิธีการที่ทำให้อาจารย์มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมและการจัดแผนการศึกษาของบัณฑิตศึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
4. อาจารย์ส่วนมากมีคุณสมบัติเหมาะสมตามเกณฑ์ และมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเกือบทุกคน
5. ภาระงานของอาจารย์ที่ปฏิบัติจริงสูงกว่าและเท่ากับเกณฑ์เกือบทุกด้าน ยกเว้นจำนวนที่ใช้ในการสอนระดับปริญญาโทเท่านั้นที่ต่ำกว่าเกณฑ์
6. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป ในภาพที่เป็นจริงสอดคล้องกับที่มหาบัณฑิตและนักศึกษาคาดหวัง 8 ใน 14 บทบาท
7. บทบาทของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในภาพที่เป็นจริงสอดคล้องกับที่มหาบัณฑิตและนักศึกษาคาดหวัง 10 ใน 14 บทบาท
8. กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ในภาพที่เป็นจริง ส่วนมากเป็นไปตามที่นักศึกษาและมหาบัณฑิตคาดหวัง
9. วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อ ส่วนมากไม่เพียงพอและขาดคุณภาพ หนังสือ และวารสารภาษาไทยมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอ และหนังสือภาษาต่างประเทศมีจำนวนน้อยด้วย
10. คุณสมบัติของนักศึกษาก่อนเข้าศึกษาในหลักสูตร ส่วนมากเป็นไปตามเกณฑ์
11. ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีความพอใจ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา และระยะเวลาที่นักศึกษานำมาใช้ในการสำเร็จการศึกษา
12. มหาบัณฑิตส่วนมากปฏิบัติงานทั่วไป และปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการเกษตรอยู่ในระดับดี

พรทิพย์ อินสมพันธ์ (2536) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร
 วิชาการศึกษาระดับสูง สุขศึกษา พุทธศักราช 2529 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2534) ของวิทยาลัยพลศึกษา
 ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสอดคล้องระหว่างหลักการของหลักสูตรประถมศึกษา กับปรัชญาของหลักสูตร
 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง สุขศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสอดคล้องบางส่วน
2. ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตกับ
 ปรัชญาของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง สุขศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับ
 สอดคล้องบางส่วน ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 วิชาพลานามัย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายกับปรัชญาของหลักสูตร
 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง สุขศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสอดคล้องทุกส่วน
3. ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตกับ
 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง สุขศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับ
 สอดคล้องบางส่วน ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์วิชาพลานามัย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 และมัธยมศึกษาตอนปลายกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง
 สุขศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสอดคล้องบางส่วน
4. ความสอดคล้องระหว่างปรัชญากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตร
 วิชาการศึกษาระดับสูง สุขศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสอดคล้องบางส่วน
5. ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรกับคำอธิบายรายวิชาสุขภาพ
 สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสอดคล้องทุกส่วน นอกนั้นอยู่ในระดับสอดคล้องบางส่วน
6. เนื้อหารายวิชาเอกสุขศึกษาที่ระบุในคำอธิบายรายวิชา ควรเพิ่มเติมเนื้อหาสาระ
 ทุกวิชา

พัชรา เลิศประเสริฐศิริ (2532 อ้างใน ฝ่ายวิทยาลัยพลศึกษา, 2532) ได้ประเมินหลักสูตร
 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิชาเอกสุขศึกษา พุทธศักราช 2529 ในวิทยาลัยพลศึกษา
 ผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย
 สนองความต้องการของสังคม ส่วนเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสนองกับความต้องการ
 ของสังคมได้ คุณภาพของอาจารย์มีความเหมาะสม แต่จำนวนอาจารย์ที่จบสาขาวิชาสุขศึกษา
 มีไม่เพียงพอ กระบวนการเรียนการสอน โดยส่วนรวมมีความเหมาะสม และผู้สำเร็จการศึกษา
 โดยส่วนรวมมีคุณสมบัติเหมาะสมกับเป็นครูสุขศึกษา

ฝ่ายวิทยาลัยพลศึกษา กรมพลศึกษา (2532) ได้ประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาระดับสูง พุทธศักราช 2529 ของวิทยาลัยพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับแผนการศึกษา
แห่งชาติในปัจจุบัน วิทยาลัยพลศึกษาแต่ละแห่งสามารถผลิตนักศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรได้
ในระดับปานกลาง
2. ด้านเนื้อหาวิชา รายวิชาในหมวดต่าง ๆ โดยส่วนรวมมีความสำคัญและประโยชน์
อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะหมวดวิชาชีพและวิชาพื้นฐานวิชาเอกสูงศึกษา และวิชาเอกการรักษา
ความปลอดภัย ส่วนเนื้อหาวิชาเอกพลศึกษามีความสำคัญและประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยส่วนรวมคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน
ในวิทยาลัยพลศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากมีปัญหาในด้านพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนต่ำ
กว่าเกณฑ์
4. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เวลาและงบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรน้อย
5. ด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ประสิทธิภาพเกี่ยวกับอาคารสถานที่
อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาสำคัญที่พบ คือ
เอกสาร ตำรา คู่มือและเอกสารประกอบการสอนมีน้อยและไม่ทันสมัย
6. ด้านการวัดและประเมินผล ประสิทธิภาพของการวัดและประเมินผลของวิทยาลัย
โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ผู้สอนใช้การวัดและประเมินผลด้านการวัดความจำ
และความเข้าใจในเนื้อหาวิชาเป็นหลัก

สฤณา คงจันทร์ (2544) ได้ทำการวิเคราะห์หลักสูตรพุทธศาสนานับถิต วิชาเอก
สังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ในด้าน
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผล
และประเมินผล สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน ครอบคลุมหลักการจัด
การศึกษาด้านพุทธพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โครงสร้างเนื้อหาวิชาเหมาะสม สอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์มีความซ้ำซ้อนของเนื้อหาอยู่ในระดับปานกลาง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ การเตรียมเนื้อหาวิชาก่อนสอน และการเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับ
เนื้อหา กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อยคือ การกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน การมอบหมายงาน
ทุกครั้งหลังการเรียนและการทดสอบหลังเรียน ส่วนการวัดและประเมินผลมีความชัดเจนเหมาะสม
มาก

จากผลการวิจัยที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรไม่ว่าในระดับใดก็ตาม ส่วนใหญ่จะทำการประเมินองค์ประกอบในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้าง และเนื้อหาวิชาของหลักสูตร การบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ และสื่อการวัดและประเมินผล โดยเน้นการตรวจสอบเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสมระหว่างองค์ประกอบ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

ประชากรในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. นักศึกษารหัส 47... ที่ศึกษาในชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2549 ประกอบด้วย นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา จำนวน 19 คน วิทยาศาสตร์ จำนวน 15 คน คณิตศาสตร์ จำนวน 22 คน ภาษาไทย จำนวน 16 คน และภาษาอังกฤษ จำนวน 26 คน
2. อาจารย์ผู้สอนตามหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนวิชาแกน จำนวน 7 คน อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำหรับนักศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในด้าน โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหากระบวนวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เป็นแบบประมาณค่า 3 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นแบบปลายเปิด

2. แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำหรับนักศึกษา เป็นแบบมีโครงสร้าง

3. แบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาแกน อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาเอก และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในด้าน โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหากระบวนวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นแบบปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. แบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดำเนินการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ

1.2 สร้างแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ คือ แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา 1 ฉบับ สำหรับอาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร 1 ฉบับ

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ตรวจสอบ แล้วปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

1.4 ทดลองใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาหัตส 48 สาขาวิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ สาขาวิชาละ 2 คน รวม 10 คน

1.5 ปรับแก้แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ หลังทดลองใช้ แล้วจัดทำแบบสอบถาม ฉบับจริง เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไป

2. แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตร ศึกษาศาสตร์บัณฑิต 5 ปี) ดำเนินการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดสำหรับการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 ศึกษาหลักสูตร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เพื่อกำหนดประเด็น สำหรับการสัมภาษณ์

2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ในข้อ 2.1 และประเด็น การสัมภาษณ์ในข้อ 2.2

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้าง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรตรวจสอบแล้วปรับปรุง แก้ไข

2.5 ทดลองใช้แบบสัมภาษณ์กับนักศึกษาหัตส 48 สาขาวิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ สาขาวิชาละ 2 คน รวม 10 คน

2.6 ปรับแก้แบบสัมภาษณ์หลังทดลองใช้ แล้วจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับจริงเพื่อนำ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาหัตส 47...ทั้ง 5 สาขาวิชา โดยการนัดประชุมเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ ในเดือนสิงหาคม 2550 ณ ห้องประชุม 30 ปี ระหว่างเวลา 9.00 – 12.00 น. ซึ่งปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามคืนจากนักศึกษาสาขาวิชา สังคมศึกษาจำนวน 19 ฉบับ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 15 ฉบับ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 22 ฉบับ สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 16 ฉบับ และสาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 26 ฉบับ

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนวิชาแกน อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา นักพัฒนาหลักสูตร และผู้บริหารจัดการหลักสูตร โดยการทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง พร้อมทั้งขอรับคืนภายในวันที่ 30 สิงหาคม 2550 ซึ่งปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนจากอาจารย์ผู้สอนวิชาแกน จำนวน 7 ฉบับ อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร 15 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for windows (Statistical Packages for Social Sciences for windows) เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม หาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลการวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การกำหนดค่าเฉลี่ย เพื่อแปลความหมายของข้อมูล มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.00 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 0.50 – 1.49 หมายถึง น้อย

3. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาเรียบเรียงและเสนอเป็นความเรียงบรรยาย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลดังต่อไปนี้ คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย

- 1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์หลักสูตร
- 1.2 การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหากระบวนวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล
- 1.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)
- 1.4 ผลการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานของอาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรทั้ง 5 สาขาวิชา ประกอบด้วย

- 2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์หลักสูตร
- 2.2 การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหากระบวนวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล
- 2.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)
- 2.4 ผลการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)

ตอนที่ 3 การพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

**ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตร
ศึกษาศาสตร์บัณฑิต 5 ปี)**

สาขาวิชาสังคมศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษสาขาวิชาสังคมศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 84.20 วิชาโท
ที่เลือกเรียน คือ ภาษาไทย บริหารการศึกษา และบริหารธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 21.10 เท่ากัน
ผลการเรียนสะสมเฉลี่ยรวม 3 ปีการศึกษา คือ 3.07 3.16 3.30 และ 3.36 คิดเป็นร้อยละ 10.50
เท่ากัน ผลการเรียนสะสมเฉลี่ยในวิชาเอก 3 ปีการศึกษา คือ 3.00 คิดเป็นร้อยละ 10.50 และเข้าเรียน
ในสาขาวิชาเอกโดยการสอบเอนทรานซ์ คิดเป็นร้อยละ 36.80 โครงการพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 31.60
และโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 26.30 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 1)

2. การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ก. โครงสร้างของหลักสูตร

นักศึกษาส่วนใหญ่วิเคราะห์ว่า โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา
จำนวน 174 หน่วยกิต มีความเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 63.30 ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน
32 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 63.20 โดยในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต
กลุ่มมนุษยศาสตร์ 5 หน่วยกิต กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร 15 หน่วยกิต และกลุ่มวิทยาศาสตร์
และคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 78.90 ร้อยละ 89.50 ร้อยละ 78.90
และร้อยละ 84.20 ตามลำดับ ในหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต
ที่ประกอบด้วยวิชาบังคับ 47 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือกไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต มีความ
เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 78.90 กลุ่มวิชาเอกไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต ที่ประกอบด้วย ภาควิชา
ทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต และภาควิชาทางด้านเนื้อหาไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต
ไม่มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 78.40 กลุ่มวิชาโทไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต มีความเหมาะสม
คิดเป็นร้อยละ 68.40 ในหมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็น
ร้อยละ 68.40 (ดูรายละเอียดในภาคผนวกเล่มที่ 1)

ข. เนื้อหากระบวนวิชา

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนที่นำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ได้มาก คือ กระบวนวิชา 100202 100204 และ 100401 กระบวนวิชาที่นำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย คือ กระบวนวิชา 400402 นอกนั้นใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองได้มาก คือ กระบวนวิชา 100204 100300 100400 100401 และ 100402 นอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อได้มาก คือ กระบวนวิชา 100401 และ 100402 นอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มาก คือ กระบวนวิชา 100100 100203 100204 100300 100401 100304 และ 100402 นอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้มาก คือ กระบวนวิชา 100204 100400 100401 100304 และ 100402 นอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนที่มีความน่าสนใจมาก คือ กระบวนวิชา 100203 100204 100300 100302 100303 100400 100401 100304 100305 และ 100402 นอกนั้นมีความน่าสนใจปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความทันสมัยมาก คือ กระบวนวิชา 100300 100303 100400 100401 100305 และ 100402 นอกนั้นมีความทันสมัยปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตมาก คือ กระบวนวิชา 100100 100201 100202 100303 100304 100305 และ 100402 นอกนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความสอดคล้องกับจำนวนวัตถุประสงค์มาก คือ กระบวนวิชา 100101 100201 100202 100203 100204 100302 100401 100304 และ 100402 นอกนั้นมีความสอดคล้องปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาก คือ กระบวนวิชา 100400 100401 100304 และ 100402 นอกนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมกับการวัดและประเมินผลมาก คือ กระบวนวิชา 100304 และ 100402 นอกนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 1)

ค. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน กระบวนวิชาแกน 100100 คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100101 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดง

ความคิดเห็น มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติ
 ปานกลาง ภาระงานวิชาแกน 100200 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและ
 แจกประมวลวิชา เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดง
 ความคิดเห็น และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ การทดสอบก่อนเรียน
 นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชาแกน 100201 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำ
 ภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ
 ประกอบการสอน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดง
 ความคิดเห็น และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน ภาระงานวิชาแกน 100202 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก
 คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธี
 วัดประเมินผล เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น และมอบหมายให้นักศึกษา
 ทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชาแกน 100203 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำ
 ภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล
 เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหา
 และแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน
 นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 100204 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชา
 และแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์การวิธีวัดและประเมินผล เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา
 จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น และ
 มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชาแกน 100300 กิจกรรม
 ที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับ
 เนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดง
 ความคิดเห็น มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชาแกน 100301
 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัด
 ประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา
 เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้น
 ปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชาแกน 100302 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและ
 แจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อ
 และเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น
 ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้งและมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

ภาระงานวิชาแกน 100303 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา
 บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดง
 ความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติ
 ปานกลาง ภาระงานวิชาแกน 100400 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจก
 ประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา จัดการเรียนรู้
 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน
 นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 100401 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชา
 และแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมความพร้อม
 ของนักศึกษาก่อนสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม
 การเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน
 ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถาม
 ของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ
 เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมิน
 ของนักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนนักศึกษา
 ที่เลือกเรียนภาระงานวิชาแกน 100304 วิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ บอกเกณฑ์และวิธีวัด
 ประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา
 เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น
 ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิดโอกาสให้ประเมินผล
 การสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง นักศึกษาที่เลือกเรียนภาระงานวิชาแกน 100305 วิเคราะห์ว่า
 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม
 ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน เปิดโอกาสให้
 ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง
 นักศึกษาที่เลือกเรียนภาระงานวิชาแกน 100402 วิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำ
 ภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการ
 วางแผนการจัดการเรียนการสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอน
 ให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน ทดสอบก่อนเรียน
 เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถาม

ปัญหาและแสดงความคิดเห็น มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิด โอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน กระบวนวิชาเอกทางการศึกษา (วิชาบังคับ) 071410 คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวล วิชา บอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน เปิดโอกาสให้ ชักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษา ทำงาน และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนวิชา 071489 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกลักษณะและวิธีวัด ประเมินผล ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน เลือกวิธีสอนให้ สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหา และแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน เปิดโอกาสให้ประเมินผล การสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษา นอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 071498 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล ให้โอกาสได้มี ส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษา ทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอน ตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติ ปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอกทางการศึกษา (วิชาบังคับเลือก) 071411 คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้า เพิ่มเติม บอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้ มี ส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทาง ความคิดในการเรียน ให้ความสนใจดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดง ความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน เปิดโอกาสให้

ประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษา นอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 071412 มีนักศึกษาเลือกเรียนเพียง 1 คน ภาระงานวิชา 071413 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน แจงผลการทดสอบทุกครั้งหลังการสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว ให้ประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษา นอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 071414 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ การทดสอบก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 071417 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน แจงผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบและเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 071419 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน ภาระงานวิชาเอกทางด้านเนื้อหา (วิชาบังคับ) 004271 คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลการสอน บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่

เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน ภาระงานวิชา 004483 ทุกกิจกรรมปฏิบัติมาก ยกเว้นกิจกรรมการทดสอบก่อนเรียน ภาระงานวิชา 012173 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลการสอน บอกรเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 154101 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกรเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 154261 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกรเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงานและแจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 154384 ทุกกิจกรรมปฏิบัติมาก ยกเว้นการให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน การทดสอบก่อนเรียน จัดการเรียนรูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษา นอกเวลาเรียน ภาระงานวิชา 156213 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกรเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้งและมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 157101 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกรเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น และตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 158131 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกรเกณฑ์และวิธี

วัดประเมินผล เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษา ทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระบววิชา 159101 กิจกรรมที่ควรปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระบววิชาและแจกประมวลวิชา เลือกวธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน และแจ้งผลการสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระบววิชา 751102 กิจกรรมที่ควรปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระบววิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เลือกวธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และเปิด โอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติกิจกรรม ปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนภาระบววิชาเอกทางด้านเนื้อหา (วิชาบังคับเลือก) 004476 คือ การแนะนำภาระบววิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้า เพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียน การสอน ในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหา และแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้งและมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระบววิชา 012477 มีนักศึกษาเลือกเรียนเพียง 2 คน และวิเคราะห์ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ปฏิบัติมาก ยกเว้นการบอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ภาระบววิชา 154271 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระบววิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัด ประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิด โอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และแจ้งผลการทดสอบทุกครั้ง หลังการทดสอบ นอกนั้นผู้สอนปฏิบัติปานกลาง ภาระบววิชา 154430 มีนักศึกษาเลือกเรียนเพียง 2 คน และวิเคราะห์ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ปฏิบัติมาก ยกเว้นการบอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล และทดสอบก่อนสอน ภาระบววิชา 160302 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำภาระบววิชา และแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมความพร้อม ของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวธีสอนให้สอดคล้อง กับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน

ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการสอบ เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 160434 มีนักศึกษาเลือกเรียนเพียง 1 คน และวิเคราะห์ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ปฏิบัติทั้งมากและปานกลาง กระบวนวิชา 751428 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผลเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 160443 มีนักศึกษาเลือกเรียนเพียง 1 คน และวิเคราะห์ว่ากิจกรรมส่วนใหญ่ปฏิบัติมาก นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 1)

ง. การวัดและการประเมินผล

นักศึกษาเห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมมาก คือ ระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลที่กำหนดให้มีการวัดผลการเรียนการสอนในกระบวนวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ระเบียบที่ว่าด้วยการกำหนดให้นักศึกษาต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนตามเงื่อนไขของกระบวนวิชานั้น จึงจะมีสิทธิได้รับผลการประเมิน การประเมินที่กำหนดให้มีการประเมินโดยครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย การประเมินที่กำหนดให้ลำดับชั้นผลการเรียนเป็น $A B^+ B C^+ C D^+ D$ และ F การประเมินผลจะคำนวณค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยจากหน่วยกิตและค่าลำดับชั้นของกระบวนวิชาทั้งหมดที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียน และการประเมินผลเพื่อจบหลักสูตรที่กำหนดให้ผลการศึกษามีค่าลำดับชั้นสะสมวิชาเอกไม่น้อยกว่า 2.00 และมีค่าลำดับชั้นเฉลี่ยตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2.00 นอกนั้นนักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมปานกลาง (ดูรายละเอียดในภาคผนวกเล่มที่ 1)

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาชั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)

1. การกำหนดโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

1) การจัด โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรสอนควรเน้นด้านทักษะการสอนมากกว่าเนื้อหาที่เป็นทฤษฎี

- 2) คณะศึกษาศาสตร์ควรมีการประสานงานกับคณะอื่นที่เกี่ยวข้องกับ โครงสร้างของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของคณะ
- 3) ภาควิชาบังคับ ควรมีการเปิดทำการสอนทุกปี เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนตามแผนการศึกษา
- 4) จำนวนภาควิชาที่เรียนควรปรับลดให้น้อยลง แต่เพิ่มเนื้อหาสาระการเรียนให้มากขึ้น

2. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

- 1) ควรเน้นด้านการปฏิบัติมากกว่าเน้นทฤษฎี
- 2) ควรจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและสามารถนำไปใช้ได้จริง ไม่ควรสอนโดยวิธีการบรรยายเพียงอย่างเดียว
- 3) ในแต่ละภาควิชา ไม่ควรมีอาจารย์ร่วมสอนมากเกินไป หรือควรมีการประสานงานกันเพื่อให้เนื้อหาที่สอนต่อเนื่อง และสอดคล้องกัน
- 4) การจัดการเรียนการสอนควรให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วม

3. การวัดและประเมินผล

- 1) ควรมีเกณฑ์วัดผลที่เป็นมาตรฐานและแจ้งให้นักศึกษาได้ทราบด้วย
- 2) ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์วัดและประเมินผล
- 3) ควรมีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
- 4) ควรมีการวัดและประเมินผลที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

4. ผลการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)

1. ด้านโครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร

นักศึกษาให้ความเห็นว่า โครงสร้างหลักสูตรในกลุ่มศึกษาทั่วไป 32 หน่วยกิต มีความเหมาะสม ส่วนในกลุ่มวิชาเฉพาะที่กำหนดให้กลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต แยกเป็นวิชาบังคับ 47 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือก 3 หน่วยกิตนั้น เหมาะสมแล้ว แต่ในกลุ่มวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต ซึ่งแบ่งเป็นกระบวนการวิชาการศึกษาไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต และกระบวนการวิชาทางด้านเนื้อหาไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต โดยกระบวนการวิชาทางการศึกษา

14 หน่วยกิต จะกำหนดเป็นวิชาบังคับ 8 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ในส่วนของวิชาบังคับ 8 หน่วยกิต นักศึกษาเห็นว่า กระบวนวิชา 071410 : การสอนสังคมศึกษา และกระบวนวิชา 071489 : การสอนอุตสาหกรรม จำนวนหน่วยกิตยังไม่เหมาะสม ควรมีการปรับเปลี่ยน ดังนี้ กระบวนวิชา 071410 ปรับเปลี่ยนจาก 2 หน่วยกิต เป็น 3 หน่วยกิต กระบวนวิชา 071489 ปรับเปลี่ยนจาก 3 หน่วยกิต เป็น 5 หน่วยกิต นอกจากนี้กระบวนวิชา 071498 : การรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการสอนสังคมศึกษา ควรปรับเปลี่ยนชื่อกระบวนวิชาให้สอดคล้องกับสาขาวิชาอื่น ๆ ซึ่งใช้ชื่อว่า การเตรียมการปฏิบัติงานวิชาชีพครู สำหรับวิชาบังคับเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต กำหนดให้ทุกกระบวนวิชาเป็น 3 หน่วยกิต มีความเหมาะสม แต่ในการจัดการเรียนการสอนนั้นควรเน้นทางการศึกษาและการสอนเป็นสำคัญ

ส่วนกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหา 48 หน่วยกิต กำหนดทั้งวิชาบังคับ 33 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือก ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต มีความเหมาะสมในกรณีที่มีหลากหลายกระบวนวิชา แต่เนื้อหาของแต่ละกระบวนวิชา ยังไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ทั้ง 5 ของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 และ 4 เช่น กระบวนวิชา 158131 (รัฐศาสตร์เบื้องต้น) กระบวนวิชา 159101 (ความคิดพื้นฐานทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา) กระบวนวิชา 751102 (หลักเศรษฐศาสตร์ 2) กระบวนวิชา 156216 (การปกครองท้องถิ่น) เป็นต้น นอกจากนี้กระบวนวิชาที่กำหนดไว้ นักศึกษามีโอกาสเรียนได้เพียง 5 กระบวนวิชาเท่านั้น เพราะบางกระบวนวิชากำหนดเงื่อนไขต้องผ่านก่อนไว้ และบางกระบวนวิชาไม่เปิดสอน เพราะทางคณะที่รับผิดชอบกระบวนวิชาไม่ทราบว่าเป็นกระบวนวิชาที่นักศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ต้องเรียน

2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาให้ความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนทั้งในกลุ่มวิชาแกน วิชาเอก และวิชาโทยังคงเน้นการบรรยาย การสั่งงาน เป็นหลัก ผู้สอนควรเน้นเทคนิควิธีการสอนที่ให้นักศึกษาได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน และนำการเสนอผลงานด้วย

3. ด้านการวัดและประเมินผล

นักศึกษาให้ความเห็นว่า การวัดและประเมินผลของแต่ละกระบวนวิชา ใช้วิธีการต่างกัน เงื่อนไขในการตัดเกรดต่างกัน ไม่มีการระบุว่าจะใช้เกณฑ์แบบอิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่ม โดยเฉพาะแต่ละกระบวนวิชาควรระบุบอกรูปแบบการวัดและประเมินให้ชัดเจน ในส่วน

ของข้อทดสอบควรเน้นการคิดวิเคราะห์ และพัฒนาทักษะของนักศึกษา นอกจากนี้ควรวัดผลจากการปฏิบัติมากกว่าความรู้ความจำในเนื้อหาวิชา

4. อื่น ๆ

นักศึกษาให้ความเห็นว่า สาขาวิชาสังคมศึกษาคควรเปิดหลักสูตรที่เป็นแบบเอกเดี่ยวเพราะวิชาโทที่เปิดให้เลือกเรียนนั้นกำหนดให้เรียนน้อยเพียง 24 หน่วยกิต ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ไม่ลึกพอ นอกจากนี้ควรพิจารณาจัดหลักสูตรแบบคู่ขนานระหว่างปริญญาตรีกับปริญญาโท

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 86.67 แขนงวิชาเอกที่เลือกเรียนมากที่สุดคือ ชีววิทยา น้อยที่สุด คือ ฟิสิกส์ คิดเป็นร้อยละ 46.67 และ 13.33 ตามลำดับ วิชาโทที่เลือกเรียนมากที่สุด คือ การบริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.33 ผลการเรียนสะสมเฉลี่ยรวม 3 ปีการศึกษาสูงสุด คือ 3.41 และต่ำสุด คือ 2.59 คิดเป็นร้อยละ 6.66 เท่ากัน และมีผลการเรียนสะสมเฉลี่ยในวิชาเอก 3 ปีการศึกษาสูงสุด คือ 3.38 คิดเป็นร้อยละ 6.66 และต่ำสุด คือ 2.34 คิดเป็นร้อยละ 6.66 เช่นกัน นักศึกษาเข้าเรียนในสาขาวิชาเอกโดยการสอบเอนทรานซ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 2)

2. การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ก. โครงสร้างของหลักสูตร

นักศึกษาส่วนใหญ่วิเคราะห์ว่า โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 175 หน่วยกิต มีความเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 53.33 ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 33 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 93.33 โดยในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต กลุ่มมนุษยศาสตร์ 5 หน่วยกิต กลุ่มวิชาภาษาและการสอน 15 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ 7 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 86.66 ร้อยละ 80.00 ร้อยละ 60.00 และ 93.33 ตามลำดับ ในหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต ที่ประกอบด้วย วิชาบังคับ 47 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือกไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 66.67 ในหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต ที่ประกอบด้วย กระบวนวิชาทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต และกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหาไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 60.00 ในหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาโทไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต
มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 60.00 ในหมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต มีความ
เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 66.67 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 2)

ข. เนื้อหากระบวนวิชา

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนที่นำไปใช้ประโยชน์ในการจัด
การเรียนรู้ได้มาก คือ กระบวนวิชา 100302 กระบวนวิชาที่นำไปใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ปรากฏ
และนอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ในการพัฒนาตนเองได้มาก
คือ กระบวนวิชา 100204 นอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาทุกกระบวนวิชา
ใช้ประโยชน์ด้านการศึกษาค้นคว้าได้ปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่นำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้มาก
คือ กระบวนวิชา 100204 100303 100400 และ 100401 นอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง
เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ปานกลาง

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนที่มีความน่าสนใจมาก คือ
กระบวนวิชา 100302 และ 100304 นอกนั้นมีความน่าสนใจปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มี
ความทันสมัยมาก คือ กระบวนวิชา 100202 และ 100401 นอกนั้นมีความทันสมัยปานกลาง
เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตมาก คือ กระบวนวิชา 100202 100204
และ 100401 นอกนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความสอดคล้องกับ
จำนวนวัตถุประสงค์มาก คือ กระบวนวิชา 100204 และ 100401 นอกนั้นมีความสอดคล้องปานกลาง
เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาก คือ กระบวนวิชา 100204
และ 100401 นอกนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมกับการวัด
และประเมินผลมาก คือ กระบวนวิชา 100204 และ 100401 นอกนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง
(ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 2)

ค. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน
วิชา 100100 คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง เช่นเดียวกับ
กระบวนวิชา 100101 กระบวนวิชา 100200 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ เปิดโอกาสให้นักศึกษา
ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการ
จัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาแกน 100201 คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา
นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนวิชา 100202 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชา

และแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอน เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็นและตอบข้อซักถามของ นักศึกษาทุกครั้ง นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน วิชา 100203 คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม เลือกวิธีสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของ นักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้น ปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 100204 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก ได้แก่ แนะนำกระบวนวิชา และแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็นและ ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง ในขณะที่กิจกรรมอื่น ๆ ที่เหลือปฏิบัติเพียงปานกลาง กระบวนวิชา 100300 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และมอบหมาย ให้นักศึกษาทำงาน กระบวนวิชาแกน 100301 ไม่มีกิจกรรมใดที่ผู้สอนปฏิบัติมาก แต่ทุกกิจกรรม ปฏิบัติปานกลาง ยกเว้นการให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล ผู้สอนปฏิบัติน้อยที่สุด กระบวนวิชา 100302 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก ได้แก่ แนะนำ กระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน ให้ความสนใจดูแลและเอาใจใส่ และเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดง ความคิดเห็น

กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาแกน 100303 คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัด ประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ให้ความสนใจดูแลและเอาใจใส่ ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติ ปานกลาง กระบวนวิชา 100400 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจก ประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษา ทุกครั้ง และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 100401 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาแกน 100304 คือ เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 100305 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก ได้แก่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น และปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย ได้แก่ บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 100402 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน แจกผลการทดสอบทุกครั้งหลังการสอบ และเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติน้อย ได้แก่ บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม ทดสอบก่อนเรียน เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอกทางการศึกษา (บังคับ) 064410 คือแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้อันเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจดูแลและเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน และกำหนดเวลาให้คำปรึกษาอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 064411 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากและปานกลางมีลักษณะเหมือนกับกระบวนวิชา 064410

กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอกทางการศึกษา (บังคับ) 064489 คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและ

วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน และกำหนดเวลาให้คำปรึกษา นอกเวลาเรียน กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติบ่อยคือ ทดสอบก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 064498 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน เปิดโอกาสให้ประเมินการสอน และกำหนดเวลาให้คำปรึกษา นอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนภาระงานวิชาเอกทางการศึกษา (บังคับเลือก) 064419 ส่วนใหญ่ปฏิบัติมาก ยกเว้นเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนสอน ทดสอบก่อนเรียน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ แจกผลการทดสอบ ทุกครั้งหลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว เป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง ส่วนภาระงานวิชา 064421 นักศึกษาเห็นว่าผู้สอนปฏิบัติมากทุกกิจกรรม

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน ภาระงานวิชาเอกทางด้านเนื้อหา (บังคับ) 064413 ส่วนใหญ่ปฏิบัติมาก ยกเว้นให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนสอน ทดสอบก่อนเรียน แจกผลการสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติปานกลาง เช่นเดียวกับภาระงานวิชา 064414 กิจกรรมส่วนมากผู้สอนปฏิบัติมาก ส่วนกิจกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน กิจกรรมที่ปฏิบัติบ่อย คือ เตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนสอน สำหรับภาระงานวิชา 064415 นักศึกษาวิเคราะห์ว่ากิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากและปฏิบัติปานกลาง เหมือนกันกับภาระงานวิชา 064413

กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนภาระงานวิชาเอกด้านเนื้อหา (บังคับ) 064418 คือ แนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอน

ให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน ให้เสรีภาพทางความคิด ในการเรียน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษา ทุกครั้ง เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้น ปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 064424 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำภาระงานวิชาและ แจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยี ต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจดูแลและเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมาย ให้นักศึกษาทำงาน เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมิน และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภาระงานวิชาเอกทางด้าน เนื้อหา (บังคับ) 202102 คือ แนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการสอน และเลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ทดสอบ ก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 202201 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำ ภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มี ส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการ กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้ง หลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้ประเมินการสอน กิจกรรมที่เหลือนอกจากนี้ปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 202231 นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำภาระงานวิชา และแจกประมวลวิชา เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับ เนื้อหา และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน กิจกรรมที่เหลือนอกจากนี้ปฏิบัติปานกลาง

กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภาระงานวิชาเอกทางด้าน เนื้อหา (บังคับ) 203104 คือ แนะนำภาระงานวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและ เทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย ได้แก่ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล กิจกรรมที่เหลือน

เลขหมู่.....

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นอกจากนี้ปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 203108 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ทดสอบก่อนเรียน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 203203 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก ได้แก่ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง แจกผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอกทางด้านเนื้อหา (บังคับ) 203204 คือ แนะนำกระบวนวิชา และแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น แจกผลการสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง สำหรับกระบวนวิชา 203207 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก ได้แก่ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ทดสอบก่อนเรียน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน แจกผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติ น้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน นอกจากนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 203208 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้เสรีภาพทางความคิด

ในการเรียน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน
 แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติ
 ปานกลาง

กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอกทางด้าน
 เนื้อหา (บังคับ) 203226 คือ แนะนำกระบวนวิชา และแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม
 บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน และแจ้งผล
 การทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการ
 วางแผนการจัดการเรียนการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 203207 กิจกรรม
 ที่ผู้สอนปฏิบัติมาก ได้แก่ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม
 บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน แจ้งผลการทดสอบ
 ทุกครั้งหลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกจากนั้นปฏิบัติปานกลาง
 กระบวนวิชา 203311 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา
 บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษา
 ก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดง
 ความคิดเห็น แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน
 นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอกทางด้าน
 เนื้อหา (บังคับ) 203314 คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม
 บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอน
 ให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้ซักถาม
 ปัญหาและแสดงความคิดเห็น แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้
 ประเมินผลการสอน กระบวนวิชา 203317 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชา
 และแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและ
 วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม
 ในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้อันเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แจ้งผลการทดสอบทุกครั้ง
 หลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกจากนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา
 203318 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และ
 วิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับ

เนื้อหา ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่ แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอกทางด้านเนื้อหา (บังคับ) 206104 ส่วนใหญ่ปฏิบัติมาก ยกเว้นการมอบหมายให้นักศึกษาทำงานเป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง และให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย กระบวนวิชา 206203 ผู้สอนมีการปฏิบัติกิจกรรมส่วนใหญ่ในระดับมาก ยกเว้นการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอนและมอบหมายให้นักศึกษาทำงานปฏิบัติปานกลาง ส่วนกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย ได้แก่ การให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน กระบวนวิชา 207104 นักศึกษาวิเคราะห์ว่า ผู้สอนปฏิบัติเกือบทุกกิจกรรมในระดับมาก มีกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย 2 กิจกรรม คือ การให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน

กิจกรรมที่ผู้สอนกระบวนวิชาเอกด้านเนื้อหา (บังคับ) 207108 ปฏิบัติน้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนและมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน กิจกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง คือ เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกนั้นเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอกทางด้านเนื้อหา (บังคับเลือก) 202303 คือ แนะนำกระบวนวิชา และแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 202356 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอก ทางด้านเนื้อหา (บังคับเลือก) 202361 คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกลักษณะ และวิธีวัดประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบ การสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมาย ให้นักศึกษาทำงาน และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกจากนี้ผู้สอนปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 202371 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน และ เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติน้อย คือ เปิดโอกาส ให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติน้อยในการจัดการเรียน การสอนกระบวนวิชาเอกทางด้านเนื้อหา (บังคับเลือก) 202473 คือ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว กิจกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง คือ บอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการ วางแผนการจัดการเรียนการสอน ทดสอบก่อนเรียน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของ นักศึกษา นอกนั้นผู้สอนปฏิบัติมาก กระบวนวิชา 214311 กิจกรรมโดยส่วนใหญ่ผู้สอนปฏิบัติ ปานกลาง มีเพียง 3 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกลักษณะ กั้นคว้าเพิ่มเติม และเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการสอน

กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอก ด้านเนื้อหา (บังคับเลือก) 214381 คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกลักษณะ กั้นคว้า เพิ่มเติม ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน ส่วนกิจกรรมที่ปฏิบัติ น้อย ได้แก่ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน นอกนั้นเป็นกิจกรรม ที่ปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 203301 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชา และแจกประมวลวิชา บอกลักษณะ กั้นคว้าเพิ่มเติม บอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล ใช้สื่อและ เทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน ส่วนกิจกรรมที่ผู้สอน ปฏิบัติน้อย ได้แก่ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล นอกนั้นเป็น กิจกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 203302 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ ให้โอกาสได้มี

ส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล และเลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา นอกนั้นเป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง

กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอกทางด้านเนื้อหา (บังคับเลือก) 203401 นั้นไม่ปรากฏ ส่วนมากเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติปานกลาง มีเพียง 3 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติน้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน และเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน กระบวนวิชา 203411 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติน้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล ส่วนกิจกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง ได้แก่ เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน ทดสอบก่อนเรียน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นเป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติมาก กระบวนวิชา 211311 ไม่ปรากฏกิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก มีเฉพาะกิจกรรมที่ปฏิบัติปานกลางและปฏิบัติน้อย โดยกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน และเลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา นอกนั้นเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนในกระบวนวิชานี้ปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 211312 ผู้สอนปฏิบัติมากในกิจกรรมดังต่อไปนี้ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล และเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน ส่วนนอกนั้นเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติน้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล กิจกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง คือ เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน ทดสอบก่อนเรียน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว นอกนั้นเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก

กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอกทางด้านเนื้อหา (บังคับเลือก) 207303 คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกรีวิวสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ทดสอบก่อนเรียน ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง แจกผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน ส่วนกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกนั้นเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 207304 และ 207306 ผู้สอนปฏิบัติกิจกรรมเหมือนกับผู้สอนกระบวนวิชา 207303 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก ปานกลาง และน้อย ในการจัดการเรียนการสอนในกระบวนวิชาเอกด้านเนื้อหา (บังคับเลือก) ทั้งในกระบวนวิชา 207307 207308 207311 207318 และ 207323 มีการปฏิบัติกิจกรรมเหมือนกันทุกกระบวนวิชา และเหมือนกันกับกระบวนวิชา 207303 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 2)

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)

1. การกำหนดโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

- 1) การจัดโครงสร้างกระบวนการสอนควรเน้นด้านทักษะการสอนมากกว่าเนื้อหา
- 2) ควรปรับลดกระบวนวิชาที่เรียนลง และเพิ่มเนื้อหาในการเรียนให้มากขึ้น

2. กระบวนจัดการเรียนการสอน

- 1) อาจารย์ผู้สอนควรใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายและใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มิใช่ใช้การสอนที่มีเพียงการบรรยายเพียงอย่างเดียว
- 2) อาจารย์ผู้สอนควรมีการวางแผนการสอน และมีการเตรียมการสอนก่อนเข้าสอน
- 3) กระบวนวิชาที่สอน ควรสามารถนำไปใช้ได้จริง

3. การวัดและประเมินผล

- 1) ควรมีเกณฑ์วัดผลที่เป็นมาตรฐาน
- 2) ควรมีการวัดและประเมินผลที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

4. ผลการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)

1. ด้านโครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร

นักศึกษาให้ความเห็นว่าในส่วนของโครงสร้างเนื้อหาวิชาของหลักสูตรในกลุ่มวิชาทั่วไปควรเรียนกระบวนวิชาเคลคลูส์ที่เหมือนกับของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ เพื่อให้สามารถใช้เป็นกระบวนวิชาที่ผ่านก่อนตามเงื่อนไขของกระบวนวิชาอื่น ๆ ของคณะวิทยาศาสตร์ได้มากกว่าที่กำหนดให้เรียนกระบวนวิชาเคลคลูส์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

สำหรับกลุ่มวิชาเฉพาะในกลุ่มวิชาเอก นักศึกษาให้ความเห็นว่ากระบวนวิชาที่เป็นเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์ที่กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต มีจำนวนหน่วยกิตที่มากเกินไป เพราะนักศึกษาเห็นว่าเนื้อหาที่มากเกินไปไม่เป็นประโยชน์สำหรับการนำมาใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน จึงควรลดจำนวนหน่วยกิตในกระบวนวิชาเนื้อหาลง แต่นำไปเพิ่มให้กับกระบวนวิชาที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ให้มากขึ้น เพราะเป็นส่วนที่จำเป็นต่อการนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพครู

2. ด้านกระบวนจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาให้ความเห็นว่าในการเรียนวิชาเฉพาะในกลุ่มวิชาแกนวิชาชีพครู ส่วนใหญ่มีเนื้อหาในกระบวนวิชาค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณหน่วยกิต และมีแต่เนื้อหาที่เป็นเชิงทฤษฎี ไม่ค่อยเน้นการปฏิบัติมากนัก

3. ด้านการวัดและประเมินผล

นักศึกษาให้ความเห็นว่า การวัดประเมินผลของกระบวนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรส่วนใหญ่มีความชัดเจนดี เพราะอาจารย์ผู้สอนได้อธิบายและกำหนดรายละเอียดของการวัดประเมินผลไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียนแล้ว แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีบางกระบวนวิชาที่นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนกำหนดเกณฑ์การวัดประเมินผลไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ผลการวัดประเมินผลไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงที่นักศึกษารับรู้

4. อื่น ๆ

นักศึกษาให้ความเห็นว่าในการเรียนตามหลักสูตรสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มีปัญหา ด้านการลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิทยาศาสตร์ของคณะวิทยาศาสตร์ เนื่องจากบางกระบวนวิชาในหลักสูตรทางคณะวิทยาศาสตร์มีการปรับเปลี่ยนจากเดิม ซึ่งไม่ สอดคล้องกับของสาขา หรือกำหนดตอนไว้ให้เฉพาะนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ หรือคณะอื่น ๆ เรียน จึงทำให้นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ลงทะเบียนไม่ได้

สาขาวิชาคณิตศาสตร์

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษาร้อยละ 81.80 วิชาโทที่เลือกเรียน คือ วิชาสังคมศึกษา บริหารการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา ภาษาอังกฤษ และฟิสิกส์ คิดเป็น ร้อยละ 4.50 50.00 31.80 9.10 และ 4.50 ตามลำดับ ผลการเรียนสะสมเฉลี่ยรวม 3 ปีการศึกษา คือ 2.61 ถึง 3.79 ผลการเรียนสะสมเฉลี่ยในวิชาเอก 3 ปีการศึกษา คือ 1.98 ถึง 3.58 และสอบเข้า เรียนในสาขาวิชาเอกโดยการสอบโครงการพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 50.00 สอบโควตา คิดเป็นร้อยละ 9.10 สอบเอนทรานซ์ คิดเป็นร้อยละ 31.80 และสอบ โครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็น ร้อยละ 9.10 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 3)

2. การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ก. โครงสร้างของหลักสูตร

นักศึกษาร้อยละ 100.00 วิเคราะห์ว่า โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 174 หน่วยกิต มีความเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 50.00 แต่มีมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 45.50 มีน้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 4.50 ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 32 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 90.90 โดยในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 5 หน่วยกิต กลุ่มมนุษยศาสตร์ 5 หน่วยกิต กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร 15 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 95.50 ร้อยละ 90.90 ร้อยละ 81.80 และร้อยละ 81.80 ตามลำดับ ในหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต ที่ประกอบด้วยวิชาบังคับ 47 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือกไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 90.90 ในหมวดวิชา เฉพาะ กลุ่มวิชาเอกไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต ประกอบด้วย วิชาทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต และกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหาไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต มีความไม่เหมาะสม คิดเป็น

ร้อยละ 68.20 ในหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาโทไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็น ร้อยละ 59.10 และมีความไม่เหมาะสม 40.90 ในหมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 81.80 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 3)

ข. เนื้อหากระบวนวิชา

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ได้มาก คือ กระบวนวิชา 100302 และ 100303 นอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองได้มาก คือ กระบวนวิชา 100204 100302 และ 100303 นอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อได้ปานกลางทุกกระบวนวิชา เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ปานกลางทุกกระบวนวิชา เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้มาก คือ กระบวนวิชา 100401 นอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนที่มีความน่าสนใจมาก คือ กระบวนวิชา 100302 และ 100303 นอกนั้นมีความน่าสนใจปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความทันสมัยมาก ได้แก่ กระบวนวิชา 100302 และ 100303 นอกนั้นมีความทันสมัยปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตมาก ได้แก่ กระบวนวิชา 100100 100201 100202 100204 และ 100303 นอกนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มาก คือ กระบวนวิชา 100204 นอกนั้นมีความสอดคล้องปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมกับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ได้มาก คือ กระบวนวิชา 100302 นอกนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาแกนทุกกระบวนวิชามีความเหมาะสมกับการวัดและประเมินผลปานกลาง

ค. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน กระบวนวิชาแกน 100100 คือ เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ การทดสอบก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100101 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การมอบหมายให้นักศึกษาทำงานและเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน กิจกรรมที่ปฏิบัติ น้อย คือ การทดสอบก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100200 และ 100201 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน กิจกรรมที่ปฏิบัติ น้อย คือ การทดสอบก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลางทั้งสองกระบวนวิชา กระบวนวิชาแกน 100202 และ 100203 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิดโอกาสให้

ประเมินผลการสอน กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ การทดสอบก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ทั้งสองกระบวนวิชา กระบวนวิชาแกน 100204 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชา และแจกประมวลวิชา เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ การทดสอบก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100300 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา มอบหมายให้นักศึกษาทำงานและเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100301 ผู้สอนปฏิบัติปานกลางในทุกกิจกรรม กระบวนวิชา 100302 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีประเมินผล เตรียมสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน เปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100303 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจดูแลและเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100400 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100401 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100304 กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน ครอบคลุมวิชาเอกทางการศึกษา (วิชาบังคับ) 065331 เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นการให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน ทดสอบก่อนเรียน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น แจ้งผลการสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว และปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา ปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 065489 กิจกรรมที่ปฏิบัติมากเกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นการเลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา ปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 065498 กิจกรรมที่ปฏิบัติมากเกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นการบอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน ทดสอบก่อนเรียน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว ปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 065430 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากเกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นการให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนและการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนสอน เตรียมสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน ทดสอบก่อนเรียน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัวและประเมินผลการสอนและปรับปรุงการสอนตามการประเมินของนักศึกษาปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชาเอกทางการศึกษา (วิชาบังคับเลือก) 065432 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 065433 มีนักศึกษาเลือกเรียนเพียง 1 คน และวิเคราะห์ว่ากิจกรรมที่ควรปฏิบัติมาก คือ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว และกำหนดเวลาให้คำปรึกษา นอกเวลาเรียน แต่กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ทดสอบก่อนเรียน และแจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 065434 และ 065435 ไม่มีนักศึกษาเลือกเรียน

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน ครอบคลุมวิชาเอกทางด้านเนื้อหา (วิชาบังคับ) 206103 คือ การแนะนำครอบคลุมวิชาและแจกประมวลวิชา บอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล แต่ที่ปฏิบัติน้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 206104 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำครอบคลุมวิชาและแจกประมวลวิชา บอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 206203 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การบอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 206216 ปฏิบัติปานกลางทุกกิจกรรม ครอบคลุมวิชา 206217 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำครอบคลุมวิชาและแจกประมวลวิชา บอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 206321 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำครอบคลุมวิชาและแจกประมวลวิชา บอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 206325 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำครอบคลุมวิชา และแจกประมวลวิชา บอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้ง หลังการทดสอบ และกำหนดเวลาให้คำปรึกษา นอกเวลาเรียน แต่กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ การทดสอบก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 206336 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำครอบคลุมวิชาและแจกประมวลวิชา การบอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

ในการจัดการเรียนการสอนครอบคลุมวิชาเอกทางด้านเนื้อหา (วิชาบังคับเลือก) 206281 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำครอบคลุมวิชาและแจกประมวลวิชา บอกลักษณะค้นคว้าเพิ่มเติม บอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน แต่กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ การทดสอบก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 206311 กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ การทดสอบก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 206327 ทุกกิจกรรมผู้สอนปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 206331 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ การแนะนำครอบคลุมวิชาและแจกประมวลวิชา บอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา 206355 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำครอบคลุมวิชาและแจกประมวลวิชา บอกลักษณะค้นคว้าเพิ่มเติม บอกลักษณะและวิธีวัดประเมินผล ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ครอบคลุมวิชา

206411 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การบอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม แต่กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล ทดสอบก่อนเรียนและเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 3)

ง. การวัดและประเมินผล

นักศึกษาเห็นว่า การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด นักศึกษาเห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมมาก คือ ระบุว่าด้วยการวัดและประเมินผลที่กำหนดให้มีการวัดผลการเรียนการสอนในกระบวนวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ระบุว่าด้วยการกำหนดให้นักศึกษาต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนตามเงื่อนไขของกระบวนวิชานั้น จึงจะมีสิทธิ์ได้รับผลการประเมิน การประเมินที่กำหนดให้นักศึกษาที่ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามเงื่อนไขของกระบวนวิชาจะได้รับลำดับชั้น F หรืออักษร U การประเมินที่กำหนดให้มีการประเมินโดยครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย การประเมินผลที่กำหนดให้ลำดับชั้นของผลการเรียนเป็น $A B^+ BC^+ CD^+ D$ และ F การประเมินผลจะคำนวณค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยจากหน่วยกิตและค่าลำดับชั้นของกระบวนวิชาทั้งหมดที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียน และการประเมินผลเพื่อจบหลักสูตรที่กำหนดให้ผลการศึกษาที่มีค่าลำดับชั้นสะสมวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 2.00 และมีค่าลำดับชั้นเฉลี่ยตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 2.00 นอกนั้นนักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมปานกลาง (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 3)

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)

1. การกำหนดโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

- 1) ควรเพิ่มกระบวนวิชาทางการศึกษาในด้านการสอนให้มากขึ้น และลดวิชาด้านเนื้อหาเพื่อให้เกิดความเหมาะสม
- 2) ควรเน้นการเรียนการสอนที่สามารถนำไปใช้ได้จริง และสามารถปฏิบัติได้
- 3) ควรมีการกำหนดโครงสร้างและเนื้อหาอย่างชัดเจน

2. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

- 1) ในบางกระบวนวิชาที่มีผู้ร่วมสอนมากเกินไปจนเกิดความจำป็น ทำให้ขาดเอกภาพและบางครั้งสอนไม่ไปในแนวทางเดียวกัน

2) อาจารย์ผู้สอนควรใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มิใช่ใช้การสอนที่มีเพียงการบรรยายเพียงอย่างเดียว

3) อาจารย์ผู้สอนควรมีการวางแผนการสอนและมีการเตรียมการสอนก่อนเข้าสอน

4) กระบวนวิชาที่สอนควรสามารถนำไปใช้ได้จริง

5) ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกระบวนการเรียนการสอน

3. การวัดและประเมินผล

1) ควรมีการแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบทุกครั้ง

2) ควรมีเกณฑ์วัดผลที่เป็นมาตรฐาน

3) ควรมีการวัดและประเมินผลที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

4) ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์วัดและประเมินผล

4. ผลการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)

1. ด้านโครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร

นักศึกษาให้ความเห็นว่า โครงสร้างเนื้อหาวิชาของหลักสูตรในกลุ่มศึกษาทั่วไป 32 หน่วยกิต มีความเหมาะสม ส่วนในกลุ่มวิชาเฉพาะที่กำหนดให้กลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต แยกเป็นวิชาบังคับ 47 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือก 3 หน่วยกิตนั้น เหมาะสมแล้ว แต่ในกลุ่มวิชาเอกไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต ซึ่งแบ่งเป็นกระบวนวิชาทางการศึกษา 14 หน่วยกิต และกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหาไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิตนั้น นักศึกษาเห็นว่าเน้นให้เป็นนักคณิตศาสตร์ ไม่ใช่ครู กล่าวคือ เรียนคณิตศาสตร์มากเกินไป ไม่ได้เรียนการสอนคณิตศาสตร์ ควรแบ่งเป็นครึ่ง ๆ กัน คือ เรียนกระบวนวิชาทางการศึกษาที่เป็นการสอนคณิตศาสตร์ให้มากขึ้น และด้านเนื้อหาให้น้อยลง เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เมื่อออกไปเป็นครูสอนคณิตศาสตร์ต่อไป

ส่วนกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหา 48 หน่วยกิต เป็นกระบวนวิชาที่มีเนื้อหายาก และเป็นคณิตศาสตร์ระดับสูง ซึ่งไม่ได้ใช้ในการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และบางกระบวนวิชาไม่เปิดสอนและมีเงื่อนไขมาก มีการเปลี่ยนเนื้อหาหรือชื่อวิชาที่ตรงกับรหัสวิชาในหลักสูตรที่กำหนดไว้เดิมด้วย

2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาให้ความเห็นว่า วิชาแกนมีอาจารย์แต่ละกระบวนวิชามากเกินไปและไม่มีการประสานงานกัน เน้นความเป็นเชิงใหม่มากเกินไป ควรจะได้เรียนท้องถิ่นอื่น ๆ ด้วย และเนื้อหาที่สอนไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง วิชาโทวิชาภาษาอังกฤษมีเนื้อหาการสอนน้อย แต่เน้นเนื้อหาวิชามากเกินไป วิชาโทบริหารการศึกษาเปิดสอนไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา และมีแต่การบรรยาย ไม่ได้ไปดูงานในสถานศึกษาจริง

3. ด้านการวัดและประเมินผล

นักศึกษาให้ความเห็นว่า กระบวนวิชา 100301, 100304 ไม่มีการแจ้งเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนให้แก่ผู้เรียนทราบล่วงหน้า และอาจารย์ในกระบวนวิชาที่มีมากเกินไปทำให้มีส่วนแบ่งคะแนนมากเกินไป และกระบวนวิชา 100301 ผู้สอนไม่สนใจการนำเสนอของนักศึกษา ทำให้เกณฑ์การให้คะแนนไม่เที่ยงตรง และไม่ตรงตามสภาพจริง นอกจากนี้การวัดผลยังไม่สอดคล้องกับเนื้อหา เนื่องจากในการสอนไม่ได้เน้นเนื้อหา แต่การประเมินผลเน้นเนื้อหาและ ไม่มีการประยุกต์เลย

4. อื่น ๆ

นักศึกษาให้ความเห็นว่า เนื้อหาวิชาที่ให้เรียนในหลักสูตรเน้นเนื้อหาที่เป็นทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติ ควรเพิ่มด้านการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น

สาขาวิชาภาษาไทย

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 93.80 วิชาโทที่เลือกเรียน คือ สังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 43.80 บริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.50 บริหารธุรกิจสำหรับครู 12.50 และเทคโนโลยีทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 6.30 ผลการเรียนสะสมเฉลี่ยรวม 3 ปีการศึกษา คือ 3.55 คิดเป็นร้อยละ 12.50 ผลการเรียนสะสมเฉลี่ยในวิชาเอก 3 ปีการศึกษา คือ 3.55 คิดเป็นร้อยละ 12.50 และเข้าเรียนในสาขาวิชาเอกโดยโควตา คิดเป็นร้อยละ 62.50 โครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 31.30 และโครงการพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 6.30 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 4)

2. การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ก. โครงสร้างของหลักสูตร

นักศึกษาส่วนใหญ่วิเคราะห์ว่า โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 175 หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 43.80 มากเกินไป 25.00 และน้อยเกินไป 31.30 ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 32 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 81.30 โดยในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต กลุ่มมนุษยศาสตร์ 5 หน่วยกิต กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร 15 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 56.30 ร้อยละ 43.80 ร้อยละ 68.30 และร้อยละ 56.30 ตามลำดับ ในหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต ประกอบด้วยวิชาบังคับ 47 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 31.30 ในหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกไม่น้อยกว่า 63 หน่วยกิต ประกอบด้วย ภาควิชาทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต และภาควิชาทางด้านเนื้อหาไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 37.50 ในหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาโท ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 43.80 ในหมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 56.30 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 4)

ข. เนื้อหากระบวนวิชา

นักศึกษามีวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษามาก คือ กระบวนวิชา 100303 นอกนั้นนำไปใช้ปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองของนักศึกษามากในกระบวนวิชา 100304 นอกนั้นนำไปใช้ปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อของนักศึกษาได้ในระดับปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในด้านชีวิตประจำวันของนักศึกษาได้ในระดับปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพของนักศึกษาได้ในระดับปานกลาง

นักศึกษามีวิเคราะห์ว่า ความน่าสนใจของเนื้อหากระบวนวิชาแกนอยู่ในระดับมากในกระบวนวิชา 100302 และ 100303 นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความทันสมัยของเนื้อหาของกระบวนวิชาแกนในระดับมากในกระบวนวิชา 100100 100302 และ 100303 นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมของเนื้อหา กับจำนวนหน่วยกิตระดับมากในกระบวนวิชา 100201 100204 และ 100302 นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความสอดคล้องของเนื้อหากระบวนวิชาแกนกับวัตถุประสงค์ระดับมากในกระบวนวิชา 100204 100302 และ 100303 นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมของเนื้อหากระบวนวิชาแกนกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใน

ระดับปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมของเนื้อหากระบวนวิชาแกนกับการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 4)

ค. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน กระบวนวิชาแกน (บังคับ) 100100 คือ บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และกิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติน้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล ทดสอบก่อนเรียน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังทดสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา กำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนวิชา 100101 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล ทดสอบก่อนเรียน แจ้งผลการสอบทุกครั้งหลังสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติน้อยในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาแกน (บังคับ) 100200 คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล ทดสอบก่อนเรียน แจ้งผลการสอบทุกครั้งหลังทดสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนวิชาแกน 100201 กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน กระบวนวิชาแกน (บังคับ) 100202 คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนวิชา 100203 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาแกน (บังคับ) 100204 คือ บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนวิชา 100300 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาแกน (บังคับ) 100301 คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนวิชาแกน 100302 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาแกน (บังคับ) 100303 คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์

และวิธีวัดประเมินผล นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนวิชาแกน 100400 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา และกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ทดสอบก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนวิชาแกน (บังคับ) 100401 คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา และกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชา 100304 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนกระบวนวิชา 100305 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติน้อย คือ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนวิชา 100402 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอกทางการศึกษา (บังคับ) 067410 คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนวิชา 067489 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง และกระบวนวิชา 067498 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอกทางการศึกษา (บังคับเลือก) 067418 คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอบ เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ความสนใจดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนวิชา 067419 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา เลือกรีวิวให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอกทางการศึกษา (บังคับเลือก)

067420 คือ เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ประเมินผล การสอบ นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนการวิชา 067421 กิจกรรมที่ปฏิบัติมากคือ แนะนำ กระบวนการเรียนการสอนและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการ การเรียนการสอนกระบวนการเรียนการสอนนอกทางการศึกษา (บังคับเลือก) 067430 คือ การแนะนำกระบวนการเรียนการสอนและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เลือกวิธีสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหา จัดการเรียนรู้นักเรียนเป็นสำคัญ ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติ ปานกลาง ส่วนกระบวนการวิชา 067431 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนการเรียนการสอนและแจก ประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการสอน มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอน ปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนการเรียนการสอนนอกทางการศึกษา (บังคับเลือก) 067440 คือ การแนะนำกระบวนการเรียนการสอนและแจกประมวลวิชา เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดง ความคิดเห็น มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนการวิชา 067441 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนการเรียนการสอนและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม จัดการเรียนรู้นักเรียนเป็นสำคัญ มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการกระบวนการเรียนการสอนกระบวนการเรียนการสอน 067442 คือ แนะนำ กระบวนการเรียนการสอนและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้นักเรียน เป็นสำคัญ ให้ความสนใจดูแล และเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายงานให้นักศึกษาทำงาน เปิดโอกาสให้ ประเมินผลการสอน และกำหนดเวลาให้คำปรึกษาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน 004210 คือ แนะนำกระบวนการเรียนการสอนและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนการวิชา 004270 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนการเรียนการสอนและแจกประมวลวิชา นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการกิจกรรม

การสอนกระบวนวิชา 014306 คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา เปิดโอกาสให้ซักถาม
 ปัญหาและแสดงความคิดเห็น แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังทดสอบ นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง
 ส่วนกระบวนวิชา 014310 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา
 แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังทดสอบ นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก
 ในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชา 014211 คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา
 บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน
 เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง เปิดโอกาส
 ให้ประเมินผลการสอบ กำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง
 ส่วนกระบวนวิชา 014302 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา
 บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน เปิดโอกาสให้ประเมินผล
 การสอบ และกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ทดสอบก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ในกระบวนวิชา
 014304 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และ
 วิธีวัดประเมินผล ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอบ และ
 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติน้อย คือ ทดสอบก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 014381
 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา ให้โอกาสได้มีส่วนร่วม
 ในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 014370
 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้า
 เพิ่มเติม ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล จัดการเรียนรู้อันเน้น
 ผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่ เปิดโอกาส
 ให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษา
 ทำงาน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังทดสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว เปิดโอกาสให้ประเมินผล
 การสอบ กำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง ส่วนกระบวนวิชา
 014382 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่ง
 ค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัด
 การเรียนการสอน ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เปิดโอกาส
 ให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น
 ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้ง
 หลังทดสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอบ ปรับปรุงการสอน
 ตามผลการประเมินของนักศึกษา กำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

กระบวนวิชา 014380 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง เปิดโอกาสให้ประเมินผล การสอบ และกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ทดสอบก่อนเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 014381 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา ให้โอกาสได้มีส่วนร่วม ในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

ง. การวัดและประเมินผลการสอน

นักศึกษาเห็นว่า การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรการผลิต ครุการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด นักศึกษาเห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมมาก การประเมินที่กำหนดให้นักศึกษาที่ไม่มีส่วนร่วม ในกิจกรรมตามเงื่อนไขของกระบวนวิชาจะได้รับลำดับชั้น F หรืออักษร U ระเบียบว่าด้วยการ กำหนดให้นักศึกษาต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนตามเงื่อนไขของกระบวนวิชานั้น จึงมีสิทธิได้รับผลการประเมิน การประเมินที่กำหนดให้มีการประเมินโดยครอบคลุมทั้งด้าน พุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย การประเมินผลที่กำหนดให้ลำดับชั้นของผลการเรียนเป็น $A^+ B^+ C^+ C^- D^+ D$ และ F การประเมินผลจะคำนวณค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยจากหน่วยกิต และค่าลำดับชั้นของกระบวนวิชาทั้งหมดที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียน และระเบียบว่าด้วยการวัด และประเมินผลที่กำหนดให้มีการวัดผลการเรียนการสอนในกระบวนวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียน ภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง นอกนั้นนักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมปานกลาง (ดูรายละเอียด ในภาคผนวก เล่มที่ 4)

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครุการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)

1. การกำหนดโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

- 1) ควรเน้นวิชาการทางการศึกษาให้มากขึ้น และลดกระบวนวิชาที่ไม่จำเป็น ออก โดยเฉพาะวิชาในคณะอื่น
- 2) ควรปรับลดกระบวนวิชาที่เรียนลง และเพิ่มเนื้อหาในการเรียนให้มากขึ้น
- 3) ควรจัดกิจกรรมและงานที่มอบหมายให้นักศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับ ความสำคัญของรายวิชานั้น ๆ
- 4) เนื้อหาการเรียนของแต่ละกระบวนวิชามีเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนกัน ควรตรวจสอบ เนื้อหาและควรมีการประสานงานกันระหว่างอาจารย์ผู้สอน

5) ควรเพิ่มทักษะการสอนภาษาไทยให้มากกว่า เนื่องจากส่วนใหญ่จะเน้นด้านเนื้อหา ด้านภาษาศาสตร์มากเกินไป ทำให้นักศึกษาไม่ค่อยมีทักษะทางการสอนเท่าที่ควร

2. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

1) อาจารย์ผู้สอนควรใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มิใช่ใช้การสอนที่มีเพียงการบรรยายเพียงอย่างเดียว

2) อาจารย์ผู้สอนควรมีการวางแผนการสอนและมีการเตรียมการสอนก่อน
เข้าสอน

3) ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกระบวนการเรียนการสอน

4) ในบางกระบวนการวิชา มีผู้ร่วมสอนมากเกินไปจนเกิดความจำเจ ทำให้ขาดเอกภาพ และบางครั้งสอนไม่ไปในแนวทางเดียวกัน

5) การนำเสนองานในชั้นเรียน อาจารย์ควรให้ความสนใจและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้สามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ถูกต้อง

3. การวัดและประเมินผล

1) การวัดและประเมินผลควร โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

2) ควรมีเกณฑ์มาตรฐานในการวัดและประเมินผล

3) ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

4) อาจารย์ผู้สอนควรมีการปรับปรุงข้อสอบในแต่ละวิชาทุกครั้ง ไม่ควรใช้

ข้อสอบชุดเดิม ๆ มาวัดผลนักศึกษา

5) การอ่านงานนักศึกษา ควรมีการแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้ทราบถึงจุดบกพร่องที่ควรแก้ไข และสามารถแก้ไขได้ถูกต้อง

4. อื่น ๆ

อาจารย์แต่ละท่านควรเพิ่มศักยภาพในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ นักศึกษาสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ และมีภูมิความรู้ที่จะสามารถนำไปสอนเด็กได้ตามจุดมุ่งหมายของคณะศึกษาศาสตร์

4. ผลการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)

1. ด้านโครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร

นักศึกษาให้ความเห็นว่า โครงสร้างเนื้อหาวิชาของหลักสูตรในกลุ่มศึกษาทั่วไป 32 หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงพอต่อหลักสูตรการศึกษา ส่วนรายละเอียด โครงสร้างเนื้อหาวิชาของหลักสูตรในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป นักศึกษาให้ความเห็นว่า มีความเหมาะสม เพราะสามารถนำมาใช้ได้ ในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ส่วนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา นักศึกษาเห็นว่าบางวิชาไม่ได้นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ควรเปลี่ยนจาก Econ 100 เป็นภูมิศาสตร์เบื้องต้น เพราะเศรษฐศาสตร์เป็นเรื่องไกลตัว

ส่วนกลุ่มวิชาเฉพาะที่กำหนดให้มีกลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต ประกอบด้วยวิชาบังคับ 47 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือก 3 หน่วยกิตนั้น ยังไม่มีความเหมาะสม เพราะกระบวนวิชาค่อนข้างมาก ซึ่งเนื้อหาบางกระบวนวิชาสามารถนำมาบูรณาการหรือรวมเป็นวิชาเดียวกันได้ นอกจากนี้ในหมวดวิชาเฉพาะก็ยังไม่มีความเหมาะสมเพราะวิชาทางการศึกษามีจำนวนน้อยเกินไป จึงควรเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการศึกษาเพราะสามารถนำไปใช้ในการสอน

นอกจากนี้ในหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาโท นักศึกษาเห็นว่าควรเพิ่มหน่วยกิตให้มากขึ้น ส่วน โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรในหมวดวิชาเลือกเสรีนั้น มีความเหมาะสม ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป

นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ โครงสร้างเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ว่ามีการจัดให้เรียนกระบวนวิชาของคณะมนุษยศาสตร์มากเกินไป เพราะเป็นการเรียนเพื่อเป็นนักภาษาหรือนักวรรณคดีมากกว่าเรียนเพื่อไปประกอบวิชาชีพครู จึงควรปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับความเป็นครูมากยิ่งขึ้น

2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาให้ความเห็นว่า จำนวนเนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ ไม่สอดคล้องกับจำนวนหน่วยกิต บางรายวิชาที่มีผู้สอนมากเกินไป เนื้อหาการสอนจึงไม่มีความเป็นเอกภาพและไม่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน นอกจากนี้ บางวิชาผู้สอนสั่งงานมากเกินไป สั่งงานไม่ชัดเจน ทำให้นักศึกษาเกิดความสับสนในการทำงาน ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อคะแนนหรือการวัดผล ส่วนสถานที่ใช้การเรียนการสอนไม่มีความพร้อม ไม่มีความเหมาะสม

3. ด้านการวัดและประเมินผล

นักศึกษาให้ความเห็นว่า การวัดและประเมินผลของแต่ละรายวิชาใช้วิธีการและเกณฑ์ที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะกระบวนวิชาที่มีผู้สอนหลายท่าน ควรระบุและแจ้งให้นักศึกษาทราบให้ชัดเจน และสามารถตรวจสอบการวัดผลนั้นได้ นอกจากนี้สัดส่วนการใช้คะแนนต่อแต่ละชิ้นงานก็ไม่มี ความเหมาะสม และข้อสอบที่ใช้วัดผลก็ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของกระบวนวิชา

สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 84.6 วิชาโทที่เลือกเรียน คือ บริหาร การศึกษา ศิลปศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 34.6 30.8 และ 11.50 ตามลำดับ ผลการเรียนสะสมเฉลี่ยในวิชาเอก 3 ปีการศึกษา คือ 3.33 และ 3.30 คิดเป็นร้อยละ 7.70 เท่ากัน และเข้าเรียนในสาขาวิชาเอกโดยการสอบเอนทรานซ์ คิดเป็นร้อยละ 23.10 โครงการพิเศษ คิดเป็น ร้อยละ 15.40 และ โครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 46.20 (ดูรายละเอียดใน ภาคผนวก เล่มที่ 5)

2. การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ก. โครงสร้างของหลักสูตร

นักศึกษาส่วนใหญ่วิเคราะห์ว่า โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 174 หน่วยกิต มีจำนวนมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 61.50 ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 32 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 96.20 โดยในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต กลุ่มมนุษยศาสตร์ 5 หน่วยกิต กลุ่มวิชาภาษาและการสอน 15 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 84.60 92.30 50.00 และ 76.90 ตามลำดับ ในหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาแกน ไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต ประกอบด้วยวิชาบังคับ 47 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ไม่เหมาะสม ร้อยละ 73.10 ในหมวดวิชา เฉพาะกลุ่มวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต ที่ประกอบด้วยกระบวนวิชาทางการศึกษา ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต และกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหา ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต ไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 80.80 ในหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาโท ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 53.80 ในหมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 65.40 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 5)

ข. เนื้อหากระบวนการวิชา

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนการวิชาแกนที่นำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ได้มาก คือ กระบวนการวิชา 100302 ส่วนกระบวนการวิชาอื่น ๆ ใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง เนื้อหากระบวนการวิชาที่ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองได้มาก คือ กระบวนการวิชา 100300 ส่วนกระบวนการวิชาอื่น ๆ ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองได้ปานกลาง เนื้อหากระบวนการวิชาที่ใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อของนักศึกษาได้ในระดับปานกลาง เนื้อหากระบวนการวิชาที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มาก คือ กระบวนการวิชา 100204 นอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง เนื้อหากระบวนการวิชาที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้มาก คือ กระบวนการวิชา 100204 เนื้อหากระบวนการวิชาที่ได้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้น้อย คือ กระบวนการวิชา 100200 และ 100305 ส่วนกระบวนการวิชาอื่น ๆ ได้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ปานกลาง

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนการวิชาแกนมีความน่าสนใจมาก คือ กระบวนการวิชา 100204 นอกนั้นมีความน่าสนใจปานกลาง เนื้อหากระบวนการวิชาแกนทุกกระบวนการวิชามีความทันสมัยปานกลาง ทุกกระบวนการวิชามีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตปานกลาง มีความสอดคล้องกับจำนวนวัตถุประสงค์มาก คือ กระบวนการวิชา 100204 และ 100302 นอกนั้นมีความสอดคล้องปานกลาง เนื้อหากระบวนการวิชาที่มีมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาก คือ กระบวนการวิชา 100204 นอกนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง เนื้อหากระบวนการวิชาแกนทุกกระบวนการวิชามีความเหมาะสมกับการวัดและประเมินผลในระดับปานกลาง (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 5)

ค. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน กระบวนการวิชาแกน 100100 คือ การแนะนำกระบวนการวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน และเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น นอกนั้นปฏิบัติในระดับปานกลาง กระบวนการวิชา 100101 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนการวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล และเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนการวิชาแกน 100200 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนการวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น และมอบหมายให้ทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนการวิชา 100201 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนการวิชาแกน

100202 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100203 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง แจกผลการสอบทุกครั้งหลังการสอบ และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100204 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์การวิธีวัดและประเมินผล เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจดูแลและเอาใจใส่ เปิด โอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิด โอกาสให้ประเมินผล การสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 100300 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบ การสอน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิด โอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100301 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100302 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน เปิด โอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และ มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100303 กิจกรรม ที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์ และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน ให้เสรีภาพทางความคิด ในการเรียน เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษา ทุกครั้งและมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100400 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัด ประเมินผล และเปิด โอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

กระบวนวิชาแกน 100401 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100304 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชาแกน 100305 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน และเปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 100402 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่นักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาทำงาน แจกผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ เปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน กระบวนวิชาเอกทางการศึกษา 066410 คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่นักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน แจกผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ เปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา กำหนดเวลาให้คำปรึกษา

นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 066489 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้น กิจกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง คือ ให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียน การสอนทดสอบก่อนเรียน และเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว กระบวนวิชา 066498 กิจกรรมที่ปฏิบัติ มาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง คือ บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม ให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และมีส่วนร่วมในการ กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน ทดสอบก่อนเรียน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบและให้แก้ตัว ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของ นักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัด การเรียนการสอนกระบวนวิชาเอกทางการศึกษา 066411 เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้น บอกแหล่ง ค้นคว้าเพิ่มเติม ให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบ การสอน ทดสอบก่อนเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ให้นักศึกษาซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น แจ้งผลการทดสอบทุกครั้ง หลังการทดสอบ ให้แก้ตัว ให้ประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของ นักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน กระบวนวิชา 066412 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมความพร้อม ของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้อง กับเนื้อหา ให้เสรีภาพทางความคิด ให้ความสนใจดูแล และเอาใจใส่นักศึกษา ตอบข้อซักถาม ทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก ในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชา 066413 มีทั้งมากและปานกลาง กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัด ประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน และกำหนด เวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน กระบวนวิชา 066416 คือ เกือบทุกกิจกรรมยกเว้นกิจกรรมที่ควรปฏิบัติปานกลาง คือ ทดสอบ ก่อนเรียน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษา นอกเวลาเรียน กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชา 066417 คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียน

การสอน ทดสอบก่อนเรียน ให้นักศึกษาประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมิน
ของนักศึกษา กำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน ปฏิบัติปานกลาง

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน
กระบวนวิชา 001210 คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นบอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม มีส่วนร่วมในการ
วางแผนการจัดการเรียนการสอน มีส่วนในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความ
พร้อมของนักศึกษาก่อนสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่างๆ ประกอบการสอน ทดสอบก่อนเรียน
เปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา
กำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน ปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 001231 กิจกรรมที่ปฏิบัติ
มาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นบอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัด
การเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของ
นักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ทดสอบก่อนเรียน เปิดโอกาสให้
สอบแก้ตัว ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมิน และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน
กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชา 001232 คือ เกือบทุกกิจกรรม
ยกเว้นมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัด
และประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบ
การสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่างๆ ทดสอบก่อนเรียน จัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
เปิดโอกาสให้แก้ตัว ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนดเวลาให้
คำปรึกษานอกเวลาเรียน ควรปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 001310 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมาก
คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นบอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม ให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัด
การเรียนการสอน ให้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อม
ของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ทดสอบก่อนเรียน ให้นักศึกษา
สอบแก้ตัว ให้ประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนด
เวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน ให้ปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัด
การเรียนการสอนกระบวนวิชา 001311 คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ
แนะนำกระบวนและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล
เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถามทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษา
ทำงาน แจงผลการสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ ส่วนกระบวนวิชา 001312 กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติ
มาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง คือ ให้มีส่วนร่วมในการวางแผน
การจัดการเรียนการสอน และการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของ

นักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน ทดสอบก่อนเรียน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้นักศึกษา สอบแก้ตัว ให้ประเมินผลการเรียน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนด เวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวน วิชา 001321 คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ แนะนำกระบวนวิชาและแจก ประมวลวิชา บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ให้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เสรีภาพทางความคิดในการ เรียน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่นักศึกษา ให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น ตอบข้อ ซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายงานให้นักศึกษา กระบวนวิชา 001330 กิจกรรมที่ปฏิบัติ มาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นบอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัด การเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของ นักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน ทดสอบก่อนเรียน ให้เสรีภาพทางความคิด ให้สอบแก้ตัว ปรับปรุงการสอน ตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน ปฏิบัติปานกลาง (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 5)

ง. การวัดและประเมินผล

นักศึกษาเห็นว่า การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรผลิตครู การศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมมากในภาพรวม และนักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก ในรายข้อ คือ ระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลที่กำหนดให้มีการวัดผลการเรียนแสดงใน กระบวนวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนภาคเรียนไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ระเบียบว่าด้วยการกำหนดให้ นักศึกษาต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินที่กำหนดให้นักศึกษาที่ไม่มี ส่วนร่วมในกิจกรรมตามเงื่อนไขของกระบวนวิชาจะได้รับอักษร F หรือ U การประเมินที่กำหนด ให้มีการประเมินโดยครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย และการประเมินที่ กำหนดให้มีการประเมินเป็น 2 ส่วน คือ ประเมินย่อยและรวม และการประเมินผลเพื่อจบหลักสูตร ที่กำหนดให้ผลการศึกษามีค่าลำดับขั้นสะสมวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 2.00 และมีค่าลำดับขั้นเฉลี่ยตลอด หลักสูตร ไม่น้อยกว่า 2.00 นอกนั้นนักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมปานกลาง (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 5)

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)

1. การกำหนดโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

- 1) ครอบคลุมวิชาด้านการสอนมีน้อยมาก ควรเพิ่มวิชาด้านการสอนให้มากขึ้น
- 2) การจัดโครงสร้างกระบวนวิชาที่เรียนมีมากเกินไป

2. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

- 1) ควรเน้นทักษะในด้านการสอนให้เพิ่มมากขึ้น
 - 2) การจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
 - 3) การจัดการเรียนนอกคณะ ควรมีการประสานงานกับอาจารย์ต่างคณะ ที่นักศึกษาจะต้องไปเรียน เพื่อให้เข้าใจไปในทางเดียวกัน และไม่เกิดปัญหากับนักศึกษา
 - 4) การสอนของอาจารย์เน้นการบรรยายมากเกินไป ทำให้การเรียนไม่น่าสนใจ
- เท่าที่ควร

3. การวัดและประเมินผล

- 1) ควรมีเกณฑ์วัดผลที่เป็นมาตรฐาน
- 2) ควรมีการวัดและประเมินผลที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

4. ผลการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี)

1. ด้านโครงสร้างเนื้อหาวิชาของหลักสูตร

นักศึกษาแสดงความเห็นว่า โครงสร้างเนื้อหาวิชาของหลักสูตรในกลุ่มศึกษาทั่วไป 32 หน่วยกิต มีความเหมาะสม ส่วนในกลุ่มวิชาเฉพาะที่กำหนดให้กลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต แยกเป็นวิชาบังคับ 47 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือก 3 หน่วยกิตนั้น เหมาะสมแล้ว ส่วนในกลุ่มวิชาเอกซึ่งแบ่งเป็นกระบวนวิชาทางการศึกษา 14 หน่วยกิต และกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหาไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิตนั้น นักศึกษาแสดงความเห็นว่า กระบวนวิชาทางด้านเนื้อหาซึ่งจัดสอนโดยภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มีจำนวนหน่วยกิตมากกว่ามาก แต่กระบวนวิชาทางการสอนซึ่งอยู่ในกลุ่มกระบวนวิชาทางการศึกษาเลือกได้เพียง 6 หน่วยกิต ซึ่งถือว่าน้อยมาก นักศึกษามีความประสงค์จะลงเรียนเพิ่มขึ้นจาก 6 หน่วยกิต เพื่อจะได้เรียนรู้การสอนทักษะทาง

ภาษาหลาย ๆ ด้าน กระบวนวิชาแกนบางวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อน บางกระบวนวิชามี 2 หน่วยกิต แต่เนื้อหาที่เรียนเท่ากับ 3 หน่วยกิต

2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาแสดงความเห็นว่า กระบวนวิชาแกนที่เปิดสอนหลาย ตอนควรมีเนื้อหาภาระงานและการดำเนินการสอนในแนวเดียวกัน บางตอนมีนักศึกษามาก บางตอนมีนักศึกษาน้อย บางตอนก็มีผู้สอนมากเกินไป และควรเปิดสอนในเวลาที่แตกต่างกันเพื่อให้นักศึกษาจะได้มีโอกาสลงได้ การจัดการเรียนการสอนของวิชา 100300 ไม่น่าสนใจ นักศึกษาฟังบรรยายเท่านั้น โดยไม่มีส่วนร่วม ทำให้เบื่อ และเนื้อหาที่ไม่มีความจำเป็นต่อวิชาชีพ

3. การวัดและประเมินผล

นักศึกษาแสดงความเห็นว่า การเรียนในกระบวนวิชาที่เหมือนกัน แต่ต่างตอนควรมีมาตรฐานการประเมินผลเหมือนกัน และตรวจสอบได้ ผู้สอนควรมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ หลังการตรวจงานเพื่อให้นักศึกษาจะได้พัฒนางานที่มอบหมายภายหลัง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) ของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 5 สาขาวิชา

1. ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 80 วุฒิการศึกษา คือปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 80 ตำแหน่งทางวิชาการ ได้แก่ อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 46.70 และรองศาสตราจารย์ คิดเป็นร้อยละ 40 สาขาวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา คือ การสอนภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 26.70 รองลงมาคือ การสอนภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 20 นอกนั้นเป็นการสอนสังคมศึกษา การสอนวิทยาศาสตร์ และการสอนคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 13.30 เท่ากัน มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 73.30 และจำนวนกระบวนวิชาที่สอน คือ 2 กระบวนวิชา คิดเป็นร้อยละ 40 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 6)

2. การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ก. โครงสร้างหลักสูตร

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ว่า โครงสร้างหลักสูตร จำนวน 174 หน่วยกิต มีความเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 86.70 ในหมวดศึกษาทั่วไป จำนวน 32 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 86.70 โดยในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต กลุ่มมนุษยศาสตร์ 5 หน่วยกิต กลุ่มวิชาภาษาและการสอน 15 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 6 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 ร้อยละ 87.70 ร้อยละ 80 และร้อยละ 86.70 ตามลำดับ ในหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาแกน ไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต ที่ประกอบด้วยวิชาบังคับ 47 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 86.70 กลุ่มวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต ที่ประกอบด้วย วิชาทางการศึกษา ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต และกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหา ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 60 กลุ่มวิชาโท ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 ในหมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 86.70

ข. เนื้อหากระบวนวิชา

อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนที่นักศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ได้มาก คือ กระบวนวิชา 100100 100201 100201 100204 100300 100301 100303 100400 และ 100500 เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง ได้มาก คือ ทุกกระบวนวิชาในการศึกษาต่อได้มาก คือ กระบวนวิชา 100100 100204 100300 100301 100303 100400 และ 100500 เนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ได้มาก คือ ทุกกระบวนวิชา และเนื้อหากระบวนวิชาที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้มาก คือ กระบวนวิชา 100100 100201 100204 100300 100301 100303 100400 และ 100500

อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนที่มีความน่าสนใจมาก คือ ทุกกระบวนวิชา เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความทันสมัยมาก คือ กระบวนวิชา 100100 100200 100204 100300 100301 100303 100400 และ 100500 เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตมาก คือ กระบวนวิชา 100100 100201 100300 100301 100303 และ 100500 เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตน้อย คือ กระบวนวิชา 100204 และ 100400 เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มาก คือ กระบวนวิชา 100100 100201 100204 100300 100301 100303 100400 และ 100500 เนื้อหากระบวนวิชาที่มี

ความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาก คือ ภาควิชา 100100 100204 100300 100301 100400 และ 100500 นอกนั้นเหมาะสมปานกลาง เนื้อหาภาควิชาที่มีความเหมาะสมกับการวัดและประเมินผลมาก คือ ภาควิชา 100100 100204 100300 100301 และ 100500 นอกนั้นเหมาะสมปานกลาง

อาจารย์ผู้สอนทั้ง 5 สาขาวิชา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า เนื้อหาภาควิชาเอกที่นักศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ได้มาก คือ เกือบทุกภาควิชา ยกเว้นภาควิชา 065432 ของสาขาวิชาคณิตศาสตร์และภาควิชา 067430 ของสาขาวิชาภาษาไทยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง เนื้อหาภาควิชาที่ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองได้มาก คือ เกือบทุกภาควิชา ยกเว้นภาควิชา 065432 ของสาขาวิชาคณิตศาสตร์ และภาควิชา 067442 ของสาขาวิชาภาษาไทยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง เนื้อหาภาควิชาที่ใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อได้มาก คือ เกือบทุกภาควิชา ยกเว้นภาควิชา 064415 064424 และ 064489 ของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ภาควิชา 065432 และ 065489 ของสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ภาควิชา 067410 067418 และ 067421 ของสาขาวิชาภาษาไทยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง เนื้อหาภาควิชาที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มาก คือ เกือบทุกภาควิชา ยกเว้นภาควิชา 064489 ของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ภาควิชา 067410 ของสาขาวิชาภาษาไทยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง เนื้อหาภาควิชาที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้มาก คือ เกือบทุกภาควิชา ยกเว้นภาควิชา 064415 064419 064424 และ 064489 ของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ภาควิชา 065432 และ 065489 ของสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ภาควิชา 067440 ของสาขาวิชาภาษาไทยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อยและปานกลาง ตามลำดับ

อาจารย์ผู้สอนทั้ง 5 สาขาวิชาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า เนื้อหาภาควิชาเอกมีความน่าสนใจมาก คือ เกือบทุกภาควิชา ยกเว้นภาควิชา 064419 และ 064489 ของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีความน่าสนใจปานกลาง เนื้อหาภาควิชาที่มีความทันสมัยมาก คือ เกือบทุกภาควิชา ยกเว้นภาควิชา 064489 ของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ภาควิชา 065433 ของสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ภาควิชา 067421 067440 และ 067442 ของสาขาวิชาภาษาไทยที่มีความทันสมัยปานกลาง เนื้อหาภาควิชาที่มีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตมาก คือ เกือบทุกภาควิชา ยกเว้นภาควิชา 071410 ของสาขาวิชาสังคมศึกษา ภาควิชา 067442 ของสาขาวิชาภาษาไทย ที่มีความเหมาะสมปานกลางและน้อย ตามลำดับ เนื้อหาภาควิชาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มาก คือ ทุกภาควิชา เนื้อหาภาควิชา

วิชาที่มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาก คือ เกือบทุกกระบวนวิชา ยกเว้นกระบวนวิชา 067440 และ 067442 ของสาขาวิชาภาษาไทยที่มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมกับการวัดและประเมินผลมาก คือ เกือบทุกกระบวนวิชา ยกเว้นกระบวนวิชา 065331 ของสาขาวิชาคณิตศาสตร์ กระบวนวิชา 067421 ของสาขาวิชาภาษาไทยที่มีความเหมาะสมกับการวัดและประเมินผลปานกลาง (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 6)

ก. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน กระบวนวิชาแกน 100100 คือ ทุกกิจกรรม ยกเว้นการทดสอบก่อนเรียนควรปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 100200 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมการให้โอกาส ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียนปฏิบัติปานกลาง นอกจากนี้กิจกรรมการทดสอบก่อนเรียน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัวปฏิบัติน้อย กระบวนวิชา 100201 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่ ตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมิน และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกนั้นปฏิบัติปานกลางและน้อย โดยเฉพาะที่ปฏิบัติน้อย คือ การทดสอบก่อนเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว กระบวนวิชา 100204 ปฏิบัติมากเกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมการทดสอบก่อนเรียน การเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัวและประเมินผลการสอบ การปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา ปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 100300 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ การแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ มอบหมายให้นักศึกษาทำงาน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ

เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอนและเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง และน้อย โดยเฉพาะกิจกรรมที่ปฏิบัติบ่อย คือ ควรให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ การวัดและประเมินผลทดสอบก่อนเรียน และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน กระทบวนวิชา 100301 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นการบอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน ทดสอบก่อนเรียน ให้ความสนใจ ดูแล และเอาใจใส่ แจ่มผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนปฏิบัติ ปานกลาง กระทบวนวิชา 100303 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นการเตรียมพร้อม ของนักศึกษาก่อนสอน ทดสอบก่อนเรียน และเปิด โอกาสให้ซักถามปัญหา และแสดงความคิดเห็น ปฏิบัติปานกลาง กระทบวนวิชา 100303 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้น การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน ทดสอบก่อนเรียน และเปิด โอกาสให้ซักถามปัญหา และแสดงความคิดเห็นปฏิบัติปานกลาง กระทบวนวิชา 100400 กิจกรรมที่ปฏิบัติมากคือ ทุกกิจกรรม ยกเว้นการบอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมปฏิบัติปานกลาง กระทบวนวิชา 100500 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ ทุกกิจกรรม

อาจารย์ผู้สอนทั้ง 5 สาขาวิชาวิเคราะห์กิจกรรมที่ปฏิบัติในกระทบวนวิชาเอกของ สาขาวิชา ดังนี้ คือ สาขาวิชาสังคมศึกษา อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์กิจกรรมที่ปฏิบัติมากในการจัด การเรียนการสอนกระทบวนวิชา 071410 คือ ทุกกิจกรรม กระทบวนวิชา 071411 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นการแจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบปฏิบัติปานกลาง กระทบวนวิชา 071415 และ 071417 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ ทุกกิจกรรม สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์กิจกรรมที่ปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระทบวนวิชา 064411 คือ ทุกกิจกรรม ยกเว้นการให้ โอกาสนักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน การให้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล การทดสอบก่อนเรียน และประเมินผล การสอน ปฏิบัติปานกลาง และกิจกรรมที่ปฏิบัติบ่อย คือ ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่นักศึกษา กระทบวนวิชา 064414 กิจกรรมที่ปฏิบัติมากเหมือนกับกระทบวนวิชา 064411 ยกเว้นการให้ความ สนใจ ดูแลและเอาใจใส่นักศึกษา กิจกรรมที่ปฏิบัติบ่อย คือ กระทบวนวิชา 064415 ยกเว้น เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน การให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่นักศึกษา แจ่มผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ เปิด โอกาสให้นักศึกษาสอบแก้ตัว และกำหนดเวลา ให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน ปฏิบัติปานกลาง กิจกรรมที่ปฏิบัติบ่อยที่สุด คือ ทดสอบก่อนเรียน กระทบวนวิชา 064416 กิจกรรมส่วนใหญ่ปฏิบัติมาก ที่เหลือปฏิบัติปานกลาง คือ บอกแหล่งค้นคว้า เพิ่มเติม ทดสอบก่อนเรียน เปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการสอน และกำหนดเวลา

ให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน กระบวนวิชา 064418 กิจกรรมส่วนใหญ่ปฏิบัติมาก นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง คือ ให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล ทดสอบก่อนเรียน และเปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการสอน กระบวนวิชา 064419 กิจกรรมส่วนใหญ่ปฏิบัติมาก นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง คือ เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่นักศึกษา แจ้งผลการสอบทุกครั้งหลังการสอบ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการสอน นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ทดสอบก่อนเรียน กระบวนวิชา 064421 กิจกรรมส่วนใหญ่ปฏิบัติมาก นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง คือ ให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ทดสอบก่อนเรียน และเปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการสอน กระบวนวิชา 064424 กิจกรรมส่วนใหญ่ปฏิบัติมาก นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง คือ เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน ให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่นักศึกษา แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน และยังมีกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ทดสอบก่อนเรียน กระบวนวิชา 064489 กิจกรรมส่วนใหญ่ปฏิบัติมาก นอกนั้นปฏิบัติปานกลาง คือ บอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล และเปิดโอกาสให้นักศึกษาสอบแก้ตัว สาขาวิชาคณิตศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชา 065331 คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นการให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนและการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน ทดสอบก่อนเรียนและกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 065432 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมการให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน เตรียมสื่อและวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน แจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา และกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนปฏิบัติปานกลาง แต่กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ การทดสอบก่อนเรียน กระบวนวิชา 065433 คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน และการทดสอบก่อนเรียนปฏิบัติปานกลาง กระบวนวิชา 065489 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมการบอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการกำหนด

เกณฑ์การวัดและประเมินผลปฏิบัติปานกลาง แต่กิจกรรมการทดสอบก่อนเรียนปฏิบัติน้อย สาขาวิชาภาษาไทย อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์กิจกรรมที่ปฏิบัติมากในการจัดการเรียนการสอน ภาระงานวิชา 067410 คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นการทดสอบก่อนเรียน แจ้างผลการทดสอบ ทุกครั้งหลังทดสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา กำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 067418 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา กำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน ปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 067421 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ ทุกกิจกรรม ยกเว้นเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา กำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 067430 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นทดสอบก่อนเรียนปฏิบัติน้อย และให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน แจ้างผลการทดสอบทุกครั้งหลังทดสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา กำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 067440 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ ทุกกิจกรรม ยกเว้นการทดสอบก่อนเรียน แจ้างผลการทดสอบทุกครั้งหลังทดสอบปฏิบัติน้อย และให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา กำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 067441 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน แจ้างผลการทดสอบทุกครั้งหลังทดสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว เปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา กำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 067442 คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา กำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนปฏิบัติปานกลาง ภาระงานวิชา 067489 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม

ยกเว้นให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสได้มีส่วนร่วม
 ในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน ทดสอบ
 ก่อนเรียน แข่งผลการทดสอบทุกครั้งหลังทดสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว ปรับปรุงการสอน
 ตามการประเมินของนักศึกษา กำหนดเวลาให้คำปรึกษา นอกเวลาเรียน ภาควิชา ภาควิชา
 067498 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นทดสอบก่อนเรียนปฏิบัติน้อย และ
 ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการ
 กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ให้สื่อและเทคโนโลยี
 ต่าง ๆ ประกอบการสอน แข่งผลการทดสอบทุกครั้งหลังทดสอบ เปิดโอกาสให้สอบแก้ตัว
 ปรับปรุงการสอนตามผลการประเมินของนักศึกษา กำหนดเวลาให้คำปรึกษา นอกเวลาเรียนปฏิบัติ
 ภาควิชา สาขาวิชาภาษาอังกฤษ อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์กิจกรรมที่ปฏิบัติมากในการจัดการเรียน
 การสอน ภาควิชา 066410 คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นปฏิบัติปานกลาง ได้แก่ ให้โอกาส
 นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ทดสอบก่อนเรียน เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญและให้สอบแก้ตัว ที่ปฏิบัติน้อย คือ ให้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล
 ภาควิชา 066411 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้น ได้มีส่วนร่วมในการ
 วางแผนการจัดการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล และ
 เตรียมความพร้อมก่อนสอนปฏิบัติปานกลาง ที่ปฏิบัติน้อย คือ ทดสอบก่อนเรียน ภาควิชา
 066412 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ได้มีส่วนร่วม
 ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล
 ทดสอบก่อนเรียน เปิด โอกาสให้นักศึกษาสอบแก้ตัว และให้ประเมินผลการสอน ภาควิชา
 066416 กิจกรรมที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ ทุกกิจกรรม ภาควิชา 066419 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก
 คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง คือ บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล
 เตรียมความพร้อมก่อนสอน และเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ส่วนกิจกรรม
 ที่ปฏิบัติน้อย คือ ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน ทดสอบก่อนเรียน เปิดโอกาส
 ให้สอบแก้ตัว และประเมินผลการสอน ภาควิชา 066489 กิจกรรมที่ปฏิบัติมากเกือบทุก
 กิจกรรม ยกเว้นปฏิบัติปานกลาง คือ มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนและให้สอบ
 แก้ตัว ส่วนกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล และ
 ทดสอบก่อนเรียน ภาควิชา 067498 กิจกรรมที่ปฏิบัติมาก คือ เกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นปฏิบัติ
 ปานกลาง ได้แก่ บอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล ให้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและ

ประเมินผล เตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ ทดสอบก่อนเรียน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 6)

ง. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

อาจารย์ผู้สอนวิชาแกนวิเคราะห์หัว ระเบียบวิธีวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมมากทุกข้อ

อาจารย์ผู้สอนทั้ง 5 สาขาวิชาเห็นว่า ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมมาก แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด อาจารย์ผู้สอนเห็นว่า ระเบียบการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมมากทุกข้อ ยกเว้น การประเมินผลโดยให้อักษร S U I P V และ W จะไม่นำไปคำนวณค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยมีความเหมาะสมปานกลาง (ดูรายละเอียดในภาคผนวก เล่มที่ 6)

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) ของอาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร สรุปได้ดังนี้

1. โครงสร้างของหลักสูตร

- 1) ควรปรับลดกระบวนวิชาภาษาอังกฤษของกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยเพิ่มกระบวนวิชาอื่นแทน
- 2) ควรปรับเปลี่ยนกระบวนวิชาของกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยเพิ่มเป็นกระบวนวิชาภาษาไทยแทน
- 3) ควรปรับเนื้อหาของกระบวนวิชาบังคับในหมวดวิชาเฉพาะ เพื่อมิให้เกิดการซ้ำซ้อนของเนื้อหา และบางเนื้อหาไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง
- 4) ควรกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียน ในหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาเอกทางด้านการศึกษา มากขึ้น เพื่อจะได้พัฒนาทักษะการสอนของผู้เรียน และควรปรับลดกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหา เป็น 39 หน่วยกิต
- 5) ควรปรับลดจำนวนกระบวนวิชาและจำนวนหน่วยกิตของทุกกลุ่มวิชา เพื่อให้เกิดความสมดุลของ โครงสร้างหลักสูตร

2. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

- 1) การจัดการเรียนการสอนควรเน้นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับประสบการณ์ตรงให้มาก เช่น การเชิญวิทยากรชาวต่างชาติ
- 2) การจัดการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน ควรมีสารวจล่วงหน้าถึงความต้องการของผู้เรียน และมีวางแผนการเปิดสอนกระบวนวิชาเรียนทั้งในและนอกคณะ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้
- 3) การเปิดสอนกระบวนวิชาโทในคณะศึกษาศาสตร์ควรเพียงพอกับความต้องการของผู้เรียนทั้งคณะ
- 4) การจัดการเรียนการสอนของทุกสาขาวิชาเอก ควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น ใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายและนำไปใช้ได้จริง
- 5) การจัดการเรียนการสอนควรมีการประสานงานระหว่างผู้จัดการศึกษาของคณะกับคณะที่เกี่ยวข้อง เพื่อมิให้เกิดปัญหาแก่นักศึกษา
- 6) อาจารย์ผู้สอนควรพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนการสอนของตนอยู่เสมอ

3. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

- 1) ควรมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน โปร่งใส และตรวจสอบได้
- 2) ควรกำหนดสัดส่วนของคะแนนให้เหมาะสมกับชิ้นงาน
- 3) ควรวัดและประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียน
- 4) ควรมีการชี้แนะและให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับชิ้นงานที่มอบหมาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้
- 5) ควรมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างเรียน เพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

4. ผลการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) สรุปได้ดังนี้

1. โครงสร้างของหลักสูตร

อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรให้ความเห็นว่า โครงสร้างหลักสูตรค่อนข้างเหมาะสมทั้งในหมวดศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาแกน กลุ่มวิชาโท และ

หมวดวิชาเลือกเสรี แต่หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกไม่เหมาะสม เพราะจำนวนหน่วยกิตของ
 กระบวนวิชาด้านการศึกษากำหนดให้เรียนน้อยเกินไป แต่กระบวนวิชาด้านเนื้อหากลับกำหนด
 ให้เรียนมากกว่า

2. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรให้ความเห็นว่า การจัดกระบวนการเรียน
 การสอนไม่สามารถดำเนินการตามที่วางแผนการจัดกิจกรรมได้ เนื่องจากสภาพห้องเรียนไม่เอื้อ
 อำนวย กล่าวคือ ห้องเรียนแต่ละห้องจะขาดสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยสำหรับใช้ประกอบ
 การเรียนการสอน ได้ะ เก้าอี้ไม่สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายเพื่อการจัดกิจกรรม นอกจากนี้ จำนวน
 นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนมีมากเกินไป โดยเฉพาะวิชาแกน ในส่วนของกระบวนวิชาที่มีผู้สอน
 หลายคน แม้จะมีการประสานงานกัน แต่ก็ยังขาดประสิทธิภาพ

3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรให้ความเห็นว่า คณะศึกษาศาสตร์ไม่มีการ
 กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากการเรียนการสอน
 กระบวนวิชาทางการศึกษามีลักษณะเฉพาะที่ต่างจากกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหาของคณะอื่น

ตอนที่ 3 การพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้าน โครงสร้าง เนื้อหา
 กระบวนวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล พบว่า หลักสูตรสมควร
 ได้รับการพัฒนาหรือปรับปรุงเพื่อควมมีประสิทธิภาพในด้านต่อไปนี้

1. โครงสร้างหลักสูตร ในส่วนของหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาเอกทางการศึกษา
 ควรเพิ่มกระบวนวิชาให้มากกว่าเดิม และปรับลดกลุ่มวิชาเอกทางด้านเนื้อหา
2. เนื้อหากระบวนวิชา ในส่วนของหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาแกน โดยเฉพาะกระบวน
 วิชา 100200 เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในวิชาชีพครูได้มากยิ่งขึ้น
 นอกจากนี้ควรมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหากระบวนวิชา 100201 ให้ทันสมัย กระบวนวิชา 100204
 และ 100400 ปรับจำนวนหน่วยกิตให้เหมาะสมกับเนื้อหากระบวนวิชา

3. กระบวนการจัดการเรียนการสอน ในส่วนของหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาแกนและกลุ่มวิชาเอกทางการศึกษาและทางด้านเนื้อหา อาจารย์ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการทดสอบก่อนเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน และมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดประเมินผล รวมทั้งแจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับ โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหากระบวนวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล และเพื่อพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 รหัส 47... สาขาวิชา สังคมศึกษาจำนวน 19 คน วิทยาศาสตร์จำนวน 15 คน คณิตศาสตร์จำนวน 22 คน ภาษาไทยจำนวน 16 คน และภาษาอังกฤษจำนวน 26 คน อาจารย์ผู้สอนวิชาแกนจำนวน 7 คน อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรจำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์หลักสูตร และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ด้านโครงสร้างหลักสูตรจำนวน 174-176 หน่วยกิต นักศึกษา อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า มีความเพียงพอ ยกเว้นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษวิเคราะห์ว่ามากเกินไป ในส่วนของความเหมาะสม อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า หมวดวิชาศึกษาทั่วไปจำนวน 32-34 หน่วยกิต ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 5 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร 15 หน่วยกิต กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะซึ่งประกอบด้วยกลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเอกไม่น้อยกว่า 62-64 หน่วยกิต กลุ่มวิชาโทไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และในหมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต มีความเหมาะสม แต่นักศึกษาวิเคราะห์ว่า ในหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกทั้ง 5 สาขาวิชาไม่เหมาะสม นอกจากนี้นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยวิเคราะห์ว่า หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาแกนและกลุ่มวิชาโทไม่เหมาะสม

2. ด้านเนื้อหากระบวนวิชา

2.1 เนื้อหากระบวนวิชาแกน

นักศึกษาวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนที่นำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ได้มากมีเพียง 1-3 กระบวนวิชา นอกนั้นนำไปใช้ได้ปานกลางและน้อย โดยนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาระวิเคราะห์ว่า กระบวนวิชา 100202 100204 และ 100401 นำไปใช้ได้มาก และกระบวนวิชา 100402 นำไปใช้ได้น้อย ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ และสาขาวิชาภาษาอังกฤษวิเคราะห์ว่า กระบวนวิชา 100302 นำไปใช้ได้มาก นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสาขาวิชาภาษาไทยวิเคราะห์ว่ากระบวนวิชา 100303 นำไปใช้ได้มาก ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนเกือบทุกวิชานำไปใช้ประโยชน์ได้มาก ยกเว้นกระบวนวิชา 100200

เนื้อหากระบวนวิชาแกนที่นำไปใช้ในการพัฒนาตนเองได้มากมีเพียง 1-5 กระบวนวิชา นอกนั้นนำไปใช้ได้ปานกลาง โดยนักศึกษาทั้ง 5 สาขาวิชาวิเคราะห์สอดคล้องกันว่า กระบวนวิชา 100204 นำไปใช้ได้มากนอกนั้นนักศึกษาแต่ละสาขาวิชาจะวิเคราะห์การนำไปใช้ประโยชน์ของกระบวนวิชาต่าง ๆ ไม่สอดคล้องกัน ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนทุกวิชานำไปใช้ในการพัฒนาตนเองได้มาก

เนื้อหากระบวนวิชาแกนเกือบทุกกระบวนวิชานำไปใช้ในการศึกษาต่อได้ ปานกลาง ยกเว้นกระบวนวิชา 100401 และ 100402 ที่นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาระวิเคราะห์ว่า นำไปใช้ประโยชน์ได้มาก ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนเกือบทุกวิชานำไปใช้ในการศึกษาต่อได้มาก ยกเว้นกระบวนวิชา 100200

เนื้อหากระบวนวิชาแกนเกือบทุกกระบวนวิชานำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ปานกลาง ยกเว้นกระบวนวิชา 100204 ที่นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาภาษาอังกฤษวิเคราะห์ว่านำไปใช้ได้มาก นอกจากนี้ นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์วิเคราะห์ว่า กระบวนวิชา 100303 100400 และ 100401 นำไปใช้ได้มาก ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มากทุกกระบวนวิชา

เนื้อหากระบวนวิชาแกนเกือบทุกกระบวนวิชานำไปใช้ในการประกอบอาชีพอื่นได้ปานกลาง ยกเว้นกระบวนวิชา 100204 ที่นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาและสาขาวิชาภาษาอังกฤษวิเคราะห์ว่า นำไปใช้ได้มาก และกระบวนวิชา 100401 นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา และสาขาวิชาคณิตศาสตร์วิเคราะห์ว่านำไปใช้ได้มาก นอกจากนี้กระบวนวิชา 100200 และ 100305 นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษวิเคราะห์ว่า นำไปใช้ได้น้อย ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับ

หลักสูตรวิเคราะห์ว่า นำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้มากเกือบทุกวิชา ยกเว้นกระบวนวิชา 100200

เมื่อกระบวนวิชาแกนเกือบทุกกระบวนวิชามีความน่าสนใจปานกลาง ยกเว้น กระบวนวิชา 100204 ที่นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา และสาขาวิชาภาษาอังกฤษวิเคราะห์ สอดคล้องกันว่ามีความน่าสนใจมาก และกระบวนวิชา 100302 และ 100303 นักศึกษาสาขาวิชา สังคมศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ และสาขาวิชาภาษาไทย วิเคราะห์สอดคล้องกันว่ามีความ น่าสนใจมาก ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่ามีความน่าสนใจมากทุก กระบวนวิชา

เมื่อหากกระบวนวิชาแกนเกือบทุกกระบวนวิชามีความทันสมัยปานกลาง ยกเว้น กระบวนวิชา 100302 นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสาขาวิชาภาษาไทยวิเคราะห์สอดคล้อง กันว่ามีความทันสมัยมาก กระบวนวิชา 100303 นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชา คณิตศาสตร์ และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยวิเคราะห์สอดคล้องกันว่า มีความทันสมัยมาก ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่ามีความทันสมัยเกือบทุกวิชา ยกเว้น กระบวนวิชา 100201

เมื่อหากกระบวนวิชาแกนเกือบทุกกระบวนวิชามีความเหมาะสมกับจำนวน หน่วยกิตปานกลาง ยกเว้นกระบวนวิชา 100100 นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาและสาขาวิชา คณิตศาสตร์วิเคราะห์สอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมมาก กระบวนวิชา 100201 นักศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ และสาขาวิชาภาษาไทยวิเคราะห์สอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสมมาก กระบวนวิชา 100202 นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาและสาขาวิชา คณิตศาสตร์วิเคราะห์สอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมมาก กระบวนวิชา 100204 นักศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์และสาขาวิชาภาษาไทยวิเคราะห์สอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมมาก ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า กระบวนวิชา 100100 100200 100201 100300 100301 และ 100500 มีความเหมาะสมมาก แต่กระบวนวิชา 100204 และ 100400 มีความ เหมาะสมน้อย

เมื่อหากกระบวนวิชาแกนเกือบทุกกระบวนวิชามีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ปานกลาง ยกเว้นกระบวนวิชา 100204 ที่นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชา คณิตศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย และสาขาวิชาภาษาอังกฤษ วิเคราะห์สอดคล้องกันว่ามีความ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์มาก กระบวนวิชา 100302 นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชา ภาษาไทย และสาขาวิชาภาษาอังกฤษวิเคราะห์สอดคล้องกันว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

มาก ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า ทุกกระบวนวิชามีความสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์มาก แต่กระบวนวิชา 100202 มีความเหมาะสมปานกลาง

เนื้อหากระบวนวิชาแกนเกือบทุกกระบวนวิชามีความเหมาะสมกับการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ปานกลาง ยกเว้นกระบวนวิชา 100204 ที่นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ
วิเคราะห์ว่ามีความเหมาะสมมาก กระบวนวิชา 100302 นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์วิเคราะห์ว่า
มีความเหมาะสมมาก กระบวนวิชา 100400 100401 100304 และ 100402 นักศึกษาสาขาวิชา
สังคมศึกษาวิเคราะห์ว่ามีความเหมาะสมมาก ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า
กระบวนวิชา 100100 100201 100204 100300 100301 100400 และ 100500 มีความเหมาะสม
มาก

เนื้อหากระบวนวิชาแกนเกือบทุกกระบวนวิชามีความเหมาะสมกับการวัดและ
ประเมินผลปานกลาง ยกเว้นกระบวนวิชา 100304 และ 100402 นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา
วิเคราะห์ว่ามีความเหมาะสมมาก ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า กระบวน
วิชา 100100 100201 100204 100300 100301 และ 100500 มีความเหมาะสมมาก

2.2 เนื้อหากระบวนวิชาเอก

อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาเอก
บังคับและบังคับเลือกของทั้ง 5 สาขาวิชา นักศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้
การพัฒนาตนเอง การศึกษาต่อ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพอื่น ๆ
ได้มากเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือกของทั้ง 5 สาขาวิชา
ส่วนใหญ่ยังมีความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้อง
กับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลมาก
เช่นเดียวกัน

3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

3.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาแกน

นักศึกษาทั้ง 5 สาขาวิชาวิเคราะห์ว่า ผู้สอนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน
ต่าง ๆ ทั้งมากและปานกลาง โดยกิจกรรมที่นักศึกษาทั้ง 5 สาขาวิชา ยกเว้นสาขาวิชาภาษาอังกฤษ
วิเคราะห์สอดคล้องกันว่า ผู้สอนปฏิบัติกิจกรรมทดสอบก่อนเรียนน้อยในกระบวนวิชา 100200
นักศึกษสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสาขาวิชาภาษาไทยวิเคราะห์สอดคล้องกันในกระบวนวิชา
100100 นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ในกระบวนวิชา 100201 100202 100203 และ 100204
และนักศึกษสาขาวิชาภาษาไทยในกระบวนวิชา 100101 และ 100400

ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่ปฏิบัติมีทั้งมากและปานกลาง กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย ได้แก่ กิจกรรมการทดสอบก่อนเรียน โดยปฏิบัติในกระบวนวิชา 100200 100201 และ 100300 กิจกรรมการให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลในกระบวนวิชา 100201 และ 100300 กิจกรรมการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในกระบวนวิชา 100200 และ 100201 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในกระบวนวิชา 100200 และ 100201 กิจกรรมการเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัวในกระบวนวิชา 100200 และ 100201 นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมการให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนในกระบวนวิชา 100201 กิจกรรมการกำหนดให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนในกระบวนวิชา 100300

3.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาเอก

3.2.1 กระบวนวิชาเอกทางการศึกษา

นักศึกษาทั้ง 5 สาขาวิชาวิเคราะห์ว่า ผู้สอนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ มาก ทั้งในกระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก ยกเว้นสาขาวิชาภาษาไทยที่ปฏิบัติปานกลาง นอกจากนี้ผู้สอนสาขาวิชาสังคมศึกษาปฏิบัติกิจกรรมการทดสอบก่อนเรียนน้อยในกระบวนวิชา 071414 ผู้สอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ในกระบวนวิชา 064489 ผู้สอนสาขาวิชาคณิตศาสตร์ในกระบวนวิชา 065433 และกิจกรรมการแจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบในกระบวนวิชา 065433

3.2.2 กระบวนวิชาเอกทางด้านเนื้อหา

นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาวิเคราะห์ว่า ผู้สอนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ มากและปานกลาง ทั้งในกระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก โดยเฉพาะกิจกรรมการแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา กิจกรรมการบอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม กิจกรรมการบอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล กิจกรรมการเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน กิจกรรมการเลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรมการเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น กิจกรรมการตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง กิจกรรมการมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน กิจกรรมการแจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และกิจกรรมการเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน

นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์วิเคราะห์ว่า ผู้สอนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ มากและปานกลางทั้งในกระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก โดยเฉพาะกิจกรรมการแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา กิจกรรมการบอกเกณฑ์และวิธีวัด

ประเมินผล กิจกรรมการเลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรมการใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน กิจกรรมการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น กิจกรรมการมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน กิจกรรมการตอบข้อซักถามของนักศึกษาทุกครั้ง และกิจกรรมการกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน นอกจากนี้มีกิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติบ่อย คือ การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน

นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์วิเคราะห์ว่า ผู้สอนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ มากและปานกลาง ทั้งกระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก โดยเฉพาะกิจกรรมการแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา กิจกรรมการบอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล และกิจกรรมการมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน ส่วนกิจกรรมที่ปฏิบัติบ่อย คือ การให้โอกาสนักศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลในกระบวนวิชา 206103 และ 206411 กิจกรรมการทดสอบก่อนเรียนในกระบวนวิชา 206325 206281 206311 และ 206411

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยวิเคราะห์ว่า ผู้สอนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ มากและปานกลาง ทั้งกระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก โดยเฉพาะกิจกรรมการแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา กิจกรรมการบอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล กิจกรรมการเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน กิจกรรมการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น และกิจกรรมการมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษวิเคราะห์ว่า ผู้สอนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ มากและปานกลาง ทั้งในกระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก โดยเฉพาะกิจกรรมการแนะนำกระบวนวิชาและแจกประมวลวิชา กิจกรรมการบอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล กิจกรรมการเลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรมการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมการเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น กิจกรรมการมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน กิจกรรมการแจ้งผลการสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ และกิจกรรมการเปิดโอกาสให้ประเมินผลการสอน

4. ด้านการวัดและประเมินผล

นักศึกษาทั้ง 5 สาขาวิชาวิเคราะห์ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนว่า มีความเหมาะสมมาก โดยเฉพาะระเบียบว่าด้วยการกำหนดให้มีการวัดผลการเรียนการสอนในกระบวนวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง การกำหนดให้นักศึกษาต้องมี

ส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนตามเงื่อนไขของกระบวนวิชานั้นจึงจะมีสิทธิ์ได้รับการประเมิน การประเมินที่กำหนดให้นักศึกษาที่ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมจะได้รับลำดับชั้น F หรือ U การกำหนดให้มีการประเมินโดยครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย การกำหนดให้มีการประเมินเป็นสองส่วน คือ ประเมินผลย่อยและประเมินผลรวม การกำหนดให้ลำดับชั้นของผลการเรียนเป็น A B⁺ B C⁺ C D⁺ D และ F การประเมินผลที่กำหนดให้คำนวณค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยจากหน่วยกิตและค่าลำดับชั้นของกระบวนวิชาทั้งหมดที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียน การประเมินผลเพื่อจบหลักสูตรที่กำหนดให้ผลการศึกษามีค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยวิชาเอกไม่น้อยกว่า 2.00 และมีค่าลำดับชั้นเฉลี่ยตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2.00 ส่วนอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่าระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมากทุก ๆ ด้าน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหากระบวนวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล ของทั้ง 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา

1.1 โครงสร้างหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร จำนวน 174 หน่วยกิต มีความเพียงพอ และการกำหนดให้หมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาแกน ไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเอกไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต กลุ่มวิชาโทไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตนั้น มีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรได้ผ่านการพิจารณาและวางแผนตามหลักการและกระบวนการสร้างหลักสูตรอย่างถูกต้อง จึงทำให้มีความเพียงพอและเหมาะสม

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณารายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละหมวดวิชาจะพบว่า หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต ที่ประกอบด้วยวิชาทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต และกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหาไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิตนั้นไม่เหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิตของกระบวนวิชาบังคับและ

บังคับเลือก ชื่อกระบวนวิชา เนื้อหาของกระบวนวิชา และเงื่อนไขของกระบวนวิชาเรียน ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นของนักศึกษาในผลการสัมภาษณ์ที่ว่า โครงสร้างของกลุ่มวิชาเอกทางการศึกษา 14 หน่วยกิต ซึ่งกำหนดวิชาบังคับเป็น 8 หน่วยกิต คือ กระบวนวิชา 071410 : การสอนสังคมศึกษา 2 หน่วยกิต กระบวนวิชา 071489 : การสอนจุลภาค 3 หน่วยกิต และกระบวนวิชา 071498 : การรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการสอนสังคมศึกษา 3 หน่วยกิตนั้น ไม่เหมาะสม ควรมีการปรับเปลี่ยนดังนี้ กระบวนวิชา 071410 ปรับเป็น 3 หน่วยกิต กระบวนวิชา 071489 ปรับเป็น 5 หน่วยกิต และกระบวนวิชา 071498 ปรับชื่อให้สอดคล้องกับสาขาวิชาอื่น ซึ่งใช้ชื่อว่าการเตรียมการปฏิบัติงานวิชาชีพครู สำหรับกระบวนวิชาบังคับเลือกไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ควรเน้นด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ส่วนกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหาวิชาไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต ซึ่งกำหนดวิชาบังคับเป็น 33 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือกไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต เนื้อหาของแต่ละกระบวนวิชาไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ทั้ง 5 กลุ่มของสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 และ 4 นอกจากนี้วิชาบังคับเลือกหลายกระบวนวิชามีการกำหนดเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อน (Prerequisite) ไว้ทำให้ไม่สามารถเลือกเรียนได้ในเวลาจำกัดด้วย

1.2 เนื้อหากระบวนวิชาของหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การศึกษาต่อ การใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ ดังนี้ เนื้อหากระบวนวิชาบังคับ 100202 100204 และ 100401 นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้มาก เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100204 100300 100400 100401 และ 100402 นำไปใช้พัฒนาตนเองได้มาก เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100401 และ 100402 นำไปใช้ในการศึกษาต่อได้มาก เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100100 100203 100300 100304 และ 100402 นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มาก และเนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100204 100400 100401 100304 และ 100402 นำไปใช้ในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้มาก นอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลางและน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือกที่กำหนดให้เรียนเน้นด้านความรู้มากกว่าทักษะปฏิบัติ ดังที่นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า การกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรเน้นด้านทักษะการสอนมากกว่าเนื้อหาความรู้หรือทฤษฎี

ในส่วนของความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมของเนื้อหากระบวนวิชาแกนกับจำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องของเนื้อหากระบวนวิชากับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมของเนื้อหากระบวนวิชาแกนกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล นั้น ผลการวิจัย นักศึกษาวิเคราะห์เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100203 100204 100300 100302 100303 100400 100401 100304 100305 และ 100402 มีความน่าสนใจมาก เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100300 100303 100400 100401 100305 และ 100402 มีความทันสมัยมาก เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100100 100201 100202 100300 100304 100305 และ 100402 มีเนื้อหาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตมาก เนื้อหากระบวนวิชา 100101 100201 100202 100203 100204 100302 100401 100304 และ 100402 มีเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มาก เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100400 100401 100304 และ 100402 มีเนื้อหาเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาก เนื้อหากระบวนวิชาบังคับ 100304 และ 100402 มีเนื้อหาเหมาะสมกับการวัดและประเมินผลมาก นอกนั้นปานกลาง จากผลการวิจัยจะเห็นว่า มีเนื้อหากระบวนวิชาแกนหลาย ๆ วิชายังขาดความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดเนื้อหาในแต่ละกระบวนวิชามุ่งเน้นการพัฒนาวิชาชีพครูให้หลากหลาย จึงทำให้นเนื้อหาวิชามีมากและเกิดความซ้ำซ้อนกัน ดังผลการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหากระบวนวิชาทางการศึกษา ซึ่งได้ข้อสรุปว่า เนื้อหาบางกระบวนวิชาค่อนข้างมาก ควรมีการยุบหรือรวมไว้เป็นวิชาเดียว เนื้อหาควรเน้นที่นำไปใช้ในการสอนได้จริง ๆ

สำหรับเนื้อหากระบวนวิชาเอกทั้งวิชาบังคับและบังคับเลือกของ 5 สาขาวิชา อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า นักศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การศึกษาต่อ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้มากเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งมีความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดเนื้อหาวิชาของหลักสูตรได้มีการวิเคราะห์ถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะ และความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับไว้อย่างครบถ้วน จึงทำให้นเนื้อหากระบวนวิชาเอกมีความสมบูรณ์ และเหมาะสม ดังที่ ชำรง บัวศรี (2542) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมีหลายประการ เนื้อหา (Content) นับเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งจะหมายถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียน

ได้เรียนรู้ ต้องการให้ผู้เรียนมีและที่ต้องการได้รับ อันได้แก่ ความรู้ ทักษะความสามารถ และ ประสบการณ์

1.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

1.3.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาแกน

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนกระบวนการวิชาแกนว่ามีการปฏิบัติทั้งมากและปานกลางในทุกกระบวนการวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สอนเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้มีคุณลักษณะทั้งความรู้ความคิด มีทักษะความสามารถทางการปฏิบัติ และมีลักษณะทางจิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มณฑป ไชยจิต (2545) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้สอนไม่ว่าจะสอนในระดับใดก็ตาม จะต้องรู้บทบาทของตนและเทคนิคการสอน การเรียนการสอนจะดำเนินได้ดีและมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อผู้สอนรู้จักและเข้าใจลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี บทบาทของผู้สอนที่สำคัญนอกจากพัฒนาผู้เรียนแล้ว คือ ต้องรู้จักงานในหน้าที่ คือ การวางแผนการสอนให้ถูกต้องเหมาะสม ดำเนินการสอนตามแผนการสอน ใช้อุปกรณ์ช่วยในการสอน วัดและประเมินผลการสอน ให้คำปรึกษาแนะแนว เป็นต้น

สำหรับอาจารย์ผู้สอนกระบวนการวิชาแกนวิเคราะห์กิจกรรมที่ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนว่ามีการปฏิบัติทั้งมาก ปานกลาง และน้อย โดยเฉพาะกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ กิจกรรมการทดสอบก่อนเรียนในกระบวนการวิชา 100200 100201 และ 100300 กิจกรรมการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกิจกรรมการเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัวในกระบวนการวิชา 100200 และ 100201 กิจกรรมการกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนในกระบวนการวิชา 100300 การที่ผู้สอนปฏิบัติน้อยในกิจกรรมดังกล่าวอาจเป็นเพราะกระบวนการวิชา 100200 100201 และ 100300 เป็นกระบวนการวิชาที่เน้นการให้ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เป็นภาคทฤษฎี ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงเป็นการสอนแบบให้ความรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบกับลักษณะการสอนในระดับอุดมศึกษา โดยทั่วไปมักใช้วิธีสอนแบบบรรยายที่เป็นใน 4 แบบของวิธีสอน ดังที่ มณฑป ไชยจิต (2545) ได้นำเสนอวิธีสอนในระดับอุดมศึกษาว่า สามารถแบ่งได้เป็น 4 แบบ คือ วิธีสอนแบบบรรยายแบบอภิปราย แบบฝึกปฏิบัติ และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยแบบบรรยายจะเป็นวิธีสอนที่ผู้สอนพูดบอก อธิบายเนื้อหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนจะเป็นฝ่ายรับจากผู้สอน ซึ่งนับเป็นการสื่อความหมายทางเดียว ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงแค่ จดบันทึกหรือซักถามบางครั้ง

1.3.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาเอก

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร วิเคราะห์กิจกรรมที่ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนทั้งวิชาเอกทางการศึกษาและวิชาเอกทางด้าน เนื้อหาว่า มีการปฏิบัติทั้งมาก ปานกลาง และน้อย โดยเฉพาะกิจกรรมที่นักศึกษามีความเห็นว่าเป็นประโยชน์ น้อย คือ กิจกรรมการทดสอบก่อนเรียนในกระบวนวิชา 071414 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สอนต้องการ เน้นกิจกรรมการสอนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน หรืออาจกำหนดให้ใช้วิธีวัดประเมิน ที่เป็นการประเมินย่อย (Formative Evaluation) และประเมินสรุปรวม (Summative Evaluation) เป็นหลัก ดังที่ บุญส่ง นิลแก้ว (2539) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้สอนไม่ควรยึดและคิดว่าวิธีวัดประเมิน มีวิธีเดียว ควรเลือกวิธีวัดให้เหมาะสมกับพฤติกรรมที่แตกต่างกันหรือเลือกวิธีทำให้ได้พฤติกรรม ที่ตรงที่สุด (Valid) และได้ผลการวัดที่น่าเชื่อถือได้มากที่สุด (Reliable)

1.4 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

1.4.1 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาแกนและวิชาเอก

ผลการวิจัย พบว่า ทั้งอาจารย์ผู้สอนวิชาแกน วิชาเอก และผู้ที่เกี่ยวข้องกับ หลักสูตรวิเคราะห์ว่า ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรการผลิตครู การศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากระเบียบนี้เป็นระเบียบรวมของ มหาวิทยาลัยซึ่งได้รับการพิจารณา ตรวจสอบ และมีการปรับปรุงอยู่เสมอ จึงทำให้ระเบียบการวัด และประเมินผลมีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับการใช้เป็นหลักในการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน

ส่วนนักศึกษามีความเห็นที่ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ว่า มีความเหมาะสมทั้งมาก และปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากระเบียบการวัดและประเมินผลมีความ ชัดเจนทั้งในส่วนของวิธีการวัดและเกณฑ์การวัดประเมิน แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาได้ให้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้ว่า ควรมีเกณฑ์วัดผลที่เป็นมาตรฐานและแจ้ง ให้นักศึกษาทราบ รวมทั้งให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล นอกจากนี้ควรมีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอด้วย

2. หลักสูตรสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

2.1 โครงสร้างหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่และผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาวิทยาศาสตร์จำนวน 175 หน่วยกิตมีความเพียงพอ และการกำหนดให้หมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเอกไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต กลุ่มวิชาโทไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตนั้นมีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรได้ผ่านการพิจารณาและวางแผนตามหลักการและกระบวนการสร้างหลักสูตรอย่างถูกต้อง รวมทั้งผ่านการพิจารณาปรับแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาวิทยาศาสตร์ จึงทำให้ได้หลักสูตรที่มีจำนวนหน่วยกิตในโครงสร้างหลักสูตรที่เพียงพอและเหมาะสม

เมื่อพิจารณารายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละหมวดวิชา พบว่า หมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต ที่ประกอบด้วยกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต กลุ่มมนุษยศาสตร์ 5 หน่วยกิต กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร 15 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 7 หน่วยกิต มีความเหมาะสมเช่นเดียวกับหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต ที่ประกอบด้วยวิชาบังคับ 47 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือกไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิตก็มีความเหมาะสมเช่นกัน ในทำนองเดียวกันเมื่อพิจารณาหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต ที่ประกอบด้วยวิชาทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต และกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหาไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิตก็มีความเหมาะสม แต่อย่างไรก็ตาม มีนักศึกษาบางส่วนร้อยละ 40 เห็นว่าไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักศึกษาเห็นว่าวิชาทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต ไม่เหมาะสม ควรปรับเพิ่มและลดจำนวนหน่วยกิตของกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหา เนื่องจากเห็นว่ากระบวนวิชาทางการศึกษาน่าจะมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ได้มากกว่ากระบวนวิชาทางด้านเนื้อหาที่เรียนมากเกินความจำเป็น

2.2 เนื้อหากระบวนวิชาของหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์วิเคราะห์ว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การศึกษาต่อ การใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ดังนี้ เนื้อหากระบวนวิชาแกนบังคับ 100302 นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้มาก เนื้อหากระบวนวิชาบังคับ 100204 นำไปใช้ในการพัฒนา

ตนเองได้มาก เนื้อหากระบวนวิชาบังคับ 100401 นำไปใช้ในการศึกษาต่อได้มาก และเนื้อหา
 กระบวนวิชาบังคับ 100204 100303 100400 และ 100401 นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มาก
 นอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง โดยเฉพาะเนื้อหาของทุกกระบวนวิชานักศึกษาเห็นว่า
 นำไปใช้ในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาเห็นว่าเนื้อหาใน
 กระบวนวิชาแกนส่วนใหญ่ยังไม่เข้มข้นหรือมากพอ โดยควรลดเนื้อหาส่วนทฤษฎีและเพิ่ม
 ส่วนที่เป็นการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้นตามข้อเสนอแนะของนักศึกษา เพื่อให้สามารถนำไปใช้
 ประโยชน์ด้านต่าง ๆ ได้มากยิ่งขึ้น

ในส่วนของความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมของเนื้อหากระบวน
 วิชาแกน จำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องของเนื้อหา กระบวนวิชาแกนกับวัตถุประสงค์
 ความเหมาะสมของเนื้อหากระบวนวิชาแกนกับกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลนั้น
 ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์วิเคราะห์ว่าเนื้อหากระบวนวิชาแกนบังคับและ
 บังคับเลือก 100302 และ 100304 มีความน่าสนใจมาก เนื้อหากระบวนวิชาแกนบังคับ 100202
 100303 100400 และ 100401 มีความทันสมัยมาก เนื้อหากระบวนวิชาแกนบังคับและบังคับเลือก
 100202 100204 และ 100401 มีเนื้อหาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตมาก เนื้อหากระบวนวิชาแกน
 บังคับ 100204 และ 100401 มีเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มาก เนื้อหากระบวนวิชาแกนบังคับ
 100204 และ 100401 มีเนื้อหาเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาก เนื้อหากระบวนวิชา
 100204 และ 100401 มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับการวัดและประเมินผลมาก นอกนั้นมีความเหมาะสม
 ในระดับปานกลาง ซึ่งจะเห็นว่ายังมีวิชาแกนบังคับและวิชาแกนบังคับเลือกหลายวิชาที่ต้อง
 พัฒนาเนื้อหาให้มีความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้อง
 กับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดประเมินผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก
 กระบวนวิชาแกนส่วนใหญ่มุ่งเน้นทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติ และบางกระบวนวิชามีเนื้อหาน้อย
 เกินไปจึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ค่อนข้างน้อย

2.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

2.3.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาแกน

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์วิเคราะห์ว่ากิจกรรม
 ที่ผู้สอนปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาในระดับมากและปานกลางในทุก
 กระบวนวิชา ยกเว้นกระบวนวิชาแกน 100301 นักศึกษาเห็นว่าผู้สอนให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มี
 ส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลน้อย ทั้งนี้การที่ผู้สอนวิชาแกนส่วนใหญ่

เกือบทั้งหมดปฏิบัติกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในระดับมากและปานกลาง สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของผู้สอนวิชาแกนดังที่ได้กล่าวมาแล้วในสาขาวิชาสังคมศึกษา

สำหรับผู้สอนกระบวนวิชาแกนวิเคราะห์ว่ากิจกรรมที่ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนมีทั้งระดับมาก ปานกลาง และน้อย ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในสาขาวิชาสังคมศึกษา

2.3.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาเฉพาะ

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า กิจกรรมที่ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาเฉพาะทั้งวิชาเอกทางการศึกษาและวิชาเอกทางด้านเนื้อหา มีการปฏิบัติมากและปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ส่วนปฏิบัติน้อยมีเพียงบางกิจกรรมซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้ ในส่วนวิชาเอกทางการศึกษา กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติน้อย คือ ทดสอบก่อนเรียน ในกระบวนวิชา 064489 สำหรับวิชาเอกทางด้านเนื้อหา กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อยได้แก่ กิจกรรมให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนในกระบวนวิชา 203104 203203 203207 203226 206104 206203 207104 และ 207108 กิจกรรมให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลในกระบวนวิชา 203104 และ 202203 กิจกรรมการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนสอนในกระบวนวิชา 064414 กิจกรรมการทดสอบก่อนเรียนในกระบวนวิชา 202102 และ กิจกรรมมอบหมายให้นักศึกษาทำงานในกระบวนวิชา 207104 และ 207108

สำหรับสาเหตุที่นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าผู้สอนกระบวนวิชาต่าง ๆ ของกระบวนวิชาเอกทางการศึกษาและทางด้านเนื้อหาปฏิบัติกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้สอนได้พยายามให้ผู้เรียนหรือนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทุกขั้นตอนให้มากที่สุด โดยยึดแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงต้องมีการเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ให้พร้อมสำหรับนักศึกษาที่เรียนในกระบวนวิชาต่าง ๆ เหล่านั้น ในขณะที่บางกิจกรรมของบางกระบวนวิชาผู้สอนปฏิบัติน้อย โดยเฉพาะการให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีมากที่สุดถึง 8 กระบวนวิชา ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนวิชาทั้ง 8 กระบวนวิชาเป็นกระบวนวิชาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งผู้สอนได้พิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาไว้แล้วจึงไม่สามารถให้นักศึกษาที่ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหานั้นมาก่อนได้ร่วมวางแผนเพราะคงไม่เกิดผลดี แต่อย่างไรก็ตามในส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนควรให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมเสนอแนะได้บ้างจะสอดคล้องกับการให้ผู้เรียนเป็นสำคัญยิ่งขึ้น โดยควรใช้รูปแบบการเรียนรู้หลากหลาย ดังเช่นที่ มณฑป ไชยจิต (2545) ได้เสนอแนะ

วิธีการสอนในระดับอุดมศึกษาคควรมี 4 แบบ คือ วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย แบบฝึกปฏิบัติ และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งแต่ละแบบจะมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2.4.1 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาแกนและวิชาเอก

ทางการศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า ทั้งอาจารย์ผู้สอนวิชาแกนและวิชาเอกทางการศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ภาวะเทียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมมาก ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในสาขาวิชา สังคมศึกษา

ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์วิเคราะห์ภาวะเทียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาแกนและวิชาเอกทางการศึกษาว่ามีความเหมาะสม เพราะก่อนเรียนผู้สอนได้แจ้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้นักศึกษาได้ทราบและเข้าใจพร้อมข้อตกลงร่วมกันเรียบร้อยแล้ว แต่อย่างไรก็ตามในบางกระบวนการวิชานักศึกษาเสนอแนะว่าอาจารย์ผู้สอนควรตัดสินผลการเรียนหรือให้เกรดตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ได้แจ้งไว้ เพราะมีเช่นนั้นจะเป็นการตัดสินผลที่คลุมเครือและไม่สอดคล้องกับคะแนนที่นักศึกษาทำได้

3. หลักสูตรสาขาวิชาคณิตศาสตร์

3.1 โครงสร้างหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรจำนวน 174 หน่วยกิต มีความเพียงพอ และการกำหนดให้หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาแกน ไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต กลุ่มวิชาโท ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตนั้น มีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรได้ผ่านการพิจารณาและวางแผนตามหลักการและกระบวนการสร้างหลักสูตรอย่างถูกต้อง จึงทำให้มีความเพียงพอและเหมาะสม

แต่เมื่อพิจารณารายละเอียด โครงสร้างหลักสูตรในแต่ละหมวดวิชาจะพบว่า หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต ที่ประกอบด้วยวิชาทางการศึกษา ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต และกระบวนการทางด้านเนื้อหา ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิตนั้น ไม่เหมาะสม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิตของกระบวนการวิชาบังคับและบังคับเลือก

ชื่อกระบวนวิชา เนื้อหาของกระบวนวิชา และเงื่อนไขของกระบวนวิชาเรียน ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นของนักศึกษาในผลการสัมภาษณ์ที่ว่า โครงสร้างของกลุ่มวิชาเอกทางการศึกษา 14 หน่วยกิต ที่เน้นด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ แต่ให้เรียนน้อยกว่ากระบวนวิชาทางด้านเนื้อหาวิชาที่ต้องเรียนไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และเนื้อหาของกระบวนวิชาเป็นเนื้อหาคณิตศาสตร์ระดับสูง ซึ่งไม่ได้ใช้ในการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และบางกระบวนวิชาไม่เปิดสอน หรือมีการกำหนดเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อน (Prerequisite) ไว้ ทำให้ไม่สามารถเลือกเรียนได้ จึงควรเพิ่มกระบวนวิชาทางการศึกษาที่เป็นการสอนคณิตศาสตร์ให้มากขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เมื่อออกไปเป็นครูสอนคณิตศาสตร์ต่อไป

3.2 เนื้อหากระบวนวิชาของหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การศึกษาต่อ การใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ดังนี้ เนื้อหากระบวนวิชาบังคับ 100301 และ 100302 นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้มาก กระบวนวิชา 100204 100302 และ 100303 นำไปใช้พัฒนาตนเองได้มาก และเนื้อหากระบวนวิชาบังคับเลือก 100401 นำไปใช้ในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้มาก นอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือกที่กำหนดให้เรียน เน้นด้านความรู้มากกว่าทักษะปฏิบัติ ดังที่นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า การกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานควรเน้นด้านทักษะการสอนมากกว่าเนื้อหาความรู้หรือทฤษฎี

ในส่วนของความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมของเนื้อหากระบวนวิชาแกนกับจำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องของเนื้อหากระบวนวิชาแกนกับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมของเนื้อหากระบวนวิชาแกนกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดประเมินผลนั้น ผลการวิจัย นักศึกษาวิเคราะห์เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100302 และ 100303 มีความน่าสนใจและความทันสมัยมาก เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100100 100201 100202 100204 และ 100303 มีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตมาก เนื้อหากระบวนวิชา 100204 มีเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มาก เนื้อหากระบวนวิชา 100302 มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากนอกนั้นปานกลาง จากผลการวิจัยจะเป็นว่ามีเนื้อหากระบวนวิชาแกนหลาย ๆ วิชายังขาดความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการกำหนดเนื้อหาในแต่ละกระบวนวิชามุ่งเน้นการพัฒนาวิชาชีพครูให้หลากหลาย

จึงทำให้เนื้อหาวิชามีมากและเกิดความซ้ำซ้อนกัน ดังผลการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา
กระบวนการทางการศึกษา ซึ่งได้ข้อสรุปว่า เนื้อหาบางกระบวนการวิชาค่อนข้างมากและไม่สามารถ
นำไปใช้ได้จริง

สำหรับเนื้อหากระบวนการวิชาเอกทั้งวิชาบังคับและบังคับเลือกของ 5 สาขาวิชา
อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า นักศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการ
จัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การศึกษาต่อ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบ
อาชีพอื่น ๆ ได้มากเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งมีความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมกับ
จำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
และการวัดประเมินผลมากด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดเนื้อหาวิชาของหลักสูตรได้มีการ
วิเคราะห์ถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะ และความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้ง
ประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับไว้อย่างครบถ้วน จึงทำให้เนื้อหากระบวนการวิชาเอกมีความสมบูรณ์
และเหมาะสม ดังที่ ธำรง บัวศรี (2542) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมีหลายประการ
เนื้อหา (Content) นับเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งจะหมายถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียน
ได้เรียนรู้ ต้องการให้ผู้เรียนมีและที่ต้องการได้รับ อันได้แก่ ความรู้ ทักษะความสามารถ และ
ประสบการณ์

3.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

3.3.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาแกน

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติในการจัด
การเรียนการสอนกระบวนการวิชาแกนว่า มีการปฏิบัติทั้งมาก ปานกลาง และน้อย ในทุกกระบวนการวิชา
ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สอนเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และตระหนักใน
บทบาทหน้าที่ของตนในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้มีคุณลักษณะทั้งความรู้ ความคิด มีทักษะความ
สามารถทางการปฏิบัติ ดังผลการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน
กระบวนการวิชาแกน ซึ่งได้ข้อสรุปว่า อาจารย์ผู้สอนควรใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย และใช้
เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการวางแผนการสอน และมีการเตรียมการสอน โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วม
ในกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย

สำหรับอาจารย์ผู้สอนกระบวนการวิชาแกนวิเคราะห์กิจกรรมที่ปฏิบัติในการ
จัดการเรียนการสอนว่า มีการปฏิบัติทั้งมาก ปานกลาง และน้อย โดยเฉพาะกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย
คือ กิจกรรมการทดสอบก่อนเรียนในกระบวนการวิชา 100101 100200 100201 100202 100203 และ
100204 กิจกรรมการเปิดโอกาสให้สอบแก้ตัวในกระบวนการวิชา 100304 การที่ผู้สอนปฏิบัติน้อย

ในกิจกรรมดังกล่าวอาจเป็นเพราะกระบวนวิชาเหล่านั้นเป็นกระบวนวิชาที่เน้นการให้ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เป็นภาคทฤษฎี ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงเป็นการสอนแบบให้ความรู้สู่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบกับลักษณะการสอนในระดับอุดมศึกษา โดยทั่วไปมักใช้วิธีสอนแบบบรรยายที่เป็นใน 4 แบบของวิธีสอน ดังที่ มณฑป ไชยจิต (2545) ได้นำเสนอวิธีสอนในระดับอุดมศึกษาว่า สามารถแบ่งได้เป็น 4 แบบ คือ วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปรายแบบฝึกปฏิบัติ และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยแบบบรรยายจะเป็นวิธีสอนที่ผู้สอนพูดบอกอธิบายเนื้อหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนจะเป็นฝ่ายรับจากผู้สอน ซึ่งนับเป็นการสื่อความหมายทางเดียว ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงแค่จดบันทึกหรือซักถามบางครั้ง

3.3.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาเอก

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์กิจกรรมที่ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนทั้งวิชาเอกทางการศึกษาและวิชาเอกทางด้านเนื้อหาว่า มีการปฏิบัติทั้งมาก ปานกลาง และน้อย โดยเฉพาะกิจกรรมที่นักศึกษามีวิเคราะห์ว่าปฏิบัติ น้อย คือ กิจกรรมการทดสอบก่อนเรียน และแจ้งผลการทดสอบในกระบวนวิชา 065433 206281 206311 และ 206325 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สอนต้องการเน้นกิจกรรมการสอนเพื่อพัฒนาพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียน หรืออาจกำหนดใช้วิธีวัดประเมินที่เป็นการประเมินย่อย (Formative Evaluation) และประเมินสรุปรวม (Summative Evaluation) เป็นหลัก ดังที่ บุญส่ง นิลแก้ว (2539) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้สอนไม่ควรยึดและคิดว่าวิธีวัดประเมินมีวิธีเดียว ควรเลือกวิธีวัดให้เหมาะสมกับพฤติกรรมที่แตกต่างกันหรือเลือกวิธีทำให้ได้พฤติกรรมที่ตรงที่สุด (Valid) และได้ผลการวัดที่น่าเชื่อถือได้มากที่สุด (Reliable)

3.4 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

3.4.1 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาแกนและวิชาเอก

ผลการวิจัย พบว่า ทั้งอาจารย์ผู้สอนวิชาแกน วิชาเอก และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรการผลิตครู การศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากระเบียบนี้เป็นระเบียบรวมของมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับการพิจารณา ตรวจสอบ และมีการปรับปรุงอยู่เสมอ จึงทำให้ระเบียบการวัดและประเมินผลมีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับการใช้เป็นหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ส่วนนักศึกษาวิเคราะห์ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ว่า มีความเหมาะสมทั้งมาก และปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากระเบียบการวัดและประเมินผลมีความชัดเจนทั้งในส่วนของวิธีการวัดและเกณฑ์การวัดประเมิน แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้ว่า ควรมีเกณฑ์วัดผลที่เป็นมาตรฐานและแจ้งให้นักศึกษาทราบ รวมทั้งให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์วัดและประเมินผล นอกจากนี้ควรมีการวัดและประเมินผลที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

4. หลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย

4.1 โครงสร้างหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรจำนวน 175 หน่วยกิต ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต (กลุ่มวิชาสังคมศึกษาไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ไม่น้อยกว่า 5 หน่วยกิต กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต) หมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 137 หน่วยกิต (กลุ่มวิชาแกน 50 หน่วยกิต แบ่งเป็นวิชาบังคับ 47 หน่วยกิต วิชาบังคับเลือก 3 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเอก 63 หน่วยกิต แบ่งเป็น วิชาทางการศึกษา 15 หน่วยกิต (วิชาบังคับ 8 หน่วยกิต วิชาบังคับเลือก 7 หน่วยกิต) วิชาทางด้านเนื้อหา 45 หน่วยกิต (วิชาบังคับ 12 หน่วยกิต วิชาบังคับเลือก 36 หน่วยกิต) และหมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต มีความเพียงพอเหมาะสมในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต กลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต นั้น มีความเหมาะสมเพียงพอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรได้ผ่านการพิจารณาและวางแผนตามหลักการและกระบวนการสร้างหลักสูตรอย่างถูกต้องจึงทำให้มีความเพียงพอเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละหมวดวิชา จะพบว่า กลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต ประกอบด้วยวิชาบังคับ 47 หน่วยกิต วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ไม่น้อยกว่า 5 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกไม่น้อยกว่า 63 หน่วยกิต ประกอบด้วย วิชาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต กระบวนวิชาทางด้านเนื้อหาไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และในกลุ่มวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาโทไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต ไม่เหมาะสม ควรมีการปรับเปลี่ยนซึ่งนักศึกษาเห็นว่าไม่ได้

นำมาใช้ในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับโครงสร้างเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ในกลุ่มการศึกษาทั่วไป 32 หน่วยกิต ควรเปลี่ยนจาก 751100 เป็นภูมิศาสตร์เบื้องต้น เพราะ 751100 เป็นเรื่องไกลตัว ส่วนกลุ่มวิชาเฉพาะมีกำหนดให้กลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต ประกอบด้วยวิชาบังคับ 47 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือก 3 หน่วยกิตนั้น นักศึกษาเห็นว่ากระบวนวิชาค่อนข้างมากและเนื้อหาบางรายวิชาสามารถนำมาบูรรวมเป็นวิชาเดียวกันได้ โดยเฉพาะหมวดวิชาเฉพาะวิชาเอก มีวิชาทางการศึกษาจำนวนน้อยเกินไป 15 หน่วยกิต ควรเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อนำไปใช้เป็นการสอนในอนาคต

4.2 เนื้อหากระบวนวิชาของหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การศึกษาต่อ การใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ดังนี้ กระบวนวิชาบังคับ 100303 นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้มาก ส่วนกระบวนวิชาแกน บังคับ 100304 นำไปใช้พัฒนาตนเองได้มาก นอกนั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลางและน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือกที่กำหนดให้เรียนเน้นด้านความรู้ ควบคู่ไปกับทักษะปฏิบัติ ดังที่นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า บางรายวิชา มีผู้สอนมากเกินไป สัปดาห์มากเกินไป ทำให้นักศึกษาเกิดความสับสนในการทำงานทำให้มีผลกระทบด้านเนื้อหา การสอนไม่เป็นเอกภาพ ไม่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน ซึ่งมีผลต่อคะแนนของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ในส่วนของความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมของเนื้อหากระบวน วิชาแกนกับจำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องของเนื้อหากระบวนวิชาแกนกับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมของเนื้อหากระบวนวิชาแกนกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดประเมินผล ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาวิเคราะห์เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100302 และ 100303 มีความน่าสนใจมาก เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100302 และ 100303 มีความทันสมัยมาก เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100201 100204 และ 100302 มีเนื้อหาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตมาก เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100204 100302 และ 100303 มีเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มาก นอกนั้นปานกลาง และน้อย จากผลการวิจัย พบว่า มีเนื้อหากระบวนวิชาแกนหลาย ๆ วิชายังขาดความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสม กับจำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดเนื้อหาในแต่ละกระบวนวิชามุ่งเน้น การพัฒนาวิชาชีพครูให้หลากหลาย จึงทำให้นเนื้อหาวิชาที่มีมากและเกิดความซ้ำซ้อนกัน ดังผล

การสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหากระบวนการวิชาทางการศึกษาว่ากระบวนการวิชาค่อนข้างมาก เนื้อหาบางรายวิชาสามารถยุบรวมเป็นวิชาเดียวกันได้ ควรเน้นวิชาที่ใช้ในการนำไปสอนได้จริง ๆ

สำหรับเนื้อหากระบวนการวิชาเอกทั้งวิชาบังคับและบังคับเลือกของ 5 สาขาวิชา อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่านักศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การศึกษาต่อ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้มากเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งมีความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมกับ จำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลมากด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ได้มีการวิเคราะห์ถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะ และความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับไว้อย่างครบถ้วน จึงทำให้เนื้อหากระบวนการวิชาเอกมีความสมบูรณ์ และเหมาะสม ดังที่ ชำรง บัวศรี (2542) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมีหลายประการ เนื้อหา (Content) นับเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งจะหมายถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ ต้องการให้ผู้เรียนมีและที่ต้องการได้รับ อันได้แก่ ความรู้ ทักษะความสามารถ และ ประสบการณ์

4.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

4.3.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาแกน

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนกระบวนการวิชาแกนว่า มีการปฏิบัติทั้งมาก ปานกลางในทุกกระบวนการวิชา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้สอนเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้มีคุณลักษณะทั้งความรู้ ความคิด มีทักษะความสามารถทางการปฏิบัติ และมีลักษณะทางจิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มณฑป ไชยชิต (2545) ดังที่กล่าวไว้ในสาขาวิชาสังคมศึกษา

สำหรับอาจารย์ผู้สอนกระบวนการวิชาแกนบังคับและบังคับเลือกวิเคราะห์กิจกรรมที่ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนว่ามีการปฏิบัติทั้งมาก ปานกลาง และน้อย โดยเฉพาะกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ กิจกรรมให้โอกาสนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน กระบวนวิชา 100101 และ 100401 กิจกรรมให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกระบวนการวิชา 100100 100101 1002000 100201 และ 100202 กิจกรรมการทดสอบก่อนเรียนกระบวนการวิชา 100100 100101 และ 100400 กิจกรรมแจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบกระบวนการวิชา 100100 และกระบวนการวิชา 100101 กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักศึกษาสอบแก้ตัว

กระบวนวิชา 100100 และกิจกรรมกำหนดเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน กระบวนวิชา 100100 บางกระบวนวิชาที่เน้นการให้ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เป็นภาคทฤษฎี ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงเป็นการสอนแบบให้ความรู้สู่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบกับลักษณะการสอนในระดับอุดมศึกษาโดยทั่วไปมักใช้วิธีสอนแบบบรรยายที่เป็นใน 4 แบบของวิธีการสอน ดังที่ มณฑป ไชยจิต (2545) ได้นำเสนอวิธีสอนในระดับอุดมศึกษาว่า สามารถแบ่งได้เป็น 4 แบบ คือ วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย แบบฝึกปฏิบัติ และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยแบบบรรยายจะเป็นวิธีสอนที่ผู้สอนพูดบอก อธิบายเนื้อหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนจะเป็นฝ่ายรับจากผู้สอน ซึ่งนับเป็นการสื่อความหมายทางเดียว ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงแต่จดบันทึกหรือซักถามบางครั้งเท่านั้น

4.3.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาเอก

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนทั้งวิชาเอกทางการศึกษาและวิชาเอกด้านเนื้อหาว่า มีการปฏิบัติทั้งมาก ปานกลาง และน้อย โดยกิจกรรมที่นักศึกษาวิเคราะห์ว่าปฏิบัติน้อย คือ กิจกรรมให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน กระบวนวิชา 051302 051304 051306 และ 051300 กิจกรรมให้โอกาสแก่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล กระบวนวิชา 051302 051304 051306 และ 051300 กิจกรรมเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนสอน กระบวนวิชา 067419 กิจกรรมเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน กระบวนวิชา 067417 กิจกรรมเลือกวิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหากระบวนวิชา 067149 กิจกรรมใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการสอน กระบวนวิชา 051306 และ 051300 กิจกรรมทดสอบก่อนเรียน กระบวนวิชา 014302 014380 067410 051306 และ 051300 กิจกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนวิชา 067419 กิจกรรมให้เสรีภาพทางความคิดในการเรียน กระบวนวิชา 067419 กิจกรรมให้ความสนใจ ดูแลและเอาใจใส่นักศึกษา กระบวนวิชา 067419 กิจกรรมแจ้งผลการทดสอบทุกครั้งหลังการทดสอบ กระบวนวิชา 051300 กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักศึกษาสอบแก้ตัว กระบวนวิชา 051300

4.4 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

4.4.1 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาแกนและวิชาเอก

ผลการวิจัย พบว่า ทั้งอาจารย์ผู้สอนวิชาแกน วิชาเอก และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรการผลิตครู การศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากระเบียบนี้เป็นระเบียบรวมของ

มหาวิทยาลัยซึ่งได้รับการพิจารณา ตรวจสอบ และมีการปรับปรุงอยู่เสมอ จึงทำให้ระเบียบการวัด และประเมินผลมีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับการใช้เป็นหลักในการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน

5. หลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษ

5.1 โครงสร้างหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์โครงสร้าง หลักสูตรจำนวน 174 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเอกไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต กลุ่มวิชาโทไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตนั้นมีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป เมื่อพิจารณารายละเอียดของโครงสร้าง หลักสูตรในแต่ละหมวดวิชา พบว่า หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาแกนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต ประกอบด้วยวิชาบังคับ 47 หน่วยกิต และวิชาบังคับเลือกไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ไม่เหมาะสม

เมื่อพิจารณารายละเอียดของ โครงสร้างหลักสูตรในแต่ละหมวดวิชาจะพบว่า หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต ที่ประกอบด้วยวิชาทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต และกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหาไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิตนั้น ไม่เหมาะสม จากการ สทนทากลุ่มร่วมกับนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ พบว่า นักศึกษาให้ความเห็นว่ากระบวนวิชา ทางการศึกษามีเพียง 14 หน่วยกิตนั้นมีน้อยเกินไป ส่วนกระบวนวิชาทางด้านเนื้อหา ซึ่งมี 48 หน่วยกิตก็มากเกินไป อีกทั้งนักศึกษาต้องไปเรียนกระบวนวิชาเหล่านี้ที่ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ ซึ่งมีบรรยากาศทางการเรียนต่างไปจากคณะศึกษาศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนไม่ให้ความเป็นกันเอง มักพูดจากระทบกระทั่ง และไม่สนับสนุนให้เรียนกระบวนวิชาที่ได้ลงเรียน ทั้ง ๆ ที่เป็นวิชาบังคับในหลักสูตร โดยอ้างว่าเปิดสอนสำหรับนักศึกษาวิชาเอกของภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์เท่านั้น

5.2 เนื้อหากระบวนวิชาของหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า เนื้อหากระบวนวิชาแกนนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การศึกษาต่อ การใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ดังนี้ เนื้อหากระบวนวิชาบังคับ 100302 นำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ได้มาก ส่วนกระบวนวิชาบังคับอื่น ๆ นำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง ส่วนกระบวนวิชา 100300 นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองได้มาก ส่วนกระบวนวิชาแกนอื่น ๆ ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองได้ปานกลาง และทุกกระบวนวิชานำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อของนักศึกษาได้

ปานกลาง กระบวนวิชา 100204 นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มาก ส่วนกระบวนวิชาอื่น ๆ ใช้ในชีวิตประจำวันได้ปานกลาง กระบวนวิชา 100204 ใช้ในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้มาก ส่วน 100200 และ 100305 ได้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้น้อย ส่วนกระบวนวิชาอื่น ๆ ได้ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือกที่กำหนดให้เรียนมีเนื้อหาคล้าย ๆ กัน การจัดการเรียนการสอนไม่เร้าความสนใจ นักศึกษาไม่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การสอนเน้นการบรรยายของผู้สอน บางกระบวนวิชาไม่สามารถนำไปใช้ในวิชาชีพ บางกระบวนวิชาที่มีผู้สอนมากเกินไป

ในส่วนของความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมเนื้อหากระบวนวิชาแกนกับจำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องของเนื้อหากระบวนวิชาแกนกับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมของเนื้อหากระบวนวิชาแกนกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดประเมินผลนั้น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาวิเคราะห์เนื้อหากระบวนวิชาบังคับและบังคับเลือก 100204 มีความน่าสนใจมาก ทุกกระบวนวิชาที่มีความทันสมัยและมีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตปานกลาง ส่วนกระบวนวิชา 100204 และ 100302 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มาก นอกนั้นปานกลาง เนื้อหากระบวนวิชาแกนที่มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาก คือ กระบวนวิชา 10204 และกระบวนวิชาแกนทุกกระบวนวิชาที่มีความเหมาะสมกับการวัดและประเมินผลปานกลาง จากผลการวิจัยจะเห็นว่าเนื้อหากระบวนวิชาแกนหลาย ๆ วิชาขาดความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดประเมินผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดเนื้อหาในแต่ละกระบวนวิชามุ่งเน้นการพัฒนาวิชาชีพครูให้หลากหลาย จึงทำให้เนื้อหากระบวนวิชามีมากและเกิดความซ้ำซ้อนกัน ดังผลการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหากระบวนวิชาทางการศึกษาซึ่งได้ข้อสรุปว่า เนื้อหาบางกระบวนวิชาค่อนข้างมาก ควรมีการบูรรวมไว้เป็นวิชาเดียว เนื้อหาควรเน้นการนำไปใช้ในการสอนได้จริง

5.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

5.3.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาแกน

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมผู้สอนปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาแกนว่ามีการปฏิบัติทั้งมากและปานกลางในทุกกระบวนวิชา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้สอนเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้มีคุณลักษณะทั้งความรู้ความ คิด มีทักษะความสามารถทางการปฏิบัติ และมีลักษณะทางจิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มณฑป ไชยชิต (2545) ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในสาขาวิชาสังคมศึกษา

สำหรับอาจารย์ผู้สอนกระบวนวิชาแกนวิเคราะห์กิจกรรมที่ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนว่ามีการปฏิบัติทั้งมากและปานกลางทุกกระบวนวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ผู้สอนทราบลำดับขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติตลอดการสอนกระบวนวิชานั้น ๆ รวมถึงหลักการสอน และแนวทางการสอน และการวัดประเมินผลเป็นอย่างดี

5.3.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาเอก

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์กิจกรรมที่ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนทั้งวิชาเอกทางการศึกษาและวิชาเอกทางด้านเนื้อหาว่า มีการปฏิบัติทั้งมากและปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้สอนต้องการเน้นกิจกรรมต่าง ๆ ที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อให้ได้ประโยชน์อย่างแท้และสามารถนำไปใช้ในวิชาชีพได้

5.4 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

5.4.1 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาแกนและวิชาเอก

ผลการวิจัย พบว่า ทั้งอาจารย์ผู้สอนวิชาแกน วิชาเอก และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิเคราะห์ว่า ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมมากและปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากระเบียบนี้เป็นระเบียบรวมของมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับการพิจารณา ตรวจสอบ และมีการปรับปรุงอยู่เสมอ จึงทำให้ระเบียบการวัดและประเมินผลมีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับการใช้เป็นหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ส่วนนักศึกษาวิเคราะห์ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมทั้งมากและปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากระเบียบการวัดและประเมินผลมีความชัดเจนทั้งในส่วนของวิธีการวัดและเกณฑ์การวัดประเมิน แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้ว่า ควรมีเกณฑ์วัดผลที่เป็นมาตรฐาน แจ่มแจ้งให้นักศึกษาทราบ รวมทั้งให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์วัดและประเมินผล นอกจากนี้ควรมีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านโครงสร้างหลักสูตรทั้งหมดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาโท โดยปรับทั้งกระบวนการเรียนและจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้เรียน ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิต การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล
2. ควรมีการพิจารณากระบวนการเรียนที่กำหนดให้เรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในแต่ละกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ซึ่งจะเน้นกระบวนการเรียนทางด้านภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่
3. ควรมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหากระบวนการเรียนในหมวดวิชาเฉพาะทั้งกลุ่มวิชาแกน กลุ่มวิชาเอกทางการศึกษา และวิชาเอกทางด้านเนื้อหาวิชา เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง
4. ควรมีการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาแกนและวิชาเฉพาะ โดยให้ความสำคัญการปฏิบัติกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอน อาทิ การแนะนำกระบวนการเรียนและแจกประมวลวิชา การแนะนำแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม การบอกเกณฑ์และวิธีวัดประเมินผล
5. ควรมีการนำเสนอให้มีการปรับปรุง ระเบียบการวัดและประเมินผล โดยเฉพาะ ระเบียบที่ว่าด้วยการกำหนดให้นักศึกษาที่ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามเงื่อนไขของกระบวนการเรียน จะได้รับลำดับชั้น F หรืออักษร U การกำหนดให้มีการประเมินเป็น 2 ส่วน คือ ประเมินผลย่อยและรวม การให้สิทธิ์ผู้สอนเป็นผู้กำหนดวิธีการและสัดส่วนของการประเมินเอง กระบวนการวัดที่ลงทะเบียนมากกว่า 1 ครั้งให้คิดทุกครั้ง การให้อักษร S U I P V และ W จะไม่นำไปคำนวณค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยและการทำให้นักศึกษาซึ่งได้รับอักษร I ให้ดำเนินการโดยสมบูรณ์ภายใน 30 วัน หากพ้นกำหนดจะได้ลำดับชั้น F หรือ U

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อการประเมินหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานหลังจากใช้หลักสูตรนี้ครบ 5 ปี
2. ควรมีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุมทุกหมวดวิชา โดยเฉพาะการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาในด้านความน่าสนใจ ความทันสมัย และความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ จำนวนหน่วยกิต การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล

3. ควรมีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานในหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาเอกทางด้านเนื้อหา และกลุ่มวิชาโท โดยเฉพาะในส่วนของ การจัดกระบวนการเรียนการสอนของทุกระบวนวิชา
4. ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลวิเคราะห์หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างกลุ่มประชากร ทั้งในด้านโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหากระบวนวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช สํารายราษฎร.
- คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาวิทยาการการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช. (2542). **วิทยาการการสอน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์สุทธภลาดคพรวัว.
- จุฑารัตน์ บวรสิน. (2542). **การประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี วิชาเอกศึกษาศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. รายงานการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัชชัย ชัยจิรฉายากุล. (2529). **จุดหมายสำหรับการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร :**
แนวคิดและแนวปฏิบัติ. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมและมนุษย์. กรุงเทพฯ:
สำนักโอเดียนสโตร์.
- ธีรยุทธ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. (2535). **แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร เอกสารการสอน ชุดวิชา
วิทยาการการสอน ชุดที่ 55 สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**.
- ธีรยุทธ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. (2542). **ทฤษฎีหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- นพเก้า ณ พัทลุง. (2549). **การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ**. สงขลา: เทมการพิมพ์
สงขลา.
- บุญส่ง นิลแก้ว. (2539). **เอกสารประกอบการสอนวิจัยการศึกษา**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพฯ
ฝ่ายวิทยาลัยพลศึกษา สำนักงานเลขาธิการกรมพลศึกษา. (2532). **การประเมินหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง พุทธศักราช 2529 ของวิทยาลัยพลศึกษา**.
รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- พรทิพย์ อินสมพันธ์. (2536). **การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงศึกษา
พุทธศักราช 2529 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2534) ของวิทยาลัยพลศึกษา**. ปริญญาบัตร
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- พัฒนา จันทนา และคณะ. (2538). การประเมินหลักสูตรปริญญาตรี วิชาเอกสังคมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานการวิจัย ภาควิชามัธยมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มณฑป ไชยจิต. (2545). การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานการวิจัย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542.). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: นามมีบุ๊ค
พับลิเคชั่น.
- วนิดา เพ็ญกิ่งกาญจน์. (2542). การประเมินหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สกุณา คงจันทร์. (2544). การวิเคราะห์หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต วิชาเอกสังคมศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). การสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- เสริมศรี ไชยสร และคณะ. (2542). รายงานการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์รายวิชาระดับบัณฑิตศึกษา
และปัญหาการเรียนการสอน สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (เอกสาร โรเนียว).
- อาบทิพย์ กาญจนาวงศ์. (2536). การประเมินหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อังกา บุญช่วย. (2537). การบริหารวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โอเอสพรีนติ้งเฮาส์.
- Beauchamp. George A. (1984). *Curriculum Theory*. 4th ed. Boston: Peacock Publisher.
- Blank, R. K., & Pechman, E. M. (1995). *State Curriculum Frameworks in mathematics
and science : How are they changing across the states?* Washington, DC: Council
of Chief State Officers.
- Brady, L. (1983). *Curriculum Development*. Australia-Sydney: Prentice Hall.
- Carter V. Good. (1973). *Dictionary of Education*. New York: Mc Graw-Hill Book.

- Curry, B., & Temple, T. (1992). **Using curriculum frameworks for systemic reform.**
Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Parkay, F.W., & Standford, B. (1998). **Becoming a teacher.** (4th ed.) Boston: Allyn and
bacon.
- Schureiber, K. (2004). **Curriculum**, Available: <http://www.ccusd.k12.az.us/curriculum/curriculum2.html>, 20 July 2004.
- Stephens. (2004). **Curriculum Philosophy.** Available: <http://www.norris160.org/language/stephens/curriculum%20philosophy.htm>, 20 July 2004.
- Taba, Hilda. (1962). **Curriculum Development : Theory and Practice.** New York: Harcourt
Brace World.
- Tyler, R. W. (1980). **Changing Concepts of Educational Evaluation in International
Educational Research.**

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางพัฒนา จันทนา		
วัน เดือน ปีเกิด	8 กรกฎาคม 2491		
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.	สถานศึกษา	
		วุฒิ	
	2510 - 2512	วิทยาลัยครูเชียงใหม่	ปป. ปกศ.สูง
	2515 - 2517	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ศศบ. (การสอนสังคมศึกษา)
	2521 - 2523	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ศศม. (การสอนสังคมศึกษา)
ประวัติการทำงาน	พ.ศ.	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน
	2512 - 2515	ครู	โรงเรียนบ้านออนหลวย อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
	2517 - 2526	อาจารย์	ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	2527 - 2529	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	2530 - ปัจจุบัน	รองศาสตราจารย์	ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประสบการณ์ทางวิชาการ	งานสอน		
	กระบวนวิชา 058409	การสอนจุดภาค	
	กระบวนวิชา 058410	การสอนสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษา	
	กระบวนวิชา 058411	เสริมทักษะในการสอนสังคมศึกษา	
	กระบวนวิชา 058499	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	

- กระบวนวิชา 071204 ศิลปะการสื่อสารสำหรับครู
 กระบวนวิชา 071410 การสอนสังคมศึกษา
 กระบวนวิชา 071411 ศาสนาและจริยธรรมเพื่อสันติ
 กระบวนวิชา 071711 ทฤษฎีและการปฏิบัติการสอนสังคมศึกษา
 กระบวนวิชา 071741 พัฒนาจริยธรรมและจิตสำนึกต่อสังคม

งานวิจัย

- วิจัยเรื่อง ปัญหาการเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าแบบอิสระของนักศึกษา
 สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2547)
 วิจัยเรื่อง การติดตามผลมหาบัณฑิตและนักศึกษาสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2547)
 วิจัยเรื่อง การประเมินการจัดการเรียนการสอนตาม โครงการสอนแบบจุดภาค ภาควิชา
 มัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2545)
 วิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
 ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2544)
 วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาวิชาเอก
 สังคมศึกษา ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 (2543)
 วิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการสอนเพื่อเสริมทักษะการคิดในหลักสูตรโรงเรียน
 มัธยมศึกษา (2542)
 วิจัยเรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของนักศึกษา สาขาวิชาเอกสังคมศึกษา
 ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2541)
 วิจัยเรื่อง การติดตามนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำเร็จการศึกษา
 ระหว่างปีการศึกษา 2534 – 2538 (2540)

ชื่อ – สกุล

นายพงษ์ศักดิ์ แป้นแก้ว

วัน เดือน ปีเกิด

27 พฤษภาคม 2506

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.	สถานศึกษา	วุฒิ
2529	ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (วิทยาศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ศษ.บ.
2535	ปริญญาโท ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (การศึกษาวิทยาศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	คม.
2545	ปริญญาเอก ศึกษาศาสตร์คุณวุฒิบัณฑิต (หลักสูตรและ การสอน) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ศษ.ค.

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน
2530	อาจารย์สอนวิทยาศาสตร์	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2536	อาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์	ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2537	รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานักเรียน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2545	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2546	รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2548	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประสบการณ์ทางวิชาการ

งานสอน

- อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี
- อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา ระดับปริญญาโท
- อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก
- อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาชีพรู (ประกาศนียบัตรบัณฑิต)

งานวิจัย

- การติดตามนักเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2535 – 2539
- รูปแบบการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2547
- การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2548.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ชื่อ – สกุล นางสาวสุวรรณดี นิมมานพิสุทธิ์

วัน เดือน ปีเกิด 6 กันยายน 2495

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.	สถานศึกษา	วุฒิ
2511 – 2514	วิทยาลัยครูเชียงใหม่	ปกศ.สูง
2515 – 2517	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	วท.บ. (ศึกษาศาสตร์)
2522 – 2524	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม. (การศึกษาคณิตศาสตร์)

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน
2517 – 2529	อาจารย์	ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2530 - ปัจจุบัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประสบการณ์ทางวิชาการ

งานสอน

- กระบวนวิชา 058409 การสอนจุดภาค
- กระบวนวิชา 058431 พัฒนาการทางคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา
- กระบวนวิชา 058433 การเรียนการสอนเรขาคณิต ระดับมัธยมศึกษา
- กระบวนวิชา 058499 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาปริญญาตรี
สาขาวิชาคณิตศาสตร์
- กระบวนวิชา 063771 ทักษะการสอนแบบจุดภาค
- กระบวนวิชา 063796 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นักศึกษาสาขาวิชาชีพครู (สควค.)
- กระบวนวิชา 065331 การพัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์พื้นฐานระดับโรงเรียน
- กระบวนวิชา 065701 การผลิตและการใช้สื่อการสอนคณิตศาสตร์
- กระบวนวิชา 065738 สื่อการสอนคณิตศาสตร์
- กระบวนวิชา 065776 การสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์

งานวิจัย

วิจัยเรื่อง การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการใช้เครื่องคำนวณกราฟิกในการจัดการ

เรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์สำหรับนักศึกษาครู (2548)

วิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระหว่างปีการศึกษา 2534 — 2543

(2545)

วิจัยเรื่อง การติดตามผลนักเรียนโรงเรียนสารคามวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำเร็จการศึกษา

ระหว่างปีการศึกษา 2534 — 2538 (2540)

วิจัยเรื่อง การติดตามผลบัณฑิตระดับปริญญาตรีของภาควิชามัธยมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2521 — 2527 (2530)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ชื่อ – สกุล

นางสาวสมร เจนจิจะ

วัน เดือน ปีเกิด

7 กุมภาพันธ์ 2492

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.	สถานศึกษา	วุฒิ
2513	วิทยาลัยครูอุดรดิตต์	ประกาศนียบัตรชั้นสูง
2515	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์ – การสอน)
2525	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาและวรรณคดีไทย)

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน
2517 – 2534	อาจารย์	ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2534 – 2546	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2546 – ปัจจุบัน	รองศาสตราจารย์	ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประสบการณ์ทางวิชาการ

งานสอน

- กระบวนวิชา 100202 หลักสูตรและการสอน
- กระบวนวิชา 100203 แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- กระบวนวิชา 100204 ศิลปะการสื่อสารสำหรับครู
- กระบวนวิชา 100301 การพัฒนานักเรียน
- กระบวนวิชา 100304 ศิลปวัฒนธรรมศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

- กระบวนวิชา 067430 การสอนวรรณคดี/วรรณกรรมไทย
- กระบวนวิชา 067489 การสอนแบบจุลภาค
- กระบวนวิชา 067498 การเตรียมการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครู
- กระบวนวิชา 067711 การพัฒนาศิลปะการใช้ภาษาไทย
- กระบวนวิชา 067712 การสอนวรรณกรรมไทย
- กระบวนวิชา 067721 การพัฒนาสื่อการสอนภาษาไทย
- กระบวนวิชา 067770 สัมมนาการเรียนการสอนภาษาไทย

งานวิจัย

- วิจัยเรื่อง การสอนเป็นคณะ (2542)
- วิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2544)
- วิจัยเรื่อง คุณภาพการเขียนและข้อผิดพลาดการใช้ภาษาในความเรียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2544)
- วิจัยเรื่อง การใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาศิลปะการใช้ภาษาไทยของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2546)
- วิจัยเรื่อง ข้อผิดพลาดด้านภาษาในการเขียนวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทย (2546)
- วิจัยเรื่อง การประเมิน โครงการสืบสานครูไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2546)
- วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความเกี่ยวกับ โลกสาธารณะของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาริตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบ การสอนแบบองค์รวม (2547)

1. ชื่อ-สกุล นางนิธิตา อติภัทรนันท์ (นักวิจัย)
Mrs. Nitida Adipattaranan

2. ตำแหน่งปัจจุบัน รองศาสตราจารย์ ระดับ 9

3. หน่วยงานที่ติดต่อได้สะดวก สาขาการสอนภาษาอังกฤษ (053) 944224
โทรสาร (053) 221283

4. ประวัติการศึกษา

ปีที่จบการศึกษา	ระดับปริญญา	สาขาวิชา	สถาบัน
2521	ปริญญาตรี	การสอนภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
2530	ปริญญาโท	Applied Linguistics	Indiana University Bloomington ประเทศสหรัฐอเมริกา
2535	ปริญญาเอก	Language Education	Indiana University Bloomington ประเทศสหรัฐอเมริกา

5. ประสบการณ์การทำงาน

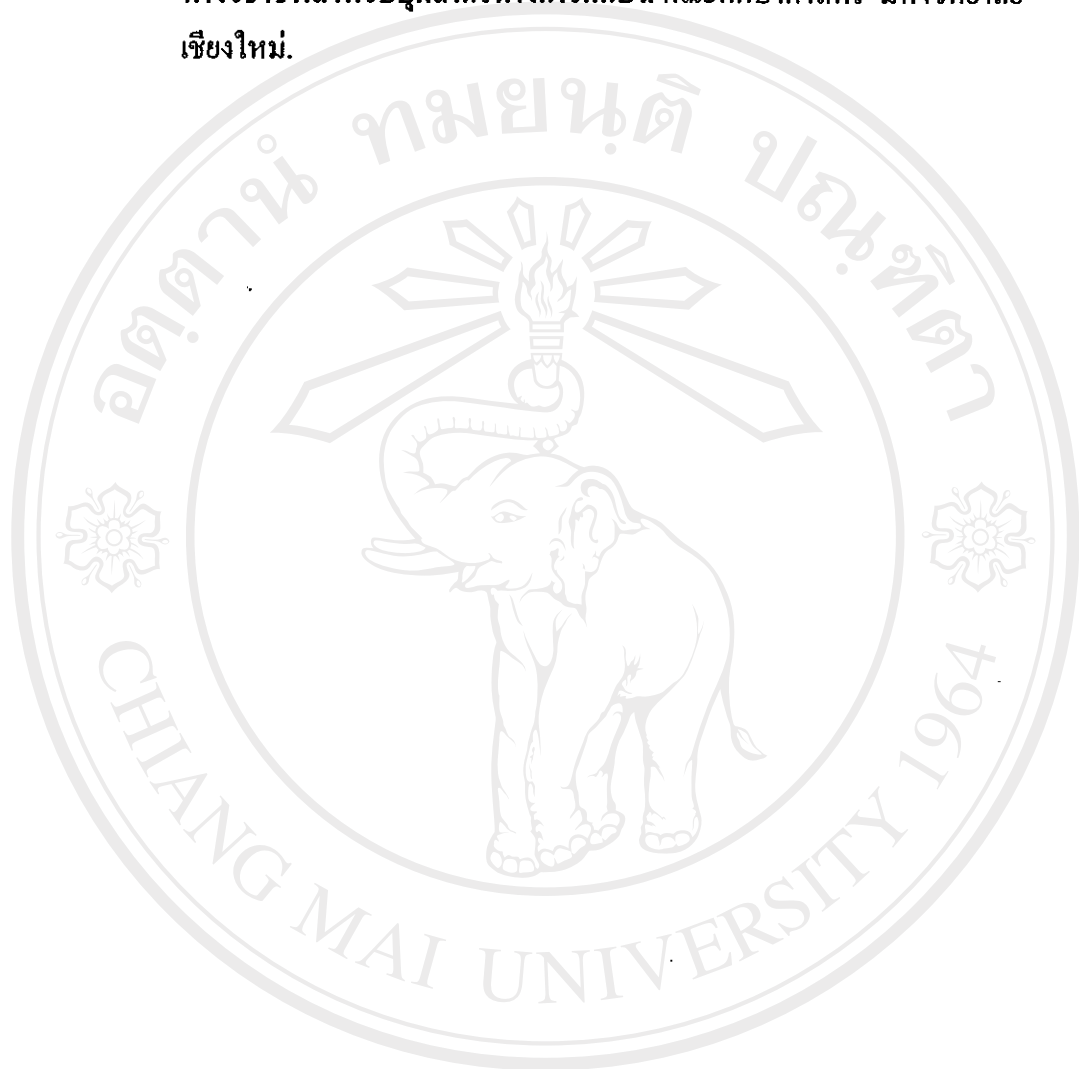
การสอน

- กระบวนวิชา 058450 การสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา
- กระบวนวิชา 066416 การสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ
- กระบวนวิชา 066498 การเตรียมการปฏิบัติงานวิชาชีพครู
- กระบวนวิชา 066499 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- กระบวนวิชา 066711 การนิเทศและการจัดฝึกอบรมทางการสอนภาษาอังกฤษ
- กระบวนวิชา 066713 การสัมมนาการสอนภาษาอังกฤษ
- กระบวนวิชา 066714 การบูรณาการทักษะอ่านเขียนสำหรับการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

การวิจัย

- นิธิตา อติภักทรนันท์. (2539). ความคำนึงถึงผู้อ่านที่มุ่งหมายและการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน : ผลของการสอนเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบกระบวนการกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิธิตา อติภักทรนันท์. (2542). การเจรจาเพื่อหาความหมาย : กระบวนการเรียนการสอนเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ข้อคิดเห็นจากเพื่อนและครูเพื่อปรับปรุงงานเขียน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิธิตา อติภักทรนันท์. (2544). การวิเคราะห์งานเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิธิตา อติภักทรนันท์. (2546). การนิเทศโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิธิตา อติภักทรนันท์. (2547). การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนแบบออนไลน์ทางการเขียนภาษาอังกฤษในกระบวนวิชา 066714 สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิธิตา อติภักทรนันท์. (2548). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบกัลยาณมิตรของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพกลุ่มภาษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นันทิยา แสงสิน และคณะ. (2549). การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านภาษาอังกฤษด้วยการอ่านแบบอืออาร์. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ผจงกาญจน์ ภูวิภาคารวรรณ และคณะ. (2550). รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรบเพื่อเพิ่มศักยภาพทางวิชาชีพสำหรับบุคลากรทางการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เอกสารประกอบการสอน
 นิธิตา อติภักทรนันท์. (2540). เอกสารประกอบการสอนกระบวนวิชา 058450 การสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Adipattaranan, Nitida (2006). *Integration of reading and writing skills in English*. Faculty of Education, Chiang Mai University.

ผจงกาญจน์ ภูวิภาคารวรรณ และคณะ. (2550). **หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพ
ทางวิชาชีพสำหรับบุคลากรทางการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved